

Tomt mellom linjene

D'Sound vil ikke være med på at budskapet deres er noe mer enn musikk. – Politisk budskap? Jeg er sikker på at et band som U2 starta å spille bare for å få seg damer, sier vokalist Simone Larsen.

Side 26 og 27

Har slettet studentnavn fra legelistene

Side 4 og 5

– Fjern de politiske listene

Foto JON TERJE EITERÅ

Sverre Johansen, leder av Studentenes arbeidsutvalg (AU) på Norges Fiskerihøgskole mener de politiske bindingene i studentdemokratiet er kunstige. – Legg ned de politiske listene, de har mistet mye av sin funksjon, mener han.

Side 6 og 7

Bedring på Kraft

– Det var lite utstyr her og dårlig luft til å begynne med, men nå er det bra, synes student Kristin Fjeldbraaten.

Side 12 og 13

Ingen påske uten ski – eller?

Noen bruker påskedagene på fjellet, skridende over snødekte vidder. Andre plasserer buksebaken på en stol og nyter utepilsen i myk vintersol.

Parentes side 20 og 21

Regjeringens stortingsmelding om høyere utdanning er levert. Ine Saxvik, leder av Norsk studentunion (NSU), tar for seg reformen.

Moderne student søker kvalifisert universitet bill.merk "utdanningsssøkende"

Det er snart ett år siden Tromsø-professor Ole Mjøs lanserte omfattende reformforslag for utdanningssektoren. Økt nasjonal og internasjonal konkurranse om studentene, et mangfold av type studenter og økende kunnskapsbehov i samfunnet er noen av de viktigste begrunnelsene for utdanningsreformen. Nå ligger Stortingsmeldingen på bordet, og våre kjære folkevalgte skal i juni avgjøre universitetenes og høyskolenes skjebne. Hvordan ser skissen av fremtidens studiehverdag ut?

Kronikk

Ine Saxvik
Leder Norsk Studentunion

Studentenes mål

Hovedmålet til Norsk Studentunion har gjennom hele arbeidet med reformen vært å fremme og støtte forslag som kan bedre kvaliteten på studietilbudet, både faglig og velferdsmessig. Det skal være attraktivt og lønnsomt for institusjonene å fremme gode utdanningstilbud, gi tett oppfølging av studentene og drive løpende evaluering fremfor en eller to avsluttende eksamener. Du og jeg skal som studenter få et studieløp og en utdanning av høy internasjonal kvalitet. Dersom forslagene i Stortingsmeldingen går gjennom, vil vi som studenter merke det på følgende måte:

Et nærmere forhold mellom student og institusjon

Du som student skal skrive en kontrakt med universitet der begge parter forplikter seg. For universitets vedkommende kan dette innebære forelesningsrekker, veiledning, løpende evaluering, at du som student har et sted å bo nær campus og liknende. Studentens forpliktelser kan for eksempel være å levere et visst antall oppgaver, deltagelse på seminarer og opphold på campus gjennom studieåret. Studieløpet forkortes fra seks til fem år,

og nye gradsbetegnelser blir bachelor og master. Til en viss grad kompenseres dette med lengre studieår som deles opp i tre semester. Dessuten vil alle norske studenter få karakterskalaen A til F. Studiefinansieringen heves til 80 000 i året, der man får omgjort 39% av lånet til stipend kun dersom du produserer dine vekttall.

Giske-universitetet

Det stilles krav til studenten på Giske-universitetet. Gjennomstrømning og produksjon av vekttall står sentralt. Men foreløpig vet vi lite om hva institusjonene skal tilby studenten, hvilke krav som skal stilles til fagmiljøene og universitetsledelse for å ivareta studenten. En ny budsjettmodell, som ingen har sett noe til ennå, skal visstnok være det etterlengtede incentivet. I tillegg har ikke utdanningsministeren støttet studentenes ønske om et senter for evaluering og akkreditering. Dette skulle være vårt og institusjonenes hjelpemiddel til å velge kvalitet.

Valgår

Det er åpenbart at en rekke av forslagene kan bedre studiehverdagen, og endelig sette studenten i sentrum. Men før Stortingsbehandlingen juni og oppfølging gjennom statsbudsjettet i oktober, kan dette i beste fall sies å være gode intensjoner om studentens fremtid.

Illustrasjon TONE EVENSEN

Utopia

Ansvarlig redaktør:
Trine Andreassen

Fung. kulturredaktør:
Erlend Paasche

Fotoansvarlig:
Jon Terje Eiterå

Desksjef:
Audun Rundberg

IT-ansvarlig:
Mathis Fenne

Sivilarbeider:
Øyvind Olsen

Redaksjonen:
Kristen Brandser
André Bruun

Stine Bø
Kristin Danielsen
Christoffer Eilifsen
Tone Evensen
Atle Isaksen
Gry Johansen
Mariann S. Karlsen
Stine Larsen

Anna Klara Måseide
Marthe Olsen
Silje H. Ryvold
Margrete Vik
Jeanette Åsheim

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Internett:
www.utopia.no

Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud
annonse@utopia.no

Opplag:
5000

Neste deadline:
19. april 2001

Neste utgivelse:
25. april 2001

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Orker ikke, gidder ikke...

■ ...passer m'ække, raker'ække. Hadde Trond Viggo Torgersens sang negativ innvirkning på de små barna som nå er vokst opp til studenter? Er det derfor studentengasjementet daler ned i skjul?

■ 11 mennesker sitter rundt et bord. De mangler én person for å bli vedtaksdyktige. Nettopp det er litt for ofte situasjonen rundt studentstyrets møtebord. Den som er opptatt på annet hold akkurat den dagen, kan ha skyld i at studentstyret ikke har lov til å bestemme noe som helst. Heldigvis ordner det seg som regel. En eller annen forseintkommer slenger innom ti minutter på etterskudd, og så går det bra likevel. Men det er på hengende håret.

■ Studentdemokratiet har åpenbart gjort inntrykk på studentene. Men ikke et positivt inntrykk. Den vanlige oppfatninga synes å være at det er kjedelig å sitte i studentstyret. Det er ikke noe hvem som helst kan gjøre, og det handler om store dokumentbunker. Det er ikke sikkert studenter er late. At de ikke bryr seg, ikke gidder. Det kan være studentstyret som har på seg feil jakke. Istedenfor å ta på den småartige, spennende jakka med interessant mønster, har det ikledd seg ei traust, tung og traurig ulljakke. Grått er ikke i motebildet i vinter.

■ Et fåtall mennesker sitter med studentenes verv ved UiTø. Det er for ille at man ikke klarer å skaffe til veie nok folk til at spekteret av meninger og erfaringer blir bredere enn dette. Jovisst er det mange dyktige personer ute og går, men mangfoldet er anorektisk. Når få personer innehar vervene, blir disse naturlig nok godt kjent med hverandre, og de blir sittende sammen rundt kantinebordet. Dermed har man lagt et råttent egg. Terskelen vokser brått mange meter for dem som har en liten lyst langt inne i magen til å bli med i styre og stell ved UiTø, når de ser den lille gjengen. Nettopp derfor er det viktig å fordele vervene på mange mennesker. Mangfold foster mangfold.

■ Trond Viggo oppfordret i det minste til å ikke bare rase av gårde. "D'ække bra å være kjapp. Da må du gå tilbake og ta om der det glapp. Tør'u ikke ta det litt fritt, blir livet bare sort og litt hvitt." Kan det være ei oppfordring til å lette litt på vekttallsdrivet og bli med på frivillig arbeid?

Norges Naturvernforbund har anmeldt skadeskytingen av en ulv i Rendalen.

Ulv, ulv

I FÅREKLÆR: Direktoratet for naturforvaltning har gitt tillatelse til å felle ni ulver i Østerdalen. Det ble gitt erstatning for 612 sauer drept av ulv i dette området i fjor.

Foto JON TERJE EITERÅ

Så var ulvejakta så godt som over. Etter flere uker med intens forfølgelse av en liten ulvflokk, er nesten hele slaktet ned. Heldigvis.

Kommentar

Anna Klara Måseide

Muligheten for at nettopp denne ulvflokken skulle gjøre tilværelsen farlig for oss nordmenn, var jo fryktelig stor. Og nettopp med et slikt utgangspunkt er det vel bare på sin plass at menneskene tar loven i sine egne hender.

Naturlig utvikling?

I en verden der det har blitt sport i det å fjerne seg mer og mer fra naturen, er ikke menneskets notoriske jakt på utrydningstruede dyr så fæl som vi naturbarn vil ha det til. Naturlig utvikling kalles det faktisk, eller 'survival of the fittest', som godeste Darwin så pent foreslo. Og så må en jo forstå at ingenting er mer naturlig enn at ulven må ta ansvar for egne handlinger. Akkurat som oss mennesker. Den må jo skjønne at om den beveger seg utenfor de grenser vi har satt opp for den, så har den tråkket mer enn langt over streken. Og vil du være med på leken, må du tåle steken: Pumpehagle, helikopter og et helt jaktlag.

Lukker ørene

Ulv har ikke drept mennesker i Europa på flere hundreår, opplyser ulve-entusiastene. Men hvorfor skal en bry seg om dette? Det er faktisk ganske enkelt å lukke ørene for opplysninger som at ulven ikke er en reell fare for mennesket da den, fornuftig nok, er redd oss.

Statsfinansiert etegilde

Vanskelig er det heller ikke å lukke ørene for svirrende rykter om at bøndene opplyser ulv som drapsmann når reven har vært på ferde. Hvorfor? Jo, enkelt - staten finansierer Storeulvs etegilde, ikke Mikkel Revs. Festivitaten hans drar liksom ikke så mye penger.

Så utbredt er informasjon som dette at selv motemagasinet Det Nye kan opplyse om hvordan bøndene slakter og dumper over 60.000 geitekillinger hvert år for å holde markedsprisen nede.

Pumpet full av bly

Joda, ulven er en fæl fyr - et poeng de godeste brevleikende miljøvernbyråkratene klart og tydelig fikk fram fra sine spede mjau fra Løvebakken, da de i

reineste USA-stil satte inn militære god-saker i søken etter ulvflokken som har voldt oss så mye vondt.

En etter en segnet de om. De avslørende sporene i måneskinnet skulle bli deres bane. Dagsrevyen opplyste om skadeskutt ulv, noe det fort ble gjort noe med. Helikopter femten meter over bakken skremte ulven av gårde. Pumpet den full av bly. Den fikk som den fortjente. Som i enhver krig er det de uskyldige som taper. I krigen mellom mennesket og naturen ender det ikke annerledes.

23 mot én

Lederhunnen ble den siste i flokken som måtte bøte med livet. Hun streifet aleine, vel vitende om de seks til åtte valpene hun bar i magen. De skulle se dagens lys i april-mai. Det kommer aldri til å skje. Tirsdag 20. mars kom jegerne på kloss hold.

Totalt har ni ulver blitt drept. Lederhunnen er den eneste som til nå har klart å slippe unna. Men med en utvidet fellings-tillatelse fortsetter sirkuset. 23 jegere står klare. 23 jegere. Én ulv.

Miljønasjonen Norge. Foregangslandet Norge. Annerledeslandet Norge. Jada.

Utopia for...

25 år siden

Studentidrettslaget er nå formelt oppretta, etter ei lang forhistorie. Interimstyret er i full gang med å skaffe lokaler, og organisera aktivitetar. Då universitetet starta opp vart det avgjort at det ikkje skulle opprettas noko eiga studentidrettslag, men at dei som ville driva idrett skulle slutte seg til dei idrettsforeningane som allereie eksisterte i byen. Det synt seg etter kvart at desse intensjonane nok var gode, men ikkje realistiske, og arbeidet med å skapa eit eige studentidrettslag tok difor til våren 1976.

Hentet fra artikkelen *Studentidrettslaget*

10 år siden

Hvilket opprivende syn er det ikke som møter oss i det vi i vår ekstase kræsjlender i isdisken: JOKER IS!

Hvem i pokker liker joker-is? Har damene i kiosken smakt den isen selv? Den kunstige smaken etser hull i tenna og vrenger magesekken i vemmelse. Studenttilværelsen har blitt fulstendig meningsløs etter Henning Olsens bortgang! Lurer på om de har Henning Olsen på maskin & mek...

Hentet fra artikkelen *Nei til joker-is*

— Noe for enhver

Cand. popstjerne

Napier University i Skottland vil utdanne popstjerner, og de første elevene begynner til høsten, skriver Dagbladet. Utdanninga er fireårig, og studentene får en bachelor, tilsvarende den norske cand. mag-graden. Studiet heter Populærmusikk, og elevene lærer å synge, spille, komponere og produsere popmusikk. De to første årene av studiet skal brukes til å lære grunnleggende teknikker for å skrive og produsere hitlåter for verdens musikklistor. Fristen for å søke studieplass er fortsatt ikke ute.

Mister innsyn i TV-dusjen

Statsråder, fylkesmenn og 17.000 statsansatte får ikke lenger anledning til å se *Big Brother* i arbeidstiden.

— Mange av disse tjenestene er veldig kapasitetskrevende. Billedoverføringstjenestene er mye mer krevende enn for eksempel tekst, sier avdelingsdirektør Petter Møller i Statens forvaltningstjeneste til Aftenposten. Store bedrifter som Norsk Hydro, DnB, NRK og Se og Hør har også innført *Big Brother*-nekt i arbeidstida.

3D uten briller

Kunne du tenke deg å se fotballen sprette ut av TV-skjermen? Snart trenger du ikke lenger spesialbriller for å se tredimensjonale bilder i kinosalen eller på TV. Det tyske selskapet 4D Vision har utviklet et nytt system for slike bilder. Systemet er allerede tatt i bruk til ultralyd-diagnostikk av barn i mors mage. — Om ti år ser folk over hele verden på TV i tre dimensjoner, sier direktør i Cebit, Ingolf Sieben, til Aftenposten.

Krever billettpris på kaia

Alle ferger og hurtigbåkaier i Troms må ha oppslag der det står hvor mye det koster å reise og hvilke rabattordninger som gjelder. Det krever konkurransetilsynet, ifølge NRK. I dag må de reisende med TFDS sine båter spørre billettøren eller se i ruteheftet for å få vite prisen. Det er ifølge konkurransetilsynet ikke godt nok.

Aprilsnarr om Titanic

En radiostasjon i Brighton ber lytterne om unnskyldning etter å lokket med at de kunne få se en kopi av Titanic i full skala på Sussex-kysten. Flere hundre nysgjerrige stilte seg opp på klippen Beachy Head ved Brighton for å se Titanic. I stedet for å se Titanic, oppdaget de etter hvert en stor sprekk som utviklet seg i klippen på grunn av vekten av de skuelystne. Kystvakten måtte til slutt stenge klippen av frykt for at den ville falle ut i elven. De nysgjerrige Titanic-jegerne skal også ha vandret inn i et område i nærheten som var stengt av på grunn av munn- og klovsyken, melder PA.

Kan ha slettet deg

Ved en feil har Trygdekontoret slettet studentoppføringer. Det betyr at mange studenter ikke finnes i registrene til sin fastlege.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto JON TERJE EITERÅ

Det var da listene skulle oppdateres og navn på personer som ikke lenger er studenter, skulle slettes, at tabben skjedde. Et ukjent antall personer som fortsatt er studenter, ble slettet fra lista.

Ukjent antall

— Man slettet en god del flere enn de som skulle bli fjernet, bekrefter Sissel Sørensen ved Fastlegekontoret. Ingen veit hvor mange navn som er forsvunnet.

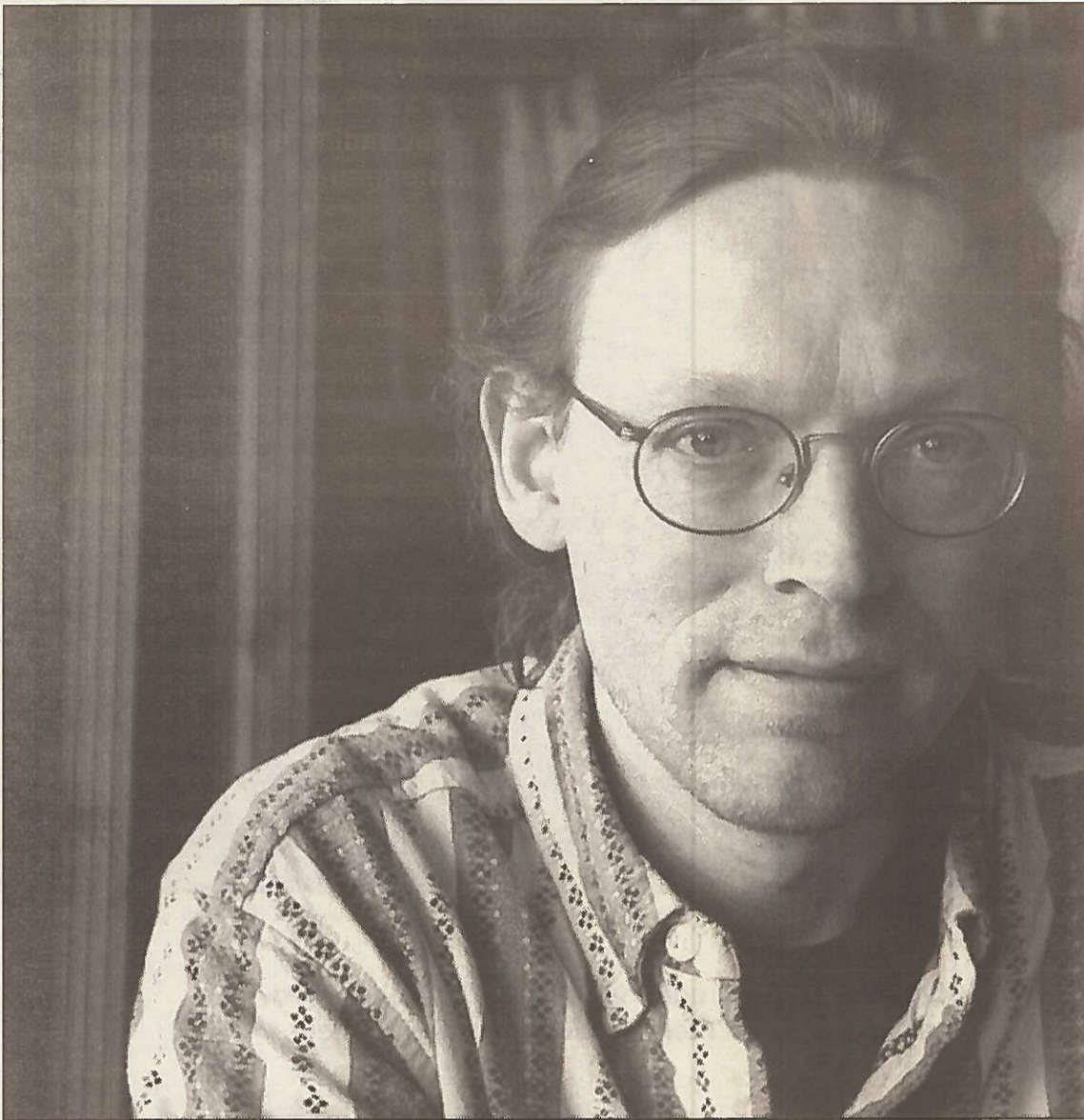
— Vi veit verken hva som har skjedd eller hvor i systemet det har skjedd, beklager Sørensen.

Feil i adresser

Enhetsleder Jon Erling Solheim i Legeadministrasjonen i Tromsø kommune kan heller ikke forklare hvorfor opplysningene er slettet.

— Rikstrygdeverket ga oss en oversikt over hvor mange studenter som ikke lenger skal ha fastlege i Tromsø og hvor mange som har kommet til. Det så greit ut, men så ble resultatet et helt annet, sier Solheim og forklarer:

— Det er mange feil i registrene vi får fra utdanningsinstitu-

VEIT IKKE HVORFOR: Enhetsleder Jon Erling Solheim i Legeadministrasjonen i Tromsø kommune kan ikke forklare hvorfor mange studenter er slettet fra legelistene.

sjonene, blant annet adresser som ikke eksisterer og manglende personnumre. Dette er én feilkilde, men det er ikke nødvendigvis der alle feilene kommer fra.

Ikke bytte før i juni

De som urettmessig har falt ut, skal få beskjed om at de har fått ny lege på hjemmeplassen sin. Fram til 1. juni har du imidlertid ikke anledning til å skifte fastlege. Det arbeides nemlig med et nasjonalt dataregister, og for å

ikke vanskeliggjøre dette arbeidet, er det satt stopp for endringer.

— Studenter som dukker opp hos legen sin, men er strøket fra lista, kan fortsette å gå der fram til 1. juni. Det er riktignok opp til legene om de vil la studentene komme dit, sier Sørensen.

Fantes ikke på data

Camilla Brattland er en av studentene som har fått seg en negativ overraskelse.

— Jeg ringte fastlegen min som jeg har hatt i to år, og hun hadde meg plutselig ikke inne på data lenger. Dermed måtte jeg oppgi navn, adresse og personnummer på nytt, forteller Brattland. Hun får imidlertid fortsatt gå til legen sin.

Sprengt

Legekapasiteten er sprengt i Tromsø, og hver lege har gjennomsnittlig 1.400 pasienter på lista si. Når fastlegeordninga

utenlandsstudier som del av norsk grad

Frister

30. april: UNISCENE sommerskole, tema "Higher Education and Working Life"

Snarest: Øresund Sommer University
www.summeruniversity.org/

Arrangement

International Coffee Hour, Thursday 5 April, VIP Canteen (Administration Building, ground floor) for students and employees at the University.

Orientering

Utvexlingsstudier i Canada vår 2002, lavere- og høyeregrad, alle fagområder.

Internasjonalt studentkontor i studieavdelinga, 3. etasje, Administrasjonsbygget. <http://www.adm.uif.no/studie/foreign/Norsk2.htm>
Du kan også kontakte internasjonal konsulent ved ditt fakultet.

Politiattest før studiestart

Nå må du legge fram politiattest for å få vitnemål fra en rekke studier. De som har begått en volds- eller sedelighetsforbrytelse, kan bli utestengt fra utdanninger.

Tekst TRINE ANDREASSEN

Fra 1. april må alle studenter som ønsker å bli lærere, førskolelærere, barnevernspedagoger eller sosionomer legge fram politiattest før studiestart. Den må vise at de ikke er dømt, siktet eller tiltalt for seksuelle overgrep mot barn. For en rekke andre utdanninger må søkeren legge fram politiattest som viser eventuelle merknader om volds- eller sedelighetsforbrytelser.

Lik rett til utdanning

– Det er veldig delte meninger om dette, men det er helt klart at noe må gjøres, mener studentstyreleder Susanne Venables ved Høgskolen i Tromsø (HiTø).

– Hvis du har prikker i vandel, som seksuelle overgrep, bør du få beskjed om at du ikke har noe i disse utdanningene å gjøre. Samtidig har vi et prinsipp om lik rett til utdanning, påpeker Venables. Hun mener det kan være bedre å prøve noe annet enn politiattest.

– Jeg synes rektor bør få større myndighet til å si opp folk og savner også at utdanningssystemet luker ut enkelte gjennom noe annet enn en vandelsattest, sier hun.

Spenningsfelt

Dekan Lars Åge Rotvold ved allmennlærerutdanninga på HiTø er glad for forskrifta.

– Her skal man utdanne folk som vil jobbe i spenningsfelt og med relativt små unger. Det må ikke bare stilles krav til faglig dyktighet, men et mye bredere kompetansekrav til lærere og sosiologer, understreker han. Rotvold presiserer at det ikke er et utbredt problem at folk med skjammende prikker i vandel tar disse utdanningene.

– Vi har imidlertid ikke hatt mulighet til å sjekke dette tidligere, poengterer han.

Individuell vurdering

Har du merknad på politiattesten, kan du bli utestengt fra praksisopplæring eller klinisk undervisning og ikke få vitnemål for fullført grad eller utdanning. Det skal opprettes ei nemnd som skal fatte vedtak i slike saker.

– Det vil bli gjort individuelle vurderinger av hver eneste sak. Du kan bli dømt for mye som ikke har betydning i denne sammenheng, bemerker Rotvold. Et fullstendig rettferdig system tror han imidlertid ikke det blir.

– Ikke så lenge det er menneskelige elementer underveis.

Knapp tid for studielystne

Om du har planer om å studere et annet sted enn i Tromsø til høsten, må du snart bestemme deg for hvor. Søknadsfristen går nemlig ut 15. april. Dersom ikke søknadsskjemaet til Samordna opptak er poststemplet innen dagens utløp, blir ikke søknaden behandlet, skriver Østlandets Blad.

I år kan dette by på overraskelser for mange, ettersom 15. april faller på første

påskedag. Dersom du benytter søknadsskjemaet på Samordna Opptaks hjemmesider, kan du imidlertid foreta endringer helt til fristen løper ut. Planlegger du å sende søknaden i posten, bør du gjøre det før påskeferien. Papirutgaven av søknadsskjemaet og annen nødvendig informasjon får du på universitetet, nærmeste arbeidskontor, bibliotek eller videregående skole.

åpnes for endringer igjen, vil kommunen ha fått fire nye leger å spre pasienter på.

– I alle år har det vært mye kaos når studenter skal tildeles lege. Dette er det siste året studentene kan ha lege både i studie-kommunen og i kommunen de eventuelt kommer fra. Det skal bli en lettelse å få i gang den nye ordninga, bemerker Sørensen.

Om du vil vite om du er blitt strøket fra lista til fastlegen din, kan du ringe Trygdekontoret.

Siste frist for å trekke seg

Ønsker du å trekke deg fra eksamen i vårsemesteret, må du gjøre det før 15. april. Det er den nye, felles trekkfristen.

Tekst ANNA KLARA MÅSEIDE

Tor-Erik Fossli ved Eksamenkontoret forklarer denne endringen som et nødvendig grep.

Ordning på nett

– Den tidligere ordningen som gikk ut på å trekke seg to uker før eksamen, krevde en fastsatt dato for alle eksamener. Ikke alle fag har klart å fastsette eksakt eksamensdato den dagen undervisningskatalogen går i trykken, forteller Fossli og utdyper:

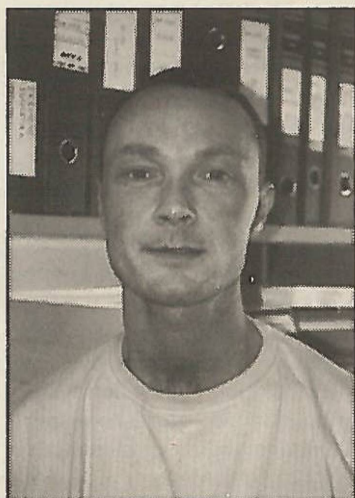
– Dagens ordning med registrering, endring og trekk fra eksa-

men, samt sjekking av resultater på Internett, legger opp til at administrasjonen har en felles dato å jobbe ut fra. Administrasjonen bør ikke ha hendene fulle med oppdateringer på nettet.

Senest 14 dager før

Som tidligere kan trekk fremdeles ikke gjøres senere enn 14 dager før aktuell eksamensdato. For høstsemesteret er fristen satt til 1. november.

Felles trekkfrist praktiseres i dag også ved NTNU i Trondheim.

FELLES FRIST: 15. april er felles trekkfrist. – Administrasjonen bør ha en felles dato å jobbe ut fra, sier Tor-Erik Fossli ved Eksamenkontoret.

Foto ANNA KLARA MÅSEIDE

Sorggruppe

Ved dødsfall i nær familie og vennekrets oppleves sorg. I studenthverdagen kan det være vanskelig å bearbeide disse følelsene hvis en ikke får noen å dele de med.

Studentpresten og Studentenes Sosialtjeneste inviterer studenter i sorg til å være med i en sorggruppe. Gruppen har kontinuerlig inntak, og møtes hver 14. dag på prestekontoret. Ønsker du å vite mer om gruppa, ta kontakt med:

Studentrådgiver

Eline Stenseth

Tlf 77 64 41 66

eller

Studentprest Tor Stranda

tor.stranda@adm.uit.no

77 64 40 97 / 91 34 20 23

Sommerjobb?

Plan- og driftsavdelinga (PLUT) ved UiTø har behov for ekstrahjelp til enkelte oppgaver sommeren 2001.

Arbeidsoppgavene vil blant annet bestå i ryddearbeider og enklere vedlikeholdsarbeider.

Søknadsskjema fås ved henvendelse til PLUT, telefon 776 44 937.

Søknadsfrist: 1. mai 2001

NB! Søkere må være registrerte studenter ved UiTø.

STUDIER VED NHH

Sivil-økonomstudiet

Fireårig studium innen økonomi og administrasjon. Studiet gir deg store valgmuligheter på arbeidsmarkedet og kvalifiserer for administrative og ledende stillinger i både privat og offentlig virksomhet.

Språkstudier

Ettårige intensive heltidsstudier som tilsvarer 20 vektall i universitetssystemet. Studiene er også et tilbud for deg som tar sikte på å bli statsautorisert translatør.

Du kan velge mellom fransk eller tysk for næringslivet på grunnfagsnivå. Engelsk fagspråk og oversettelse er et studium på mellomfagsnivå.

SØKNADSRISTER:

Siviløkonomstudiet 15. april

Fransk eller tysk for næringslivet 15. april

Engelsk fagspråk og oversettelse 15. juni

FOR MER INFORMASJON:

Besøk våre hjemmesider eller kontakt

Norges Handelshøyskole

Studieadministrasjonen

Helleveien 30, 5045 Bergen

Tlf. 55 95 92 00

E-post: stud@nhh.no

NHH

Norges Handelshøyskole

Vil fjerne de politiske

– De politiske bindingene blir kunstige. Legg ned de politiske listene, foreslår Sverre Johansen, leder av studentenes arbeidsutvalg (AU) på Norges Fiskerihøgskole (NFH).

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto JON TERJE EITERÅ

Sverre Johansen mener de politiske listene har mistet mye av sin funksjon.

Mer like enn ulike

– De har røtter lenger tilbake i tid, da skillelinjene var klarere i politikken. Da var også oppslutninga om urnevalgene større, bemerkjer Johansen.

Han mener partipolitikken hører hjemme i lokalpolitikken og på riks nivå, ikke i studentdemokratiet.

– Studenter som gruppe er mer homogen enn forskjellig, hevder AU-lederen.

– Ingen grunn til at de er der

Heller ikke Bjørg Lund, leder av Studentenes AU på Det medisinske fakultet (Med-fak), er fremmed for tanken om å fjerne de politiske listene.

– Foreløpig har jeg ikke sett noen grunn til at de er der. De

må få opp gnisten. Nå fronter de saker bare rett før valget, og så ser vi ikke noe mer til dem før ett år har gått, kritiserer hun. Lund ser imidlertid også noe positivt ved listene:

– Representantene fra de politiske listene er engasjerte, og dette er en måte å få tak i engasjerte mennesker på. Dropper man listene, må vi stille enda flere representanter fra Med-fak, sier Lund og ser store problemer med det.

Vekting

Ellen Øseth fra Sosialistisk studentlag (SSL) tror ikke det er noen løsning å fjerne de politiske listene.

– Det blir litt spredning når vi er valgt inn etter politisk preferanse. Man får ei vekting, og det er til studentenes beste, hevder hun og legger til:

– Selv om fakultetsrepresentantene har mange i ryggen, er det ganske få som sitter og velger dem. Slik sett har ikke de politiske listene færre studenter i ryggen.

Fakta

Studentstyret er øverste organ i studentdemokratiet ved UiTø og består av 23 representanter:

- ti er politisk valgt
- 11 er fra fakultetene
- to er minoritetsrepresentanter

– Ressurssterke

Tor Arne Morskogen fra Moderat liste tror studentene kan tape på at listenes representanter fjernes fra studentstyret.

– De som sitter i studentstyret for listene, er ressurssterke personer, mener han.

– Jeg er for å bevare de politiske listene, i og med at jeg er valgt inn derfra. Likevel er jeg i heftig intern debatt med meg selv om hva jeg mener. Systemet vi har i dag, der vi i én runde velger de politiske representantene og i neste velger fakultetsrepresentantene, kan være en grunn til at deltakelsen ikke er så høy som den burde, bemerkjer Morskogen.

– **FJERN LISTENE:** Sverre Johansen, leder av studentenes AU på NFH, mener partipolitikken ikke hører hjemme i studentdemokratiet.

SAVNER GNIST: – De politiske listene må få opp gnisten, mener Bjørg Lund, leder av studentenes AU på Med-fak.

– For lav profil

Høsten 2000 stemte kun 6,3 prosent av universitetets studenter ved urnevalget.

– Folk veit ikke hvem studentstyret er fordi representantene har for lav profil, hevder studentstyreleder Mats Larssen.

– Vi sliter med å grave opp engasjement blant studentene, konstaterer Larssen.

Dårlig kunnskap

Han mener en del av forklaringa er dårlig kunnskap om studentstyret.

– Det er veldig viktig å formidle at vi jobber for studentene. Studentene må få vite hva vi gjør og hvordan de skal få tak i oss. Studentstyret må skape seg en profil og lage debatt, understreker han.

– For lite aktive

Larssen mener de politiske listene må gjøre seg bedre kjent blant studentene.

– De er for lite aktive. De politiske listene skal fronte en gitt politikk, understreker han. Også de fakultetstillitsvalgte får ris på baken av Larssen.

– De har også saker å fronte. De må tore å gå ut og lage saker, krever han.

Meninger på møtene

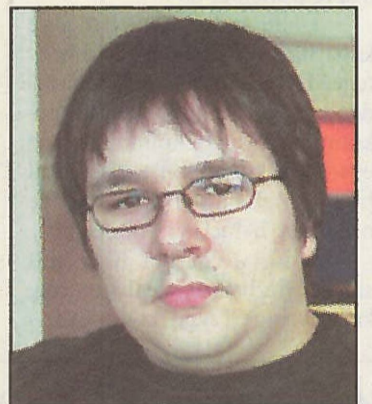
Også Ellen Øseth fra Sosialistisk studentlag (SSL) synes studentstyremedlemmene bør gjøre seg mer synlige.

– De kan godt gå fram og si hva de mener, men det gjelder også på studentstyremøtene. Det er ikke alltid man blir klar over de forskjellige meningene før i etterkant, kritiserer hun.

Drahjelp

Tor Arne Morskogen fra Moderat Liste mener medlemmene i studentstyret trenger drahjelp.

– Det er mange som ikke stikker nesa si fram hvis ikke noen drar i den. Dessuten veit jeg ikke om et leserinnlegg betyr noe annet enn at man leiter for gjeves etter en konflikt. Jeg er ikke så sikker på at mer krangling i avisa mellom Sosialistisk studentlag og Moderat liste vil føre til økt engasjement blant studentene.

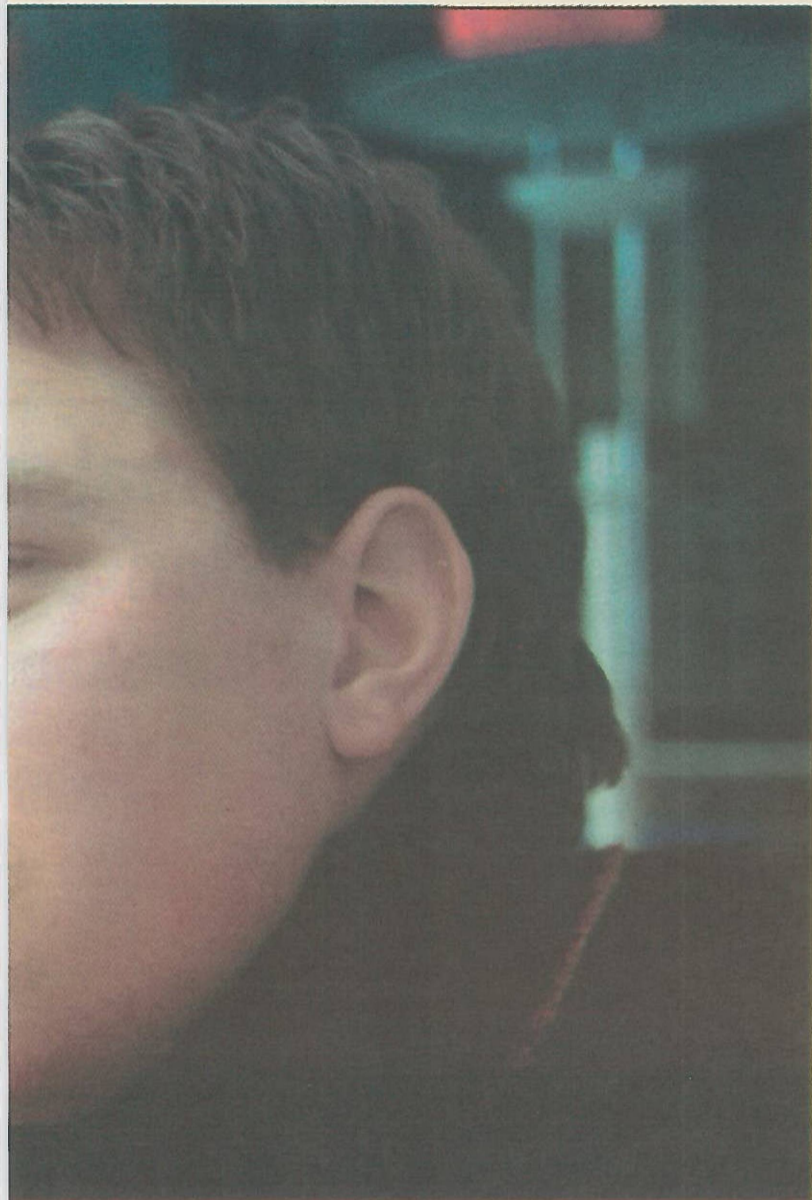
ETTERLYSER AKTIVITET: – Medlemmene i studentstyret har for lav profil, mener studentstyreleder Mats Larssen.

Følte problemer

Sverre Johansen, leder av Studentenes AU på Norges Fiskerihøgskole (NFH) mener det ikke er lett å sette agenda.

– Det kan være vanskelig å få gjennomslag i miljøer preget av andre holdninger, men vi kunne sikkert ha kjørt på mer og fått fram saker. Kanskje man kan si man er passiv, men det jeg brøler på en knaus eller Mats sier på side tre i Nordlys skaper ikke nødvendigvis engasjement. De følte problemene er mye mer engasjerende enn de som blir referert, mener Johansen.

listene

Kvesser tenner i tannlegestridd

Dekaner i Bergen og Oslo mener det vil være "et stort feilslag" å opprette tannlegeutdanning i Tromsø. – De har angst for noe nytt, svarer dekan Georg Sager ved Det medisinske fakultet på UiTø.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto JON TERJE EITERÅ

"Dette vil etter all sannsynlighet vise seg å være svært uheldig for de to eksisterende miljøer, rekrutteringsmessig så vel som økonomisk", argumenterer dekanene ved de odontologiske fakultetene i Bergen og Oslo, Kjell Bjorvatn og Hans R. Haanæs i en kronikk i Aftenposten. De foreslår heller å opprette femten nye plasser i Bergen og Oslo.

– Konservative

Sager tror motstanderne er redde for at ei tannlegeutdanning i Tromsø vil være attraktiv for studenter og lærere.

– Nå må Oslo og Bergen stå til rette for mange års unnlattelsesynder. De har uteksaminert mange doktorander, men noe gjør at folk ikke vil jobbe der. Dekanene bak kronikken har angst for noe nytt og er konservative i ordets verste forstand, kritiserer Sager.

– Altfor dyr

I tillegg mener han kostnadene kan minskes.

– Utdanninga de har i Oslo og Bergen er altfor dyr, og målet er å lage ei billigere utdanning i Tromsø. Det skal vi klare med andre undervisningsformer og ved å bruke etablerte tannklinikker i undervisninga, istedenfor å bygge opp kunstige arenaer.

Likt tilbud

Bjorvatn og Haanæs ønsker seg to bærekraftige miljøer i Norge med god kvalitet. De peker på

TANNSTRID: Tannlegemiljøene i Oslo og Bergen går hardt ut mot etablering av tannlegeutdanning i Tromsø. – De er konservative i ordets verste forstand, mener dekan Georg Sager ved UiTø.

at begge utdanningene sliter med dårlig rekruttering og små driftsmidler.

– To miljøer er ikke bedre enn tre hvis poenget er å få et rimelig likt tilbud på tannlegjetjenester i hele landet. Vi må prøve å holde oppe saklighetsnivået, svarer dekan Georg Sager ved Det medisinske fakultet.

Flere Gule sider

Profilen på ei tannlegeutdanning i Tromsø skal bli annerledes enn ved de eksisterende utdanningene.

– Vi vil utdanne flere tannleger til den offentlige tannhelsesektoren. Flere studie plasser i Oslo og Bergen vil føre til et økt antall Gule sider i telefonkatalogen med kosmetisk tann-

pleie. Deres studenter velger privat praksis, hevder Sager.

Utenlandske tannleger

Bjorvatn og Haanæs foreslår å gi utenlandske tannleger i Norge lisenskurs framfor å utdanne tannleger i Tromsø.

– Det er typisk at de prøver å finne andre utveier, mener Sager og viser til at dette er ei dyr løsning.

– I tillegg blir disse tannlegene borte etter veldig kort tid, og tannleger fra Nord-Norge har en helt annen stabilitet.

Ei beregning fra UiTø viser at man med dagens etterspørsel og utdanningskapasitet vil mangle i overkant av 600 tannleger i 2013.

– Studentstyret for utadrettet

Tidligere studentrådsleder på Mat-nat, Espen Tangen, mener studentstyret har feil fokus.

– De kan mase så mye de vil med studielånsrenta, men når studenten ikke får gjort sitt daglige arbeid, er ikke renta interessant, kritiserer han.

– Studentstyret er altfor utadrettet i sin fokus. Man kommer inn i en spiral, og starter studentenes interesse først å glippe, er det gjort, tror Tangen.

Passivitet

– Når vi har en valgoppslutning under ti prosent, er det bare tull at folk er fornøyd. Det er heller en passivitet som har senket seg over studentene. Det koster så mye å engasjere seg at folk ikke ørker. Det finnes bare seks studentråd, og studentstyret skulle ha vært innom hvert eneste fakultet en gang i uka for å høre hvordan det går, mener han.

– Lang avstand

Sverre Johansen, leder av Studentenes AU på Norges Fiskerihøgskole (NFH), forklarer den lave valgdeltakelsen med at avstanden er for lang mellom studentene og studentstyret.

– Studentpolitiske saker blir mer som ordinære politiske saker og angår studentenes hver-

dag i liten grad, mener han.

Ifølge Johansen tar studentstyret bra hånd om AU's innspill.

– Noen voldsom dialog mellom AU og studentstyret er imidlertid ikke etablert.

– Mye svada

Björg Lund er leder av Studentenes AU på Det medisinske fakultet (Med-fak). Hun synes ikke det er vanskelig å få studenter til å bli med i lønnete verv i AU, men får ikke folk til å sitte i studentstyret.

– Legestudentene har tatt to runder i kullene, men ingen vil stille til studentstyret. De sliter vanvittig. Jeg tror studentene har inntrykk av studentstyret som et organ som tar fryktelig mye tid og hvor det er mye svada, bemerker Lund.

Dermed klarer ikke Med-fak å stille to representanter til studentstyret, som det skal.

Også hun mener imidlertid det går greit for Studentenes AU å få respons hos studentstyret.

– Gode argumenter, sier Giske

– Jeg kan se det er gode argumenter for å etablere tannlegeutdanning i Tromsø, uttaler Utdanningsminister Trond Giske.

Han ser imidlertid også problemer:

– Det er for eksempel ei stor utfordring å få rekruttert vitenskapelig personell til tannlegeutdanningene. Tannlegeutdanning i Tromsø vil også innebære et stort økonomisk løft, så tiltaket må vurderes i forhold til en rekke andre gode formål innen høyere utdanning og forskning, mener han.

Sosialkomiteen har behandlet saken, og stortingsrepresentant Kari Lian fra Arbeiderpartiet sitter i denne komiteen.

– Vi har lagt mange føringar og merknader om at det er nødvendig å avlaste tannlegene. Slike store tannhelse reformer må ses i en større sammenheng. Vi har fått inn veldig mange gode argumenter for ei tannlegeutdanning i Tromsø, sier Lian.

Hun mener det vil være uheldig om Tromsø bare får ei grunnutdanning, og studentene må dra videre til Bergen eller Oslo.

– Da oppnår vi ikke målet: Å få stabile tannleger. Vi har sett i medisinsutdanninga at studentene i stor grad blir i området der de har studert, poengterer Lian.

— Utenfor Tromsø

Flytoget billigere for studenter

Det er ingen aprilspøk: Fra 1. april reiser studenter under 32 år for halv pris med Flytoget, skriver Nettavisen. Studenter reiser fra før for halv pris med NSB, men frem til nå har de pent måttet betale like mye som alle andre på Flytoget: 120 kroner én vei til eller fra Gardermoen. Normalprisen økes samtidig med ti kroner.

Hundrelappene flyr

1. april økte prisen på alle flybilletter med 256 kroner, skriver Bladet Tromsø. Passasjeravgiften ble nemlig innført på alle flyvninger inn og ut av Tromsø lufthavn Langnes. En ungdomsbillett som tidligere har kostet 800 kroner tur/retur Bodø, koster nå 1.056 kroner. Turen fra Tromsø til Oslo har steget fra 1.450 kroner til hele 1.706 kroner. — En helt vill avgiftsøkning, uttaler distriktssjef Knut Barman-Jensen i Braathens til Bladet Tromsø.

Minoriteter prioriteres

Utdanningsdepartementet har godkjent at Høgskolen i Sør-Trøndelag får prioritere ungdom med minoritetsbakgrunn ved sin nye sosionomutdanning fra høsten av, skriver Aftenposten. Det kreves interkulturell eller internasjonal erfaring. Denne erfaringen kan søkeren ha skaffes seg gjennom arbeid, etnisk minoritetsbakgrunn, skole, organisasjonsvirksomhet eller nettverk. Men de som har slik erfaring gjennom egen minoritetsbakgrunn eller arbeid, vil bli prioritert.

Straffer seg å være god

I tre måneder har datastudentene i tredje klasse på Gløshaugen, NTNU, ventet på eksamens karakterene sine, skriver Under Dusken. Ifølge faglærer Øystein Nytrø skyldes forsinkelsene blant annet altfor flinke studenter. Blant årets kull var det kun én blank besvarelse, og det hadde ikke sensorene regnet med. — Studentene gir lengre og bedre besvarelser i år enn ved tidligere eksamener. Jeg tror vi skal rette nesten tre tusen ark denne gangen, og det tar tid, sier Nytrø til Under Dusken

Real utdanning

4.700 personer søker høyere utdanning på grunnlag av realkompetanse, ifølge en pressemelding fra Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet. Søknadsfristen gikk ut 1. mars. Av dem som er registrert, har rundt 4.400 personer krav på å få sin realkompetanse vurdert. De øvrige har enten generell studiekompetanse eller er under 25 år. 71 prosent av søkerne som vil bli vurdert på grunnlag av realkompetanse, er kvinner.

25 år med trykksv

I april 1976 kommer ei ildrød, mager avis til verden. "Kamp for høyre stipend og mindre gjeld" er budskapet på Studentavisa i Tromsøs første forside.

Avisa ved det røde universitetet har flat struktur og ingen redaktør. Saken *Røyst Progressiv Front* i 1977 sier sitt om objektiviteten, og Studentutvalget har sin egen representant i redaksjonen. De langhårete, slengbuksekledte redaksjonsmedlemmene lager utvilsomt ei politisk avis.

Eggende

I 1983 kommer navnet Utopia i bruk, men logoen skal gjennomgå mange hamskifter. Rett som det er består forsida kun av tekst på knallfarget bakgrunn, og i 1983 kommer en av de mest iøynefallende utgavene. Forsida er helt hvit, med unntak av logoen og ett ord i blå tekst: "moral". I september 1985 er ledig plass på førstesida fylt opp med et egg. Etter hvert blir det mer og mer vanlig å fylle tomme flater med prikker, trekanter og firkanter, men først og fremst egg.

Kokain

Våren 1986 skriver Utopia at utøverne i Studentblåseorkesteret Ompagniet må ha vært påvirket av kokain under en konsert. I Utopias beklagelse i nummeret etter står det: "Det finnes intet grunnlag for å påstå at det var narkotikumet kokain som ble brukt for å holde tempoet oppe. Det kunne ha vært hva som helst."

Året 1986 drar seg mot slutten, og redaksjonsmedlemmene er få og desillusjonerte. Avisarbeidet går trått, og kvaliteten er dårlig.

Den første PC-en

Tage Stabell-Kulø, som seinere skulle bli Utopias første redaktør, skrev om 1986-redaksjonen til avisas 20-årsjubileum: "Vår største bragd var å ikke oppdage at titusenvis av kroner av vårt lille budsjett forsvant som personlig forbruk hos en i redaksjonen".

Noe positivt skjer imidlertid i denne epoken: Redaksjonens ene IBM kulehodemaskin sier takk for seg, og Utopia får sin første PC. Motstanden mot innkjøpet er imidlertid massiv, særlig samfunnsviterne mener de fullstendig mister kontroll med skrivinga som prosess.

Avisa blir fortsatt tegnet for hånd og tekstene målt med linjal for å finne ut hvor mange spaltmillimeter de utgjør. Stoffet og tegningene av sidene sendes med buss til Narvik, og avisene returnerer til Tromsø helga etter.

Logo til flere tusen kroner

I 1986/87 gjøres et krafttak for å bedre kvaliteten på avisa. Logoen blir håndtegnet med gotiske bokstaver, papiret blir bedre, og Utopia trykkes fra nå av i Tromsø.

Kampen for å få en redaktør tar til, med argumentet om at nivået ikke kan heves ytterligere uten at én person har ansvaret for utviklinga. En periode går rollen som "ansvarlig journalist" på rundgang. Nummer sju i 1987 er første utgave med redaktør. I tillegg investerer avisa i ny logo, basert på den håndtegnede. Idealet er Aftenpostens gotiske bokstaver, og et reklamebyrå i Tromsø designer Utopias nye logo, til en pris av flere tusen kroner. Dette er tilnærmet den samme logoen som blir brukt i dag.

Nå kommer også den aller første Informasjonsavisa. At Utopia utgir ei infoavis for Universitetet i Tromsø i begynnelsen av høstsemesteret blir en tradisjon.

— Katastrofal feil

Mot slutten av 1980-tallet er avisa fortsatt veldig teksttung. Ofte trykkes hele saker på forsida, mens et lite bilde til nød får plass oppe i høyre hjørne.

I mai 1988 mottar redaksjonen et klagebrev i forbindelse med en annonse Studentutvalget har hatt i Utopia. Desken har glemt å fjerne "Med hilsen Eirik Malnes" fra annonseteksten. "På bakgrunn av denne katastrofale feilen i annonsen har Studentutvalget sett seg nødt til å rykke ut med annonser i lokalpressa," står det i brevet. Studentutvalget ønsker at Utopia skal gi ut ei ekstraintgave der annonsen er trykket riktig, men modererer seinere kravet.

På flyttefot

Høsten 1990 trykker Utopia sitt første fargebilde. Lill-Jenny, 19, fra Andenes stiller opp i rosa joggebukse på førstesida. Mørkerommets tid går ubønnhørlig mot slutten.

Utover på 1990-tallet blir Utopia ei nokså fyldig avis.

Februar 1992 blir kalender-spalten "Mens vi venter på Polarinstituttet..." til. Tittelen blir av naturlige årsaker avløst av "Mens vi venter på Nord-Norgebanen..." september året etter. Den venter vi fortsatt på i 2001.

På nyåret i 1994 pakker utropistene stoler, bord og kaffetrakter og flytter desken til Breiviklia. Gleden er stor over å slippe ut av det overbefolkede glassburet på Institutt for samfunnsvitenskap.

Brygga som studenthus?

Allerede i januar 1995 spekulerer Utopia i om ungdomshuset Brygga kan bli studenthus. Kommunestyret skal nemlig avgjøre den videre drifta av huset. I mai 1996 melder Utopia at det er "Over og ut for Brygga". Fristen for å legge inn bud har gått ut, og dårlig økonomi har stoppet Samskipnaden. Overskrifta "Endelig studenthus" brer seg ut over forsida i oktober 1996, tre og et halvt år for tidlig. Studentstyret har vedtatt å arbeide for et velferdshus på universitetsområdet.

Forside uten bilder

Ei knallrosa forside helt uten bilder møter studentene 12. februar 1997. Tomme rammer markerer at Utopia har mistet mørkerommet sitt. "Da dette (mørkerommet — red.anm.) er nødvendig for avisdriften håper vi på en snarlig løsning fra PLUT og studentstyrets side", heter det. Samme år blir logoen forminskert og får sitt endelige utseende.

Året etter kommer løftet fra Jon Lilletun om at tromsøstudentene skal få idrettshall. "Protestaksjoner og årevis med slit har gitt utslag," skriver Utopia. Avisa går selv inn i en hard periode, og økonomien tar feil kurs.

Avsløring med driv i

Forsida 2. februar 2000 er uvanlig enkel. Så er det også en stor begivenhet redaksjonen kan avsløre. På ei kalenderside står noen håndskrevne ord: "Skansen Brygge kl. 13.30." Og nede i høyre hjørne: "PS: me har fått studenthus!". Hvor vellykket forsida egentlig er, blir diskutert i lange tider, men budskapet er kjærkomment: Skansen Brygge

STUDI
I TROLa 1. mai m
bredden og
på klassekam**SAMORGTOGET -
ET REGJERINGSTOG**

Sammene i Tromsø har i år vedtatt LO's parole "Trygghet i arbeid og inntekt", som hovedparole for årets samorgtoget, og taler for dagen blir forkvinn i Samorg og DNA-medlemmet Ann Jord Thingvoll.

Stort klavere kan det vel ikke gjøre. Samorg-toget følger PVALO-toppens opplegg for dagen, og fanger opp som et støtte-tog for regjeringa.

Sekret av forårets dårlige oppslutning, har innledert samorg-lederne i år gjort en taktisk vei. De har - etter forslag fra SV - vedtatt en del fraseradikale hovedparoler for toget. Hensikten er åpenbar: å forsøke å vinne oppslutning hos folk som har avslørt den åpne høyrepolitikken ved å stille "radikale" paroler som "appellerer" til disse. Men skraper vi litt på overflata, opp-

dager vi raskt bulheta rolene.

"Arbeidermakt, me makt", heter det. Alle en DNA-pamp sier makt, så mener i regjeringa. Hva blir d av den "Radikale" p te til DNA-regjeringa.

"Faglig enhet på i pens grunn", heter d kalt og flott.

"Faglig enhet, m

Med de kjempende

bederne eller med a

terene. Leverans,

ansen & CD) Alle ve

hovedtaleren, Ann J

voll, tokter parolla

Slik kunne vi fo

konklusjonen er klar,

radikal! Fenisa, er a

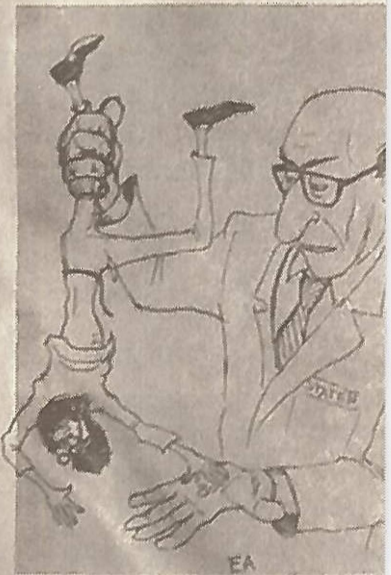
et støtte-tog for DNA

og deres klassekam

takk.

Kamp for hø

Av Marianne Fjellbakk og Kai N

KLASSEKAMP: De første utgavene av

skal bli tromsøstudentenes hus. To utgaver seinere forteller Utopia at nyhuset har fått navnet Driv, og ordspillene slår hverandre i hjel: "Drivende åpning", "Et navn med driv i", "Slikt blir det driv av" og "Driv av gårde".

erte

Vinn flotte premier!

25-åringen Utopia drysser gaver over studentene for å feire jubileet sitt.

Spørsmål

- Hva vil du lese om i Utopia?
- Hva synes du om innholdet i avisa?
- Hva synes du om avisas utseende?
- Bruker du Utopias nettsider?

Svar på spørsmålene og bli med i trekninga om:

- En signert D'Sound-CD
- En Briskeby-CD fra Tonofoto
- Et gavekort på 200 kroner fra Jack & Jones
- Et gavekort på 300 kroner fra Manto
- Et gavekort på 300 kroner fra Rimi
- Gavekort på en CD fra Platebaren Feedback

MANTO

MEN'S CONCEPT

JACK & JONES

Tonofoto
Storgaten 66

RIMI

Størst på lave priser

Platebaren Feedback

Svar sendes utopia@utopia.no. Husk navn, adresse og telefonnummer!
Svarfrist: 1. mai

Utopia – av og for studenter

FØR OG ETTER:

De aller fleste av dagens utropister var bare en tomme store da redaksjonen fra 1979 (innfelt) befant seg på campus. Fra venstre: Erlend Paasche, Jon Terje Eiterå, Trine Andreassen, Mathis André Fenne og Audun Rundberg.

Desken ligger på nedsiden av Universitetet, nærmere bestemt i Breiviklia 12. Her spaltes avisproduksjon opp i sine minste enheter.

Tekst ERLEND PAASCHE

Det er mye å tenke på for den som vil lage avis.

Hektisk

Før hvert ukentlige redaksjonsmøte i Utopia, som enten er på mandag eller tirsdag, har medarbeiderne og redaksjonen plukket ut de nyhets-, magasin- og nyhetssakene de finner mest interessante. Så skal de resulterende artiklene, reportasjene og intervjuene fordeles blant de 22 studentene som for tiden utgjør Utopia. Det blir fort hektisk.

Sterke reaksjoner

I avisas 25 år lange historie har nye journalister og fotografer kon-

tinuerlig tatt over stafettspinnen fra sine forgjengere. Man har fått en avis som søker å kombinere underholdningsverdi med seriositet, og som skal rette fokus på aktuelle studentsaker. Innringere med innvendinger og provoserte leserbrev vitner om at avisen blir lest.

Hardt arbeid og meditative kaffestunder

I løpet av alle disse årene, er det i alle fall én ting som nok ikke har endret seg. Stresset før deadline er like overhengende nå som for et kvart århundre siden. Her nede finslipes ideer, og bilder plukkes ut mellom kaffeslurkene. Alt til det jevne akkompagnementet av tastelyder fra PC-ene. Her nede blir man fort klar over hvor mye

arbeid, flisespikkeri og koordinering som ligger bak den avisen du leser nå. Så mye arbeid at man ikke har tid til kaffepause med løst prat og dårlige vitser, er det likevel ikke. I en krok der veggene er kledd med gamle aviser, er et eget sofahjørne faktisk dedikert nettopp til det.

Søker-alltid nye utropister

Selv om det er vanlige studenter som utgjør avisen, etterstrebes et mest mulig profesjonelt resultat. – Vi arrangerer kurs innen journalistikk, gir hverandre tilbakemeldinger, og sammen evaluerer vi hver nye utgave. I tillegg søker vi alltid nye utropister, bemerker redaktør Trine Andreassen.

UTAVISA
SØ
ORGAN FOR STUDENTUTVALGET
1. årgang - Nr. 1 - April 1976

1. mai er arbeiderklassens internasjonale kamp- og solidaritetsdag. I flere tiår var imidlertid dagen fullstendig dominert av DNA/LA-toppene som forsøkte å gjøre 1. mai-feringa til en partitak. 1. mai skulle arbeiderklassedemonstrere til støtte for DNA-vergerinas klassenarbeidspolitikk.

Men angrepet på 1. mai-feringa er i fullt med et bilstatistikk – stadig flere plasser er 1. mai pleiret som arbeiderklassens kampdag. Rød Arbeider-

front og siden Faglig 1. Mai Fronts (FFF) klassekamparrangementer har vunnet stadig større oppslutning og har de siste åra blitt DNA/LA-toppens regjeringsstog fullstendig i skyggen. 1. mai i fjor gikk det tross 711 i klassekampet i Århus, mens DNA-paathene bare klarte å skape sammen 250 inkludert musikkorps.

Også i år vil det gå to tog i Trondheim – ett klassekamp og ett regjeringsstog arrangeres av Nærings-

ledere.

stipend og mindre gjeld

EVEKÅRSUNDERSØKELSEN: Statens offentlige organ, Statistisk sentralbyrå, gjorde i 2000 en forbrukerundersøkelse blant studentene ved høyere læresteder og universiteter, for å kartlegge studentenes faktiske forbruk.

Et forbruk på samme nivå som et som kom fram i denne undersøkelsen svarer i dag til om lag 2 400 kr. i måneden. Kostnadsnormen i lånekassa er 1 385 kr. Budsjettet til en gjennomsnittstudient vil m.a.o. gå med 900 kr. i underskudd pr. måned. Dette er penger som må skaffes i ytre gjennom deltidsjobb, ppaparte midler fra sommerjobb eller kortere semester.

Kostnadsnormen må nå økes, for en snarlig utviding av kostnadsnormen ville i virkeligheten ikke bety noen bedring av vår situasjon. Vi må få et kraftig kning i stipendet.

KORTEBORRSTIPENDET: De siste fem åra har stipendandelen av kostnadsnormen sunket sterkt. I 1979 var andelen 26 %. I dag er den sunket til 9%. Etter forbrukerundersøkelsen er de fleste merutgifter ved å bo borte om lag 720 kr. pr. måned.

Matutgifter, eksakt 355 kr. pr. måned.
Borteborrestipend 720 kr. pr. måned.
Vi krever at borteborrestipendet skal dekke merutgifter ved å bo borte. I tillegg må vi kreve at vi skal ha dekket to hjemreiseer i året. Disse utgiftene vil variere med avstanden til hjemstaden, og kronebeløpet kan derfor ikke formuleres. Når dette kravet stilles er det for å minske gjeldsbyrda. Det er også et krav som vil gi ei geografisk rettferdig fordeling. Lånet for en student fra Finnmark som må studere i Oslo skal ikke bli større enn for en hvilken som helst annen student. I dag må vi låne penger til dette – vi krever reisestipend.

GRUNNSTIPENDET: Grunnstipendet var opprinnelig en akattelette til foreldre med barn under utdanning. Fra og med høsten 1972 fikk studentene sjøl utbetalt disse pengene. Der som stipendet skulle holdt tritt med prissjånings, måtte det nå ha ligget på 134 kr. pr. måned. Det er på 100 kr.

Noe som også går fram av forbrukerundersøkelsen er at studentene har et utgift på 122 kr. pr. måned til bok, avgifter o.l. Begner vi det-

len å ha et magasin med reportasjer, portrettintervjuer og kosestoff, og navnet blir Parentes. Det første halvåret er Parentes å finne i annenhver utgave, og fra januar 2001 i hvert nummer. Dermed er Utopia tjuukkere enn noengang.

Temaene høyere stipend og mindre gjeld er på ingen måte forlatt.

Da ingen måte politisk nøytrale.

Delt i tre
Parallelt med at det ryddes opp i økonomien, heves kvaliteten. Mars 2000 får Utopia ei styringsgruppe, og endeløse redaksjonsmøter der 15 personer skal bli enige om detaljer, sendes ut bakdøra.

Ei tredeling av avisa er neste skanse. Redaksjonen ønsker i tillegg til nyhetsdelen og kulturde-

– English summary

– Remove political listings

Leader of the working committee at Norges Fiskerihøgskole, Sverre Johansen, does not see the need for political student listings. – My opinion is that the function of political listings were more comprehensible for the students when general political diversions could more easily be spotted. This is why students seem to abandon the yearly political student union elections.

Leader of the Students' Board, Mats Larssen, claims a lack of interest and commitment from students to be a reason why elections experience a lack of support from the student masses. He also admits that there is a general problem among the student politicians in promoting themselves, and he hopes the politicians will make a better effort in engaging the students for forthcoming elections.

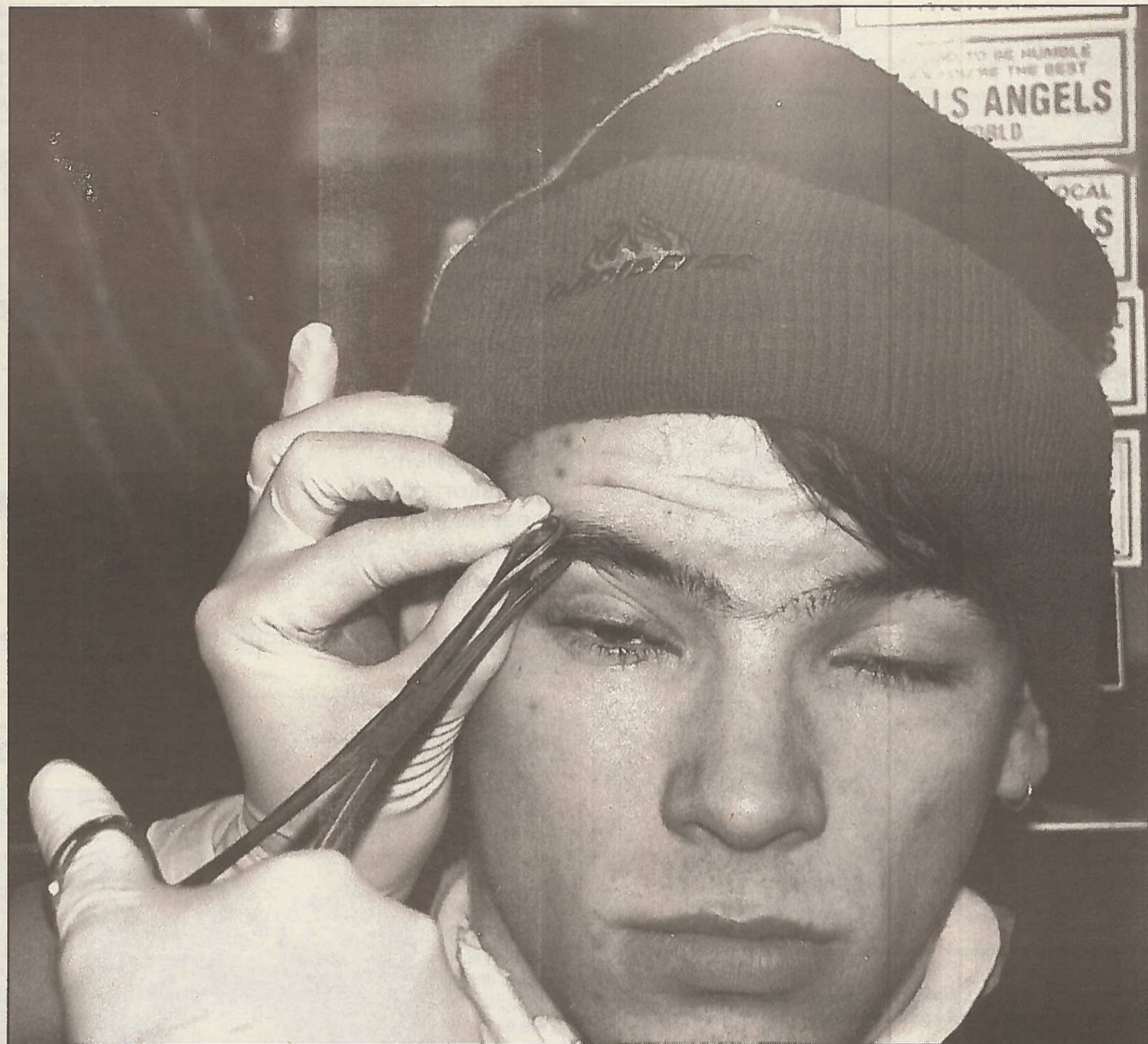
Major upgrading at Kraft nearly finished

At the official opening of the students' sports centre, Kraft, several malfunctions were uncovered. As spring is approaching, most of the problems have been solved, including an upgrading of the training facilities and showers. Lockers have been ordered and are expected to arrive very soon, and the floor will be completely covered until the hand-ball season starts again. Also the accusations Kraft has been charged with concerning the low prices has been overruled by the authorities, thus the VAT increasing will result in higher training-fees. The changes in VAT will also affect the prices in the students canteen, and students can expect more expensive sandwiches from next term.

– Piercing a medical disaster

95 per cent of the general doctors in England have had patients with infections that have resulted from piercing, according to the magazine Helsenytt. Norway follows this trend. – The trend of piercing is a medical disaster, professor Alfred Halstensen in Bergen claims in Helsenytt. He adds that piercing, especially in the tongue, the lips and the nose, can lead to perilous infections. – In our country several young people have died as a result of piercing infections, Halstensen says. Norwegian doctors worry about serious infections and a lack of information, knowledge and hygiene in the piercing studios. – We always inform the customer about the importance of cleaning the piercing and observing the cut, Tove in Tattoo World in Tromsø says. The piercing studios disclaim responsibility when the customer leaves.

– Piercing en medis

LAGER HULL: Stadig flere får infeksjoner som følge av piercing. Når våren nærmer seg, øker aktiviteten i piercingstudioene. Illustrasjonsfoto

Søppelkaos i kantina

IKKE OVERSIKTLIG:
– Jeg har aldri funnet søppelstasjonen videre oversiktlig, sier student Marte Heggelund.
Alle foto ANNA KLARA MÅSEIDE

På slaget fire er kantina i Hovedgården fylt av rumlende mager. Når de forsvinner, står en søppelstasjon igjen, preget av kaos.

Tekst ANNA KLARA MÅSEIDE

I løpet av de fire årene som har gått siden sortering av matavfall i 1997 ble innført i Tromsø kommune, har folk rukket å bli rimelig flinke til å skjelne epleskrotter fra plastgaffer.

Likevel tyder den kaospregede situasjonen på søppelstasjonen i Hovedgården på noe helt annet. Juicekartongen forsvinner hver dag i matavfallsdunken, tett akkompagnert av brødsalken og bestikket.

– Fryktelig irriterende
Kjøkkensjef ved kantina i Hovedgården, Odd Bendiksen, synes ikke noe særlig om holdningen blant dem som fortærer måltidene sine i kantina.
– Det er en fryktelig irrite-

rende situasjon, sier en tydelig engasjert Bendiksen.

Det er kantinepersonalet som hver dag må stå til ansvar for de rumlende magers holdning.

– Matsortering blant studenter og ansatte har blitt et problem som slår direkte tilbake på oss som jobber her, da vaktmesteren så vel som plan- og utvikling PLUT (Plan- og driftsavdelinga) ikke er sene om å si fra når uvedkommende gjenstander dukker opp i matsøpla, beretter Bendiksen.

Dårlig skilting?
Kantina etterlyser ei bedre, mer effektiv og oversiktlig ordning på søppelstasjonen.
– Det at folk per i dag per i dag kaster rubb og rake i samme sekk kan nok ikke bare spores til-

nsk katastrofe

95 prosent av alle allmennpraktiserende leger i England har hatt pasienter med infeksjoner som følge av piercing, melder Helsenytt. Og Norge kryper etter. – Piercingmoten er en medisinsk katastrofe, hevder Alfred Halstensen, professor i indremedisin ved Universitet i Bergen til Helsenytt.

Tekst TONE EVENSEN
Foto JEANETTE ÅSHEIM

Med en steril og sykehushvit klut blir øyenbrynet omhyggelig renset. Redskapet kvesses, og klypa biter et godt tak i øyenbrynet. Sakte skyr nåla alle hindringer og finner veien gjennom huden. Tårene spretter. Det glinsende metallet har tatt seg til rette.

Ikke ansvarlig

Tove på Tattoo World i Tromsø er dreven i faget.

– Jeg har fått opplæring av Tattoo World i Trondheim og har prata med akupunktører og en del folk i bransjen. Piercingforeninga er i kontakt med leger som informerer dem om medisinske

anliggender, forteller Tove.

Leger rundt om i Norge bekymrer seg over alvorlige infeksjoner og den varierende kvaliteten på informasjon, kunnskap og hygiene på piercingstudioer rundt omkring.

– Her hos oss gir vi alltid informasjon om viktigheten av rensing av piercing og det å følge med såret selv. Folk må bare komme tilbake om det er noe galt eller noe de lurer på, men det er deres ansvar og ikke vårt.

Ikke ansvar for dødsfall

– Piercing, særlig gjennom tungen, leppene og nesen, kan føre til livstruende infeksjoner. I vårt land er flere ungdommer døde

som følge av piercinginfeksjoner, sier professor Halstensen til Helsenytt.

Ingen piercingstudio har til nå blitt stilt juridisk til ansvar for dødsfall som følge av piercing. Studioet fraskriver seg ansvaret når kunden har forlatt stedet.

Kan gi underbitt

Tannleger uttrykker også sin frustrasjon. Folk med piercing i tunga leker ofte med dobben og får dermed en feilstilling av underkjeven som på lengre sikt kan føre til underbitt, ifølge Helsenytt.

Sprenger grenser

Piercing er en gammel form for kroppsutsmykking. Ringer i nese, ører og lepper er tidløs mote i indianske stammer. I den vestlige verden kommer den periodevis, og dagens ekshibisjonistiske mote sprenger alle grenser innen piercing. Øyenbryn, nese, tunge, lepper, brystvorter, kjønnsorganer, navle og fingre er attraktive områder for blinkende ringer, dobber, barbeller og kuler.

– Burde vært 18-årsgrense

Aldersgrensen for piercing i tunga er 18 år, mens for resten av

Fakta

Slimhinner i tungen, nesen, leppene og kjønnsorganene er utsatte steder når det gjelder infeksjoner. Bakterier finnes naturlig i munn og nese og biter ikke på desinfiserende væsker eller antibiotika. Enkelte har aggressive bakterier som kan skape alvorlig infeksjon. Tunga er derfor et spesielt skummelt sted å pierce seg.

Symptomer som kan tyde på infeksjon er hevelse, feber eller i verste fall frostanfall. Frostanfall er sterk økning av kroppstemperaturen som følge av infeksjoner. I alle tilfeller må lege oppsøkes. Det siste symptomet er alvorlig og krever lege øyeblikkelig.

Kilde: Helsenytt

BLODFOR-GIFTNING:

– Jeg har en venninne som fikk blodforgiftning av piercing, forteller Elisabeth Stangeland, som selv har piercing.

kroppen er grensen 16.

– Aldersgrensen for all piercing burde vært 18 år, synes Tove på Tattoo World og mener 16-åringene er for slurvete med rensinga.

Skansen legekantor opplyser at de ikke har hatt tilfeller av infeksjoner som følge av piercing på over ett år.

Blodforgiftning

– Jeg tok piercing på et Tattoostudio, men fikk ingen informasjon om faren med infeksjoner, forteller Elisabeth Stangeland som jobber på Nikita.

– Men man vet det er viktig å rense, og jeg har en venninne

som fikk blodforgiftning av piercing i navlen. Det var skremmende.

Redd for tennene

Lena Kjeldsen tok piercing her i Tromsø på Tattoo World.

– Du tar piercingen på eget ansvar. Det er opp til hver enkelt å følge instruksene fra studioet. Jeg er nøye med å rense og har aldri hatt noe problem, forteller Kjeldsen som har fem piercinger: To i tunga, i brystvortene og i navlen.

– Det eneste jeg er redd for er tennene. Ei venninne brakk ei tann da hun uheldigvis tygde på dobben.

IKKE ANSVAR:

Tove på Tattoo World i Tromsø understreker at det er kunden som har ansvaret for piercingen sin.

IKKE SORTERT:

Matrester, papir og plastikk ligger om hverandre i matavfallsdunken.

bake til en eventuell dårlig skilting, mener Bendiksen.

– Må selv ta ansvar

Idar Eklund, driftssjef ved plan og driftsavdelinga, etterlyser en mer bevisst holdning blant studenter og lærere.

– I og med at vi for øyeblikket ikke har noen planer om å oppgradere søppelstasjonen byggeteknisk sett, ser jeg ikke noe annen løsning enn at folk selv tar ansvar, sier Eklund og oppfordrer herved til full skjerping.

– Ikke oversiktlig

Marte Heggelund, student ved engelsk mellomfag, snubler rett som det er innom kantina i Hovedgården.

– Jeg har aldri funnet søppelstasjonen videre oversiktlig. Men om du tenker deg om mer enn to sekunder og i tillegg har øyene på rett plass, burde den ikke akkurat oppleves som den største utfordringa, bemerket den heller småarkastisk Heggelund.

Hvor tar søpla veien?

Hvor tar så egentlig matavfallet veien? Jann-Magne Hansen ved renovasjonsopplysningen i Tromsø kommune opplyser at Skibotn er kompoststasjon for matavfallet fra Tromsø kommune.

– Folk er i grunnen flinke til å skille mat fra plast. Noen av oss må bare bli enda flinkere, avslutter Hansen.

Det lukter gull på Lærerhøgskolen

Det er en sliten, men glad jentegjeng som møter Utopia. Til tross for en hektisk helg med fotballspilling, bankett og stive lår, sitter latteren fortsatt løst, og det er ikke uten grunn.

Tekst MARIANN S. KARLSEN

Studentenes Norgesmesterskap i fotball, som lærerskolejentene deltok på, fant sted i Rena. Der møttes høgskoler og universitet fra hele landet til kamp om ballen og om medaljen.

Velsmakende seier

Tromsøjentene vant fire av seks kamper og stod poengmessig i utgangspunktet likt med trondheimslaget NTNUI (Norges tekniske og naturvitenskapelige universitets idrettslag), men slo dem på innbyrdes oppgjør.

– Det var egentlig ganske jevne kamper, men seieren over NTNUI var den som smakte best, slår keeper Anne Birthe Eide fast.

Toppscorer

Det var en torsdag kveld flyet lettet fra Langnes med kurs mot Hamar. Jentene ble plukket opp

på Hamar og fikk guidet busstur til Rena.

– Veldig bra arrangement, opplyser Camilla Jacobsen. Hun fikk ikke bare medalje, men også t-skjorte, cap, vannflaske og fotball, da hun i tillegg stakk av med tittelen som turneringens kvinnelige toppscorer med ni mål.

Øvelse gjør mester

Jentene hadde sin første trening sent i høst. De har deltatt på flere turneringer, blant annet en i Salangen hvor de også stakk av med seieren. Det ga morsmak, og jentene syntes studentmesterskapet var verdt et forsøk. De fikk dekket hele turen av TLIL (Tromsø lærerskoles idrettslag). Bare åtte av jentene deltok i mesterskapet.

– Vi er noen flere som trener, kan Beate Valnes meddele, samtidig som hun oppfordrer flere til å finne frem fotballtøyet

VINNERE: Fotballjentene fra Lærerhøgskolen vant studentenes Norgesmesterskap.

Foto MARIANN S. KARLSEN

og møte opp i gymsalen på lærerskolen klokken 18.30 hver mandag. Men flere turneringer blir det ikke i år.

– Nå er det eksamen som har høyest prioritet, skyter Silje Pettersen inn.

Store løft på Kraft

Da idrettshallen Kraft ble avduket i januar, ble samtidig en rekke mangler avdekket. – Nå har vi rettet opp nesten alt, lover idrettssjef Tarjei Leinan Mathiesen ved Kraft.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto JON TERJE EITERÅ

Jernlista rundt banen er det imidlertid ikke er gjort noe med.

Hjemmekamper til høsten

Den kan sørge for at en utøver trækker over og skader seg. Dette bidro til at Norges Håndballforbund nektet å godkjenne Kraft som hjemmebane for divisjonsspillerne til TSI.

– Lista vil vi få gjort noe med før seriestart til høsten, lover Mathiesen og legger til:

– Nå er årets håndballserie over, men jeg kan bortimot garantere at TSI kan spille sine hjemmekamper her neste sesong.

Snart verdiskap

Ellers har Kraft holdt det de lovet og fått i stand to nye garderobes, lister i dusjene for å unngå oversvømmelse og sikringsnett rundt banen.

– Vi har dessuten bestilt 60 småskap for verdiskap, og de er like rundt hjørnet, forteller idrettssjefen.

– Bra tilbud

– Kraft er et bra tilbud, synes pedagogikkstudent og sykepleier Kristin Fjeldbraaten.

– Jeg er her av og til, spiller blant annet litt squash. Det var litt lite utstyr her og dårlig luft i begynnelsen, men det er bra nå. Det er greit å være her på dagtid, mener hun og trækker på stepmaskinen.

Mer plass

Alle squashveggene er nå på plass, og et kondisjonsrom er innredet rett over styrkerommet.

– Nå har vi flyttet opp mye av utstyret som tidligere var nede og fått 80 kvadratmeter til. Mange syntes det så litt lite ut før, påpeker Mathiesen.

Medisinstudent Morten Karlsson løfter vekt på styrkerommet.

– Det er ganske mye billigere her enn på andre treningsstudier. Kjempebra, roser han og mener utstyret er ganske bra.

Bedre ventilasjon

Ventilasjonen skal også være bedret.

– I aerobic- og spinningrommene er det luker i taket som skal åpne seg automatisk når det blir varmt. Vi har tidligere ikke klart å stille inn anlegget på riktig temperatur, men nå er det brukbart, mener Mathiesen og sier han har fått positive tilbakemeldinger fra instruktører.

Billigere fra 1. mai?

Kraft har solgt 1.230 semesterkort så langt.

– Jeg synes det er bra, men vi må i hvert fall ha et par tusen medlemmer. SATS i Tromsø har 750 medlemmer, og de andre treningsentrene har også en del studentmedlemmer, men vi regner med å få de fleste etter hvert, bemerkar Mathiesen. Han avviser at en konsekvens av for få solgte kort, kan bli at utleie til grupper utenfor studentmiljøet må økes så mye at studentene blir skadelidende.

– Vi har så god kapasitet at det ikke vil bli lagt begrensninger på studentaktivitetene.

Idrettssjefen avslører at kort-

prisene kan bli redusert når semesteret går mot slutten:

– Muligens fra 1. mai.

Få i klatreveggen

Aerobic og spinning er mest populært, mens rundt 100 personer har betalt tillegget for å bruke klatreveggen.

– Vi har en kapasitet på veldig mange flere, faktisk 400 til 500 personer. Vi må selv bygge opp et klatremiljø, men jeg har stor tro på at vi vil få flere klatrere, bemerkar Mathiesen.

Kraftløs klage

Idrettshallen Kraft ble klaget inn til Konkurransetilsynet i høst fordi prisene angivelig var for lave sammenliknet med andre treningsentre. Nå er klagen henlagt, med begrunnelsen at eksterne brukere ikke får trene spesielt billig på Kraft sammenliknet med på andre treningsentre.

HOLDT LØFTENE: Kraft har rettet opp storfornyd med det billige treningstilbudet.

Vil doble MH-bygget

Med sine over 30.000 kvadratmeter er MH-bygget det største på universitetsområdet. Nå ønsker universitetsledelsen å utvide bygningen med mellom 20 og 30.000 kvadratmeter.

Tekst AUDUN RUNDBERG

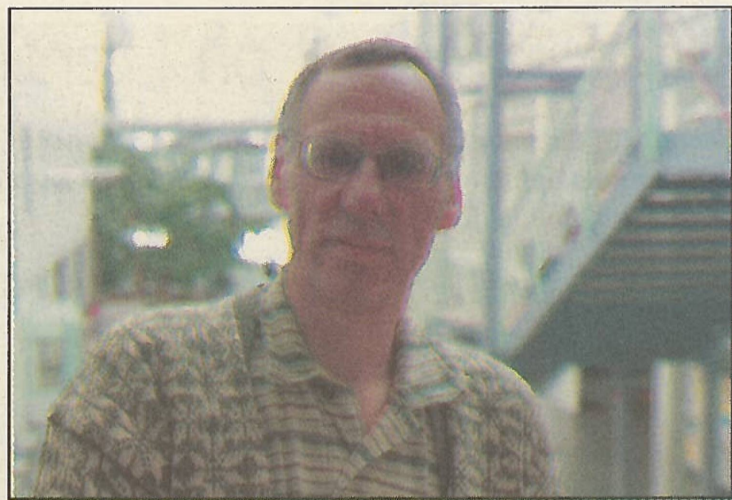
Jann Gamnes er sekretær for brukerorganisasjonen som skal utrede hvilke aktiviteter som får plass i det kommende bygget. Han forteller det er et sterkt ønske fra universitetets side om å utvide MH-bygget.

– Vi vil utvide medisinoptaket fra 85 til 120 studenter årlig og gi plass til flere realfagsstudenter, sier han.

Gamnes mener MH-bygget i dag er for trangt.

Dobbelt så mange

MH-bygget var, da det ble bygget i 1991, dimensjonert for 478 studenter. Antall studenter i dag er imidlertid mye høyere enn dette tallet. Høsten 2000 var det

NYBYGG: – Bygget vil kunne stå ferdig tidligst i 2005, sier Jann Gamnes, sekretær for brukerorganisasjonen som skal utrede hva en vil gi plass til.

Foto AUDUN RUNDBERG

registrert 1.050 studenter som får sin undervisning i bygget.

Ifølge planene ønsker man å ta opp flere studenter, i tillegg til å lette byrden for et allerede overfylt MH-bygg.

Slik det er skissert i de foreløpige planene ønsker man å utvide det godkjente studenttallet fra 478 til 1.263. Her er sivilingeniørstudiet i bioteknologi den store vinneren, med en foreslått økning fra dagens 68 registrerte studenter til 225 plasser i romplanen.

Tannleger tar plass

Gamnes forteller at det ennå ikke kan gis noen løfter om hvor stort bygget vil bli. Han anslår imidlertid at bygningen vil utgjøre rundt 20.000 kvadratmeter.

Et politisk vedtak angående en eventuell tannlegeutdanning i Tromsø vil kunne øke dette tallet til 30.000. Det er imidlertid en lang vei å gå før man kan ta frem hammer og spiker.

– Bygget vil kunne stå ferdig tidligst i 2005, sier Gamnes.

Et skritt nærmere

Regjeringen vil ikke la kantine unnsnippe momsen. – Tilbudet i kantine må legges om, beklager styreleder i Samskipnaden, Kari Mette Darell Eliassen.

Tekst TRINE ANDREASSEN
Foto JON TERJE EITERÅ

Samskipnaden må ikke øke prisene i kantine med de 24 prosentene momsen utgjør, men med 12 prosent, ifølge Samskipnadens regnestykke. Det kan likevel bli skjebnesvangert for kantine.

– Heftig omstrukturering

– En ganske heftig omstrukturering av drifta må til. For eksempel kan vi selge enkel mat billig. Automatisering er en mulighet, men automater er veldig dyre i seg selv, påpeker Darell Eliassen, men vil ikke uttale seg om eventuelle nedleggelse av kantine.

Naturlig ledd?

Varer og tjenester som omsettes som et naturlig ledd i ytelsen av

undervisningstjenester, er unntatt avgiftsplikt. Unntaket skal som en hovedregel ikke omfatte servering.

– Slik jeg ser det, er kantine et naturlig ledd i undervisninga, ettersom studentene diskuterer faglige spørsmål der, bemerkar Darell Eliassen.

– Lite helhetlig

Finansdepartementet vil tolke reglene for unntak snevert, for å unngå konkurransevridning, altså at noen får fordeler konkurransemessig overfor andre som tilbyr samme tjenester.

– Kantine har ingen naturlige konkurrenter, de er de eneste stedene vi har å handle på universitetsområdet, poengterer Samskipnadens styreleder og legger til:

– At dette er skuffende er én ting, men det er også lite helhet-

Moms på Kraft likevel

Finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen vil likevel innføre moms på trening, ifølge Aftenposten. – Nå må vi øke prisene, beklager idrettssjef Tarjei Leinan Mathiesen ved Kraft.

Etter at P4 brakte nyheten om at treningsstudioer unnslopp momsen, var lettelsen stor på Kraft. Nå er skuffelsen desto større.

– Politisk virvar

– Dette er en veldig negativ overraskelse. Samtidig er det ikke noe nytt fra det politiske virvaret. Det finnes ingen forutsigbarhet, og nye ting har kommet fra en dag til en annen. Som en velferdsinstitusjon håpet vi Samskipnaden skulle gå klar av momsen, sier en oppgitt Mathiesen.

Dyrere fra 1. juli

Nå må prisene mest sannsynlig økes fra 1. juli.

– Styret i Samskipnaden må bestemme hvor stor økninga skal bli, men det er garantert at det blir ei økning. Og den må være såpass høy at den dekker ekstrautgiftene.

SKUFFET: – Skuffende å høre, er idrettssjef Tarjei Mathiesen ved Krafts kommentar til at trening blir pålagt moms.

Reglene skal innføres fra 1. juni, og høringsfristen er 11. mai. De som allerede har kjøpt semester- eller årskort på Kraft, slipper imidlertid å betale noe i tillegg.

– De som kjøper kort dette semesteret, har betalt kortet sitt. For eksterne brukere som kjøper kort for ett år framover, vil det lønne seg å kjøpe nå, bemerket Mathiesen.

– Burde vært unntatt

Trøsten for studentidrettshallen er at de treningssentrene som er dyrere enn Kraft i utgangspunktet, nå blir enda dyrere.

– Dette er ikke negativt med tanke på konkurransen med de andre, kanskje det blir en enda større bøyg å gå på de andre treningssentrene nå, håper Mathiesen.

– Veldig mange prøver å gjøre profitt på trening, men Samskipnaden burde helt klart ha vært unntatt. Hvis vi får overskudd på Kraft, går det tilbake til Samskipnaden. Det er ingen som tar ut overskudd, utbytte eller bonus, alt går tilbake til lavere priser på idrettshallen, barnehager eller kantiner, bemerket en skuffet idrettssjef.

Kronisk syke slipper moms

De som derimot slipper moms på trening, er personer som har det Finansdepartementet betegner som "definerte behov". Innenfor denne kategorien kommer mennesker med kroniske sykdommer, funksjonshemmede og pasienter med revmatologiske, nevrologiske, ortopediske eller psykiatriske lidelser, samt mennesker med høyt blodtrykk, overvekt, diabetes II og osteoporose. Høringsforslaget er at folk som trener etter pålegg fra lege, vil slippe moms.

re kantine moms

MOMS PÅ KANTINER: Regjeringen vil momsbelegge samskipnadens kantiner. – Lite helhetlig tenking, mener styreleder i Samskipnaden, Kari-Mette Darell Eliassen.

lig tenking. Samskipnaden har vært sett som en del av et helhetlig læringsmiljø, og jeg forstår ikke hvorfor de nå fraviker dette, sier Darell Eliassen.

Avhenger av Stortinget

Fremdeles jobbes det for å unnslipe momsen.

– Men prosessen har kommet ganske langt, sier Darell Eliassen.

Fremskrittspartiet er generelt imot momsreformen, mens Kristelig Folkeparti og Høyre er skeptiske til at samskipnadene ikke får momsfritak. I juni skal Stortinget gi den endelige bestemmelsen om kantineens framtid.

At moms på matvarer går ned, utjevner ikke momsen kantineen nå blir pålagt, ifølge styrelederen.

Tromsø kommune og studentbarnehagene

Utrop ÅSHILD FREDRIKSEN, SV
Leder av barnehageutvalget i
Tromsø Kommune

Av leserinnlegg og andre oppslag i avisa 'Nordlys' i uka som gikk, forstår jeg det slik at studentene har latt seg sjokkerte og provosere av avisas 'hehe'-sitat av Tor Zachariassen i mandagsutgaven. På oppfordring av 'Nordlys' har han uttalt seg om barnehagebudsjettene, og da spesielt om støtten til Studentsamskipnadens barnehager. Det blir tatt meget ille opp at han sier han godt kan være enig i kravet om økt støtte til barnehagene, men at når budsjettet kommer opp til høsten er det jo likevel glemt. Tromsø blir sågar utropt som en studentfiendtlig by fordi kommunen ikke gir mer enn 75 % støtte til Samskipnadens barnehageplasser for studenter.

Det er dessverre slik at dette litt fleipete hjertesukket også inneholder mye sannhet, enten man liker det eller ikke. Inni mellom store underskudd og berettigede krav fra skolene om å oppfylle lovpålagte oppgaver, så blir det en tøff utfordring å samle sammen noen ekstra smuler for å øke bevilgningene til barnehagene. Vi jobber likevel med å få fram de konkrete tallene på hva kommunen er nødt til å bidra med for å oppfylle statens pålegg om 30 % kommunalt driftstilskudd. Den politiske viljen er i hvert fall til stede, om ikke midlene er helt på plass ennå.

Når det gjelder studentenes stempling av Tromsø som studentfiendtlig by, så er det et par ting å bemerke. For det første yter staten dobbel støtte til studentbarnehageplasser. Denne støtten ble innført fordi det var alminnelig enighet om at barnehageplasser for studenter skulle være rimeligere, og fordi vertskommunene for universitetene skulle slippe ekstra utgifter med å subsidiere barnehageplasser for stu-

BARNEHAGE:

Ap-politiker Tor Zachariassen lovte i Nordlys å gjøre noe med barnehageproblematikken, men avsluttet: "... jeg kan jo godt si det. Det er likevel glemt når vi skal behandle neste økonomiplan." Utsagnet skapte reaksjoner.

Arkivfoto
JON TERJE
EITERÅ

denter. Tromsø er i dag den eneste vertskommunen som gir støtte til studentbarnehager i tillegg til denne ekstraordinære statsstøtten. Pr i dag utgjør statsstøtten til en studentplass i overkant av 80.000 kr. for barn under tre år og litt over 40.000 kr. for barn over tre år. Til sammenligning utgjør kommunens støtte til private barnehager hhv. 10.800 kr. og 4320 kr., eller ca 12 % av et normalt driftsbudsjett for en privat barnehage. Forskjellen mellom 75% og 100% av denne støtten utgjør altså maksimalt ca 3% av et normalt driftsbudsjett.

Jeg er redd for at en evt. økning av den kommunale støtten til 100 % vil bety uhyre lite i form av lavere foreldrebetaling for studentforeldrene. Totalt vil forskjellen beløpe seg til kun ca. 0.5 Mkr

for alle studentsamskipnadens barnehager etter dagens tilskuddssatser.

For det andre er Studentsamskipnadens eget regnskap og budsjett for hhv. år 2000 og 2001 ganske interessant lesning. Her inngår det nemlig noen utgiftsposter som virker uforholdsmessig store i forhold til lignende poster i private foreldredrevne barnehager.

F.eks. opereres det med en andel av interne felleskostnader til administrasjon og en barnehagekonsulent på hele 3.945 Mkr. i årets budsjett. Dette betyr altså administrative kostnader på over 0.5 Mkr for hver av Samskipnadens 7 barnehager. En typisk privat barnehage på fire avdelinger har til sammenligning ca 100.000 kr. i administrasjonskostnader pr. år. Videre administrerer kommunen de 20

kommunale barnehagene ved hjelp av en stab på to stillinger pluss noe økonomikonsulentarbeid. I tillegg har de oppfølging av mer enn 60 private barnehager.

I stedet for å drive barnehager med 2.7 Mkr. i underskudd, samtidig som man tar seg klekkelig betalt for å administrere driften, ville barnehagene til Samskipnaden kanskje kunne drives i balanse med en noe mer moderat post på administrasjonssiden?

Jeg har derfor en sterk følelse av at studentene vil ha mye mer å hente fra rasjonalisering av egen barnehageadministrasjon, enn fra en kommune som har mer enn nok med å balansere sine egne budsjetter.

Er engasjementet dødt?

Utrop MATS LARSEN
Studenstyreleder

Studentengasjementet er dødt. Vi bryr oss ikke lenger om hverandre eller om den hverdagen vi lever i, det eneste vi er opptatt av er oss selv. Vi er blitt for opptatt til å ha tid til å delta i frivillig arbeid, og i hvert fall i forhold til politikk. Stort sett bruker vi fritiden vår til å se på tv og drikke øl. Eller?

Jeg er ikke umiddelbart enig i beskrivelsen overfor, men litt ærlig skal man jo være, og i så måte må det jo innrømmes at engasjementet ikke er som det en gang var. Det er ikke en glødende oppslutning rundt valgene eller rundt studentdemokratiet ved universitetet. Men at det har forsvunnet for godt er jeg skeptisk til. Jeg tror at engasjementet har skiftet retning, at det er blitt annerledes. Utfordringen ligger i å trykke på de rette knappene, men det kan være s(n)abla vanskelig å finne dem.

Så hvilke knapper er det vi ikke trykker på? Er det noen knapper som står igjen urørte? En knapp som jeg tror vi har trykket for lite på er informasjonsknappen. Jeg tror ikke at vi har klart å formidle nødvendigheten av studentdemokratiet og dets eksistens til den jevne student. Og på dette punktet skal vi ta selvkritikk. Men samtidig krever informasjon at mottakeren er villig til å motta, og her ligger kanskje kjerneutfordringen: Hvorfor tar ikke studenter til seg den informasjonen vi tilbyr?

Kanskje fordi døningene etter 68-generasjonen er i ferd med å legge seg, og det store engasjementet er på vei bort. Hvis det er slik vil fremtiden kanskje bestå av en liten elite med interesserte, engasjerte studentpolitikere som jobber på vegne av den store, anonyme massen. Og er det ikke det vi ser konturene av allerede? Er det i så fall sann vi vil ha det?

Ikke vet jeg. Men, og dette er viktig: vi må aldri slutte å prøve, vi må aldri slutte å engasjere hverandre. Vi må aldri gi opp, slå av lyset og gå hjem. Vi er alle nødt til å se oss rundt og se at noe må gjøres og at ingen kommer til å gjøre det for oss, uansett hvor flink vi måtte mene 68-generasjonen har vært. Eller er det blitt farlig å engasjere seg fordi vi da må stikke hodet ut av den store, grå massen av mennesker og faktisk ta et standpunkt?

Det jeg prøver å gjøre noe med i dette innlegget er engasjementet, eller den viljen og gløden, alle burde ha til å forandre verden. Til å se at ditt og mitt bidrag faktisk betyr noe og at vi faktisk kan flytte fjell, eller hvert fall ikke langt i fra hvis vi bare prøver. Og derfor ønsker jeg å utfordre alle som har lest så langt, som har tatt seg tid til dette: engasjer deg! Skriv et leserinnlegg i Utopia, møt opp på det neste allmøtet på fakultetet ditt, bruk stemmen din ved neste urnevalg til Studentstyret. Hvordan du gjør det er ikke interessant, egentlig. Engasjer deg!

Feil om dataundervisning og Instit

Utrop ANDREAS VÅRHEIM
Instituttleder

Utopia har 21. mars 2001 oppslaget: "Nektes viktig opplæring". Av artikkelen får en inntrykk av at dataundervisningen er nedlagt ved Institutt for dokumentasjonsvitenskap, og at instituttet ikke har informert studentene om situasjonen. Studentene skal videre ha kommet med forslag til omprioriteringer som de ikke har fått svar på. Dette kan i beste fall beskrives som en meget skjev vinkling av saken.

Undervisningen i data foregår i det alt vesentligste ved dokumentasjonsvitenskap grunnfag. Denne undervisningen foregår nøyaktig som før og utgjør 84 undervisningstimer, samt 63 timer med øvelser. Det kurset som tilbys i en redusert versjon er "Tekst og hypertekst" på dokumentasjonsvitenskap mellomfag. Dette kurset kan neppe sies å være sentralt i dataopplæringen ved instituttet; det er et kurs i humanistisk/informasjons-teknologisk orientert analyse av hypertekst. Den reduksjonen det er snakk om er fra 22 timer til 6 timer. De seks timene tilbyr for øvrig to av våre lærere utenfor arbeidsplikten, dvs på sin fritid. På dokumentasjonsvitenskap grunnfag har kuttene først og fremst rammet jus-undervisningen som er redusert fra 25 til 11 timer. På mellomfag har jus-delen falt helt ut. På hovedfag har kurset "The Living Document" blitt kraftig barbert. På Bibliotek-kunnskap grunnfag er det kun foretatt

mindre reduksjoner. En annen sak er det at instituttet burde hatt ressurser til å integrere et informasjonsteknologisk perspektiv i hovedfagsundervisningen. Situasjonen har aldri vært tilfredsstillende på dette punktet.

Det som studentene burde ha nevnt når de først fikk tilgang til studentavisens førsteside, er at Institutt for dokumentasjonsvitenskap i budsjettbehandlingen ved Det humanistiske fakultet ikke fikk videreført en engasjementsstilling, slik at studentene fra høsten 2001 får en lærer mindre. Videre at midlene til praksisbesøk ved bibliotek-kunnskap grunnfag ble halvert og at hjelpelærermidlene ble kuttet med 38% uten noen konsekvensvurdering og informasjon i forkant. Ved et institutt i vekst og som aktivt trekker inn personell fra praksisfeltet i undervisningen, er hjelpelærermidlene sentrale for å kunne opprettholde et forsvarlig undervisnings-tilbud.

Studentene hevder videre at de ikke er informert om hvorfor akkurat kurset "Tekst og hypertekst" måtte reduseres. Det faktiske forhold er at de har blitt informert av fagkoordinator for mellomfaget. Når det gjelder studentenes muligheter til å påvirke beslutninger ved instituttet er de representert i instituttstyret og vi praktiserer i høyeste grad den åpne dørs politikken. Studentenes oppfatning om manglende informasjon kan skyldes to ting:

1. Fakultetsstyret vedtok ikke budsjettet for 2001 før semesteret var godt i

Utrop

Sunkissed kysses farvel - men av hvem?

Utrop HENNING KLAUSEN
Angstfabrik

Med vantro mottok jeg for en stund siden budskapet om at konseptet Sunkissed definitivt skal nedlegges. Sunkissed var et samarbeid mellom Blå i Oslo og Driv her i Tromsø, hvor -jeg vil påstå- de fremste av britiske house-DJ's spilte den siste lørdagen i hver måned. Takket være en enestående innsats fra noen mennesker som skjønte hvor unikt det var å få DJ's av dette kaliber til Tromsø -ja, til Norge, i det hele tatt- hadde tromsøstudentene månedlig anledning til å bade i beats fra eminente størrelser som Jay Hannan, Ashley Beedle, Sean Mcauliffe, Olanskii og Pete Adarkwah. Sunkissed er nå tatt av plakaten, takket være det jeg nå bare må konstantere er et kulturstyre fra Driv og Samfunnets side som bærer mer preg av tapt gangsyn enn av innovativitet og kulturelt klarsyn.

Vennligst ikke oppfatt dette som noe personangrep, men man trenger ikke å ha gått lenge her på universitetet for å se at de samme ansiktene har figurert i det ene "ministeriet" etter det andre år etter år. Jeg kan vanskelig tenke meg at disse veteranene ikke har fått en type innflytelse over hvordan Samfunnet og Driv skal forvaltes som ikke bare er av det gode. I systemer generelt har man sett at en viss utskiftning derimot er det. For all del: Æres de som æres bør, og det er ingen tvil om at gjengen som forvalter og driver Driv og Samfunnet gjør en god jobb, men når det gjelder nedleggelsen av

Sunkissed må jeg få lov til å heve stemmen. Jeg spør meg selv: Mitt poeng er at det ville kostet lite for Drivs kulturstyre å undersøke nærmere hvilke DJ's de faktisk kastet bort sjansen til å presentere her i Tromsø da Sunkissed ble tatt av plakaten. Om de hadde gjort det, ville nok ikke denne avgjørelsen ha blitt tatt, ihvertfall ikke på det noe spinkle grunnlaget om at man på disse kveldene går med overskudd, men ikke med NOK overskudd. Er Driv her for studentene eller omvendt? Det er blant annet semesteravgiften fra oss alle som holder stedet igang, og jeg mener at studentene som sådan fortjener bedre representasjon enn at en liten gruppes personlige preferanser skal utelukke det største som har skjedd innen house-kulturen her i Tromsø på nittitallet -ihvertfall uten å gå særlig i dybden på konseptet engang. Dette lukter for meg mere av at de involvert tildels har mistet perspektivet på hva Driv faktisk representerer i forhold til studentmassen, og at disse menneskene -muligens etter for lang fartstid i systemet?- har fått litt vanskelig for å skille mellom personlige preferanser og det tilbudet som Driv skal gi som studentenes og de øvrige tromsøværingnes konsertscene. I dette øyeblikk tror jeg personlig at de andre universitetene og studentersamfunnene LER av oss på grunn av denne fjerne avgjørelsen -med unntak av nystartede Bløst i Trondheim, som var raskt ut med å overta konseptet idet Driv sa nei. Man kan ærlig og oppriktig talt bare beklage det hele.

dokumentasjonsvitenskap

Faksimile av Utropia 05/2001

gang. Instituttet måtte handle raskt for å bidra til å avhjelpe den vanskelige økonomiske situasjonen.

2. Studentrepresentanten til instituttstyret var på dette tidspunktet bortreist.

Det er synd at studentenes viktige utspill om nedskjæringer ved Universitetet i Tromsø og Det humanistiske fakultet fremstår som svartmaling, og dertil på sviktende grunnlag. Syting gjør ikke situasjonen bedre, men kan gjøre situasjonen verre i form av redusert studenttall. Den eneste måten Instituttet for dokumenta-

sjonsvitenskap kan få oppfylt intensjonene i de nye studieplanene er at studenttallet øker og at instituttet på denne måten kan få tilført større økonomiske ressurser.

I fremtiden håper jeg på at Utropia gjør en bedre journalistisk jobb slik at iallfall enkelte sentrale sider ved saker kommer frem i avisens reportasjer. I den aktuelle saken svikter det både i innhold og presentasjon i tillegg til at redaksjonen overhodet ikke tok hensyn til mine kommentarer til det artikkelutkastet som ble forelagt meg.

Centrum * Libris

Vi har bøkene og materiellet du trenger

- Fagbøker
- Posters
- Multimedia
- Skolerekvisita
- Video

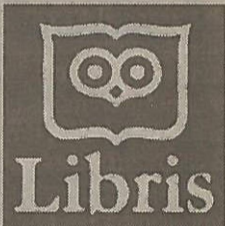
Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimediaavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi bestiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Postboks 533, 9256 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr: 77667200
Telefaksnr: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

... because there's more to life than restrictions ...

Storgata 48, 9008 TROMSØ

Enveispriser fra Tromsø:

Oslo	720,-	Braathens
London	2025,-	KLM
Bangkok	4595,-	Lufthansa
Rio de Janeiro	4869,-	Lufthansa
New York	2975,-	British Airways
Sydney	6619,-	British Airways
Dar es Salam	5492,-	British Airways

Alt du trenger er et ungdoms- eller studentkort og det fåes kjøpt hos oss til kr 70,-. Aldersgrense kan variere fra selskap til selskap.

Med forbehold om endringer.

STA TRAVEL 77 64 80 02
Student og ungdomsreiser

Noen barn er gule, noen barn er rød. Noen barn brøler så høyt at hodet ditt nesten sprenges.

parentes

BRØLEKORET: – Urskriket oppstod da Adam så Eva for første gang, mener brølerne. Også i moderne tider brøles det for å oppnå kvinners gunst.

Foto AUDUN RUNDBERG

Femten små egg

Det nordnorske musikkonservatoriums mannskor av 1. april er ikke et hvilket som helst kor. Under den sjarmerende fasaden finner en et fandenivoldsk musikkalsk uttrykk de færreste har sett eller hørt maken til.

Forsiktig pip

– Er det noen som ikke kan teksten på *Alle fugler små de er?* spør Tomas Austestad på en av de faste øvingene.

Fra en stakkar litt bak i rekkene kommer det et forsiktig pip. Svaret han får er tørrvittig.

– Du kan jo aldri teksten på noe. Sist gang sang du *når trollmor har lagt sine femten små egg*, kommer det fra Austestad.

Gammel metode

Slik forklarer dirigentene Pål Are Bakksjø og Tomas Austestad brølingens opprinnelse:

– Brøling går tilbake til den første mannen, Adam. Vi mener urskriket oppsto da han så sin Eva for første gang.

De har gjort forskning på området. Da de møtte Sigrid Randers Person, en av nordnorges fremste utøvere og kjen-

ner av vokal folkemusikk, diskuterte de brølingens historie sammen. Austestad forteller om noe av det de kom fram til:

– Da folk jobba på åkrene, utvikla de en metode for å nå enkelt ut til folk. De skreik til hverandre på forskjellige melodier. Da trengte man ikke høre ordene som ble skreket, bare man kjente igjen melodien.

Uendelige variasjoner

Etter hvert som den europeiske visesangen ble introdusert i Norge, slutta folk å brøle og sang i stedet. Da mista den særnorske vokaltradisjonen sitt særpreg og originaliteten. Det er denne tradisjonen Bakksjø og Austestad ønsker å finne tilbake til.

– Vi har forsøkt å kombinere kunsten og naturen. Brøling er et primitivt språk, men har uendelige variasjonsmuligheter, forteller de.

Bedre menneske

Koristene mener brølingen har medisinske effekter. De er alle overbeviste om at man blir et bedre menneske av å brøle.

– Det handler om frigjøring av aggre-

sjon og innestengte følelser, sier Austestad og fortsetter:

– Det gamle norske samfunnet var et veldig fint, avbalansert og åpent samfunn i motsetning til i dag.

Han mener dette kan forklares med at folk har sluttet å brøle. Korets medlemmer har også funnet en annen heldig bivirkning.

– Det er noe med det eksklusivt maskuline ved å brøle som kvinner finner ekstremt attraktivt, smiler Austestad og Bakksjø lurt.

Funnet et hjem

Aktiviteten passer kanskje ikke for alle. Medlemmene i koret blir silt ut etter knallharde opptaksprøver.

– Folk må gjøre det som passer for dem. Det er ikke hvem som helst som kan brøle. Vi søker etter en homogen brøleklang, da trenger vi folk som er villige til å gi alt, forklarer Austestad.

De få som klarer prøvene er heldige. Det handler om tryggheten som følger med en kulturarv. De har i brølingen funnet et hjem.

Tekst AUDUN RUNDBERG

"E' du lykkeli-ig?" synger Tre Små Kinesere. Hva er egentlig denne fantastiske lykkerusen? Førsteamanuensis i psykologi, Joar Vittersø, har kloke ord å fare med.

noe å tenke på

Hva er lykke?

Hva er lykke?

Det er mange måter å forstå lykke på. Men det er to vanlige definisjoner. Den ene er den fantastiske gode her og nå-opplevelsen. Kort og intens. Den andre er lykke med tanke på det gode liv.

Det er vel kanskje individuelt hva en definerer som et godt liv?

Jo, det kan du si. Men det finnes en del fellespunkter som er tilstede hos de fleste lykkelige mennesker. Det viktigste elementet er gode sosiale relasjoner. Det er viktig å ha nære venner en kan snakke med og har tillit til.

Hva skjer når man tar en lykkepille?

Det er mange mennesker som har det tøft og ønsker behandling. Psykologer liker vanligvis ikke å behandle sine pasienter med medikamenter. Når en person har det tøft, er han ofte deprimert og gir uttrykk for at livet ikke er greit. Da har han behov for å finne ut hvordan situasjonen har oppstått. Det er ikke alltid like åpenbart hva som er årsaken, og i slike tilfeller kan det hende at lykkepillen er nødvendig. Personlig tror jeg den blir misbrukt en del. Med lykkepillen tilføres kroppen stoffer den egentlig burde produsere selv. Når kroppen så oppdager at det allerede finnes tilstrekkelig av disse stoffene, produserer den mindre og mindre av dem. Til slutt blir pasienten avhengig av å få stoffene tilført utenfra, siden kroppen etter hvert lar være å produsere det. Derfor er det viktig å se på årsaken til at en blir ulykkelig og ikke bare på symptomene.

Hva skjer når man er det motsatte, altså ulykkelig?

Når en er ulykkelig er det som regel noe viktig og verdifullt i livet som har gått skeis. Det vil si at ting man verdsetter har forsvunnet ut av livet. Da er man nødt til å sette seg ned og revurdere verdiene i livet sitt. Man må sette seg nye mål og etablere nye verdier. Har man mistet en nær venn og er ulykkelig av den grunn, må man legge nye planer uten den vennen. Da trenger man tid og ro for å kunne rekonstruere framtida.

Går det an å finne ut om en person døde lykkelig?

Jeg har aldri hørt om det. Men teoretisk sett skulle det gå an å finne ut om den avdøde var i godt eller dårlig humør. Kanskje man kan måle hvor høyt nivået av endorfin var i hjernen da døden inntraff?

Tekst MARIANN S. KARLSEN
Illustrasjon TONE EVENSEN

godt og billig

For ein fiskeskeptikar ville kanskje eit besøk på Store Norske Fiskekompani AS bli ein pinleg affære?

Delikat despotisme

VOILÁ: Ein glad laks gjev glade gjestar.

Innehavar og kjøkkensjef Anders Blomkvist smiler godmodig til Utropia si utfordring: eit gourmetmåltid til kroner 30.

– Fiskepinnar eller laks? spør han. Han lovar å knuse alle fordommane eg har om Frionorfjølene. Men eg vil ta vare på dei få fordommene eg har. Det vert laks.

Mykje snobberi

Ute i Storgata hutrar kefirblå og solariumsraude menneskedyr rundt, medan vi omgir oss med adelblå vegger og store, bua vindauge. Her ville Toppen Bech ha likt seg. Garantert.

– Som i alle kunstformer finn ein òg mykje snobberi om mat, særleg sidan alle har ei formeining om det. Men vent litt, så skal eg vise dykk noko, avbryt han seg sjølv og spring inn på bakrommet. Straks etter kjem han ut med eit gourmet-blad og

viser oss sprelske oppskrifter med kanin og grisøyresaus. Kjøkkensjefen humrar og ristar på hovudet.

– Eksperimenteringa med mat vert så ekstrem at vi risikerer å få eit unaturleg forhold til det. Folk får angst for å lage mat, og vi mister matgleda. Det viktigaste er jo tross alt opplevinga rundt bordet, å føre folk saman.

Prossessen

Vår mann i kjøkkenet vimsar drevent rundt blant isgrå aluminium og ein og annan kjær krydderkvast. Gassflammane grip tak i panna som fresande går laus på to forsvarsause laksestykker. Smøret synker i kvikksanden av ansjos og oliven. Dei har ikkje sjangs mot den tilsynelatande godmodige svensken. Det er mykje godt skjult despotisme i matlaging.

Dommen

–Ansjos?

Ein fiskefeig fotograf byrjar å få kalde føter. Retten er ferdig. Råvarene har tapt. Arrogante oliven med hissige tomater fyrer opp tennene. Godmodig gulrot og lattermilde kenyabønner flørtar med smaksøkane medan laksen dansar med tunga. Ein eksfiskefeiging nikkar henført. Eg må ør og lukkeleg innrømme at slaget er tapt.

Tekst KRISTIN DANIELSEN
Foto JEANETTE ÅSHEIM

Dette får du for 30 kroner:

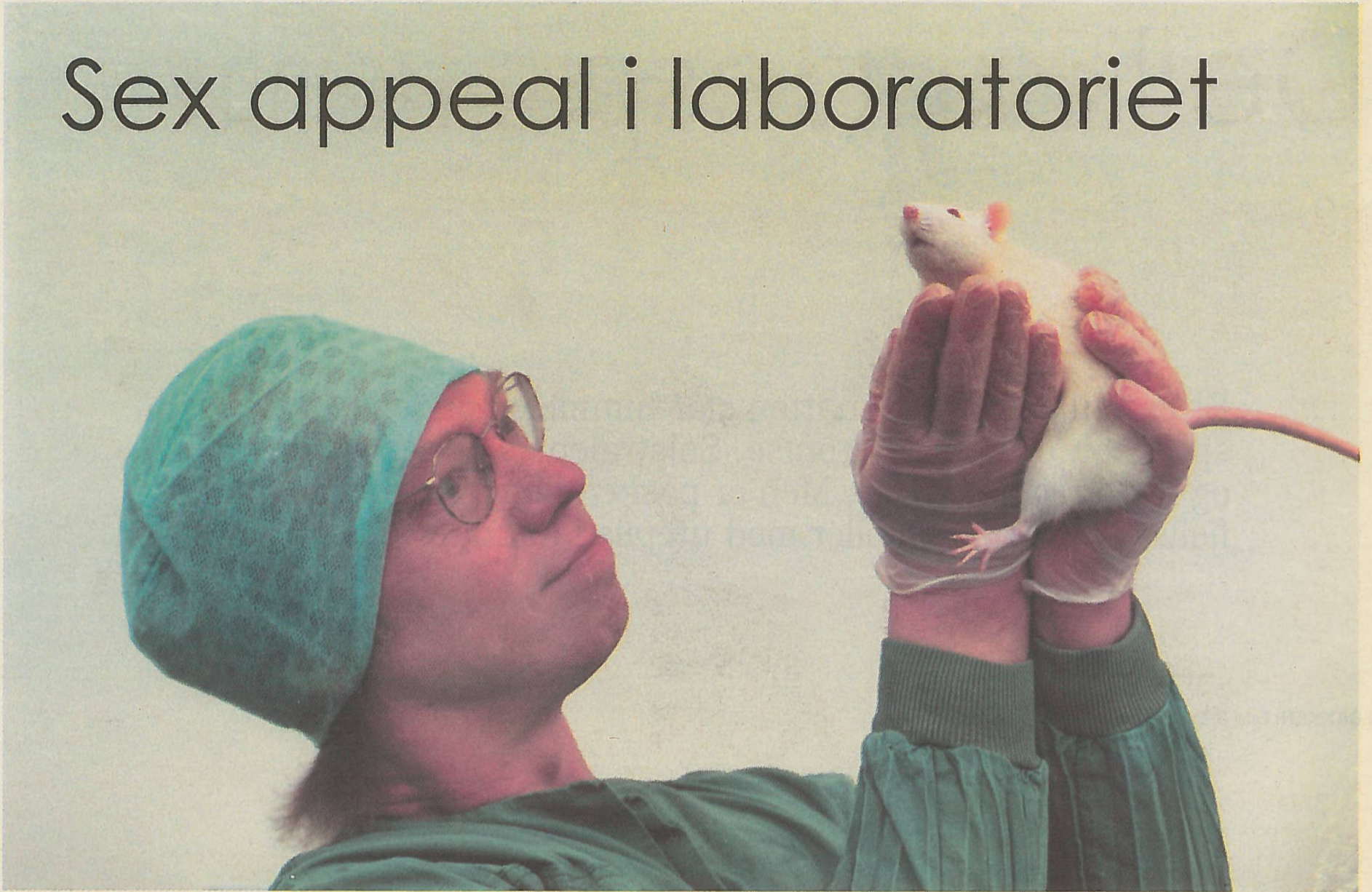
1 laksestykke
Olivenolje
Ca. 10 grønne/svarte oliven
Smør
Ansjos (ein boks held til 6 porsjonar)
Kenyabønner
Dampa grovrivne gulrøter
Poteter/ris

Slik lager du Laks med sørfransk grønnsaksblanding

Kok poteter/ris. Surr oliven, kenyabønner og ansjos i olivenolje, ha i ein klatt smør etter kvart. La det putre medan du steiker laksen, dryss på litt pepar og salt under steikinga. Damp ei stakkars oppreven gulrot al dente, og vips: Ferdig.

Rotter er neppe det første du tenker på når du hører ordet sex appeal. Men for professor Anders Ågmo er det naturlig å nevne disse to ordene i samme åndedrag.

Sex appeal i laboratoriet

SEKSUALITET: Professor Anders Ågmo ønsker å finne ut mer om menneskers seksualitet. Derfor forsker han på rotter.

Anders Ågmo, professor i psykologi ved Universitetet i Tromsø, har drevet forskning på rotter siden 1969. Målet er å finne ut mer om menneskers seksualitet.

Løgner

Onsdag 21. mars foreleste han om emnet for et fullsatt auditorium i forbindelse med 10-årsjubileet til profesjonsstudiet i psykologi ved UiTø.

– Kunnskapen vi har om menneskers seksualitet er skremmende liten, og ulykkeligvis er store deler av forskningsmaterialet basert på folks løgner, sukket Ågmo. Til et latterbrølende publikum avslørte han det ene statistiske paradokset etter det andre.

Størsteparten av norske menn homofile?

– For eksempel konkluderer ofte spørreundersøkelser med at menn har mer sex enn kvinner. Et underlig resultat, med mindre størsteparten av norske menn er homofile?

Av denne, og en rekke andre grunner, egner faktisk rotter seg meget bedre til forskning på menneskers seksualitet enn mennesket selv.

Ærlige rotter

– Rotter er ikke påvirket av kultur og samfunnsnormer, de lyver ikke, og de er kontrollerbare i eksperimenter, forklarer Ågmo.

– Dermed er det lettere å finne ut hva som er naturlig seksuell atferd.

Men hva i all verden har en forsøksrotte i bur til felles med et eksemplar av arten homo sapiens på byen en lørdagskveld?

Mer enn vi tror, skal vi tro professoren.

Som rotte, så menneske

– Biologisk er vi slett ikke så ulike. Det er snakk om samme fysiologiske prosesser i kroppen, og ved å studere disse hos rotter, lærer vi også mye om mennesker.

Men selv etter 30 år med forskning på området er det umulig å si hva sex appeal, eller seksuell tiltrekningskraft, egentlig er.

Et mysterium

For hvorfor i alle dager blir vi tiltrukket av noen, og av andre ikke?

– Nei, det er fullstendig uklart, utbryter Ågmo og rister på hodet.

– Lukt spiller antagelig en stor rolle for rottens del, men når det kommer til mennesket er nok det visuelle mer sentralt. Men visste vi eksakt hva som tiltrekker mennesker hverandre, da hadde det ikke vært mye spenning igjen i livet, avslutter Ågmo med et smil.

Noen mysterier må man ha. Og sex appeal er ikke så dumt det heller, uansett hva det nå egentlig er.

EKSPERIMENT: Rotter er ikke påvirket av kultur og samfunnsnormer. De lyver ikke og de er kontrollerbare i eksperimenter. Det liker forskere.

Etter den evige vinternatten slår himmelen endelig strålende sprekker, også her i Tromsø. Solstrålene skinner igjennom og inviterer til nytelse. Men er påskeferien å foretrekke med fjellski under beina eller med utepils i hånda?

I BAKKEN: Ester Grenesen søker puddersnø for sjelero.

Fjols til fjells og

Fjellvettreglene

1. Legg ikke ut på langtur uten trening
2. Meld fra hvor du går
3. Vis respekt for været og værmeldingene
4. Vær rustet mot uvær og kulde selv på korte turer
5. Lytt til erfarne fjellfolk
6. Bruk kart og kompass
7. Gå ikke alene
8. Vend i tide. Det er ingen skam å snu
9. Spar på kreftene og grav deg ned i tide

Påskan var lenge en årlig tevling mellom dem som knapt kunne vente med å dra frem blåswixen og sette til fjells, og dem som foretrakk å nippe utepils og kjenne roen bre seg i vintertrøtte kropper.

Severin Suveren - en myte

Nå ser det ut til at de sistnevnte danker ut fjellvandrene.

– Påskan 1998 reiste bare 13 prosent av oss på ferie med minst fire overnattinger. Og selv om det var en oppgang fra ti prosent året før, er tendensen klar: Vi prioriterer ikke lenger å reise vekk i påskan.

Det sier Jan-Erik Lystad ved Statistisk sentralbyrå til Dagbladet, tirsdag 18 april.

Ideen om at Severin Suveren er representativ for det norske folks påskeferie, er altså en myte.

Lokale helter og duggfrisk Bayer

I tillegg er påskan sekularisert. Der vi før leste Bibelen og grunnet over Jesu lidelse, er det nå andre ting som fyller de vårlige fridager. Men hva slags ting?

Sola slår gnister i de stålblanke utebordene utenfor Driv. Det gjør også diskusjonen om hvordan man best kan nyte påskan.

– Ingenting slår en god porsjon tørrfisk og en duggfrisk Bayer på høyfjellet, slår Kjetil Røthe i bordet, innimellom andek-

tige slurker av dagens utepils.

Men som lokal helt, ser han seg pent nødt til å tilbringe påskan i byen.

Heller ikke Robert Pedersen kommer til å bruke opp studielånet på solkrem, han skal til Finnmark.

– Det er hytta som lokker, kan han fortelle. Nina Møgster, derimot, skal hjem til Austervold, utenfor Bergen, og dermed til sørligere breddegrader.

– Kanskje jeg må slå plenen, spøker hun. Vel vitende om det utopiske i utsagnet.

Til fjells for sjelero

Ester Grenesen drar også sørover, men det er ikke varmen som lokker. Hun skal nem-

PÅ KAFÉ: Nina Møgster og Robert Pedersen nyter utepilsens gleder. Kjetil Røthe (til høyre) velger å vente litt til.

bleike byrotter

lig til Lofot-fjellene og forhåpentligvis få puddersnø under telemarkskiene.

– Jeg er fysisk og mentalt sliten, og trenger å komme meg bort fra byen, eksamens-stress, og annet kjas og mas.

Grenesen har avlyst alle avtaler for påsken og er klar for å nyte roen på høyfjellet.

– Den friske fjellufta er for meg den beste måten å få ro i sjel og kropp på, erklærer hun.

Hva er best?

Så hva er best? Skal du benke deg ned i snøsofaen på en fjelltopp og la den gustengrå aske huden din forvandle seg til

bronse huden til en gresk gud? Eller er det mer forlokkende å nyte utepilsens gleder, mens du observerer vårens spede fødsel manifestere seg i bygatene?

Å inhalere byluft ved et utebord i Tromsø sentrum er nok ikke direkte helsefarlig, men sammenliknet med oksygen dosen du kan inhalere på toppen av Tromsdalstind, kunne du like gjerne ha suttet på et eksosør.

På den annen side er påskeferien en tid for å rusle muntert gjennom byens gater og se nakne kvinnelegger og mannlige underarmer titte overmodig frem. Ikke for å være sammen med svette blåswixduftende skigåere tullet inn i formløse fjellanoraker.

Personlig favoritt

Hvis du ikke klarer å bestemme deg, kan du jo følge eksempelet til Eirik Baardson, servitør ved Paletten:

–Ta fjellheisen opp Kroken-anlegget, peis ned i hui og hast, og vær klar for en runde på byen. Det er i hvert fall min personlige favoritt, smiler Baardson, mens han måker snø fra utebordene.

Tekst ERLEND PAASCHE
Foto ANDRÉ BRUUN

Byvettreglene

1. Legg ikke ut på en lengre pubrunde uten topptrimmet lever
2. Skriv melding om hvor du går
3. Vis respekt for været - hold deg innendørs
4. Bli rystet av stive ølpriser og iskalde avvisninger fra det annet kjønn
5. Lytt til rock and roll
6. Bruk prevensjon
7. Gå ikke uten kredittkort
8. Det er en skam å vende hjem før stengetid
9. Spar på kreftene, ikke grav deg ned i pensum

Sjøforsvarets kanonbåter er stilt opp ved Domuskaia. Raketter og kanoner er siktet inn mot byen.

Ishavsgeriljaen

MTB: 22. MTB-skvadron liker ikke fiskebåter.

Alle foto KRISTER BRANDSER

Det første møtet med 22. MTB-skvadron er landgangsvakten. Han går opp i rett for alle som skal ombord i båtene.

Pene jenter

– Jeg ser det er ganske mange pene jenter her i Tromsø, bemerker landgangsvakt Kristian Andreas Stavland.

– Når det er kveldsvakt er det jo en del som kommer forbi på vei til studenthuset.

Han kunne godt tenke seg å studere i Tromsø, selv om han kommer fra en plass betydelig lenger sør i landet. Stavland ønsker en marinteknisk høgskoleutdanning, men påpeker at det sosiale nok kommer til å påvirke hvor han velger å studere.

Befdekk

Det kommer plump på å vise en journalist rundt ombord i MTB-ene for fenrik Reinskou. "Befdekk, befeddekk!" kan man stadig høre over en sprakende walkie-talkie.

– Befdekk står for "Vakthavende befal på dekk," forklarer Reinskou.

Fenriken finner det fort best å be de andre om å skifte til en annen kanal, da sprakingen hele tiden avbryter ham mens han prøver å beskrive livet om bord.

Sparsom hygiene

Det er bare én dusj i skvadronen, og til sjøs går mesteparten av vannet til drikke

og matlaging. Til sjøs blir det ofte brukt våtservietter. Det er kun kokken som kan dusje hver dag, noe han forsåvidt er pålagt. Når båten ligger i havn har soldatene avtaler med blant annet SATS om å få låne dusj. Tross de hygieniske forholdene, har de fleste på 22. MTB-skvadron søkt seg dit. UM Rustad er en av disse, og er meget glad for det.

– Fattern var ganske bitter på at han måtte være på fregatt under sin førstegangstjeneste. Det er mye bedre samhold og et mye mer spennende liv å være ombord på en MTB, forteller Rustad.

– Vi er jo sjøens cowboyer, mens fregattene bare ligger og duver.

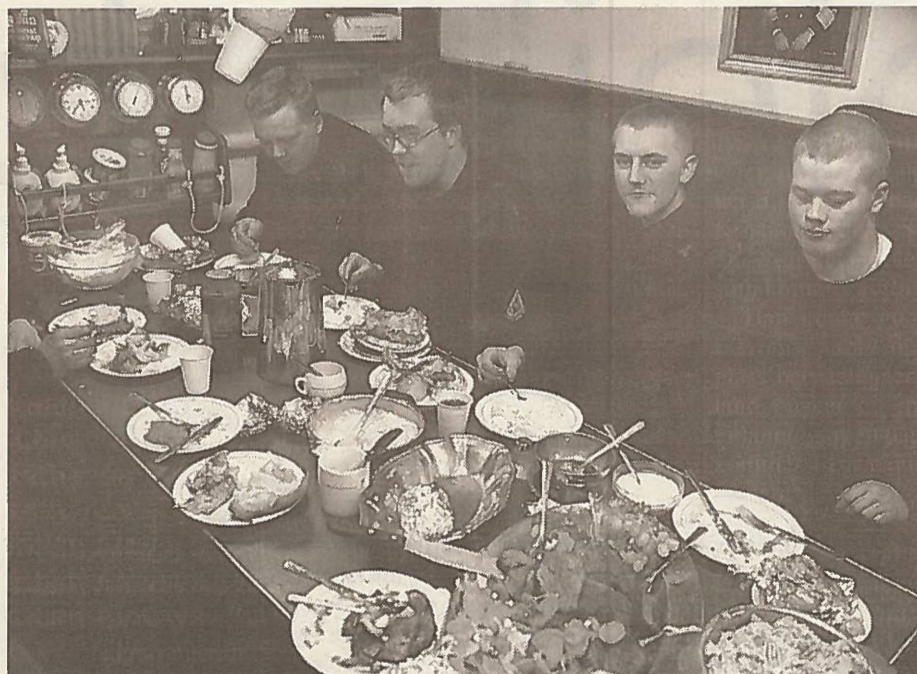
Han sitter og gumler på restene fra middagen. Å være på MTB betyr at man får bedre mat enn det som er vanlig i militæret. Livet om bord er så hektisk og trangt at måltider betraktes som velferd.

Artige skilt

De fleste båtene har et rart, lite skilt på sidene. Et lite bilde av en eller annen ting. Gribb har bilde av en fisk.

– Det er insigniaen til sjefen på båten, forklarer Reinskou. Hver sjef har sin insignia, og den på MTB Gribb heter Gribb Hot Tuna.

Skvadronen blir forøvrig kalt Ishavsgeriljaen. Den er sammensatt av kjappe,

GOD MAT: Livet om bord er så trangt og hektisk at måltider regnes som velferd.

små båter som ligger på lur bak odder og i fjorder. 22. MTB skvadron er selv sagt den beste MTB-skvadronen i Norge, ifølge de som avtjener verneplikten der.

Den siste MTB

Som navnet missiltorpedobåt tilsier, er båten armert med både raketter og torpedoer. Litt andre raketter enn dem du ser

på nyttårsaften. I tillegg er det en 40 mm kanon på forstavnen. Sannsynligvis det som legges best merke til av de forbipasserende.

Tekst KRISTER BRANDSER

Det avanserte kortspillet *Babylon 5* stammer fra den kjente TV-serien ved samme navn og forårsaker høy puls hos deltakerne i Ruphus-kjelleren på campus.

HØY PULS: Hvert eneste kort kan relateres til en episode i TV-serien *Babylon 5* fra 90-tallet.

Alle foto KRISTER BRANDSER

Stjernekrig på bordet

LIDENSKAP: De sjeldne kortene er ofte de beste. John Magne Trane viser stolt frem en eksklusiv samling.

Ved et bord står en gråhåret mann. Han hjelper til med å sette i gang spillingen. Han blir der ikke lenge, men haster videre inn i lokalet og til et annet bord. Der er det flere som spiller. John Magne Trane heter han. I dag er det han som leder aktivitetene – han er "ranger". Men hva er det egentlig de spiller?

Mer enn Magic

– Det er et kortspill, forklarer John Magne. Det ligner litt på Magic, eller Pokémon for den saks skyld, men er mye mer avansert.

Babylon 5 er altså et strategikortspill. Det kan på mange måter sammenlignes med sjakk, men med mange flere brikker, eller rettere sagt kort. Det hele dreier seg selvsagt om det fiktive universet rundt romstasjonen *Babylon 5*.

Avansert

Ord som "konflikt" og "ambassadør" svirrer i luften. Kort blir fremsatt og små brikker blir hele tiden flyttet på. I sannhet kan det virke en smule forvirrende ved første øyekast. "Rangeren", som John er, skal holde spillet under kontroll og fungerer som en dommer samtidig som at han hjelper nye spillere.

– Det som er bra med dette spillet er at det ikke bare er tatt rett ut av luften, forteller John. Hver begivenhet og hvert kort kan nemlig relateres direkte til en episode i TV-serien fra 90-tallet.

Samlerobjekt

Kortene er unektelig pene å se på. De brukes ikke bare til å spille med, men er også samlerobjekter. Noen kort er selvsagt mer sjeldne enn andre, og derfor dyrere. De sjeldne kortene er vanligvis de beste også, men ikke alltid. Å kjøpe inn mange kort kan bli dyrt i lengden, men i turneringer er muligheten tilstede for å vinne såkalte "boosterpacks", små pakker med kort og andre småting fra *Babylon 5*.

John Magne Trane driver en hel liten *Babylon 5*-klubb nede i Ruphus-kjelleren ved Universitetet. Hver mandag er det blant annet *Babylon 5*-visninger, i tillegg til at han jevnlig kjører kortspillturneringer. Heldig for ham at det planlegges en helaftens *Babylon 5*-film og enda flere episoder av serien.

Tekst KRISTER BRANDSER

— kommentar —

DNA – opium til folket

Tegn, mal, spill! Spiss blyanten, tørk støv av malingsglasset fra barnehagen, og la symfoniene dine fylle tomrommet etter deg.

Du har nemlig ingen unnskyldning. Og skulle du - mot bedre vitende - gjemme deg bak den imaginære skansen *at du ikke kan*, så må du i anstendighetens navn gi deg selv en real ørefik. Hodene våre tutes jevnt og trutt fulle av skvalder om talent, eller kanskje helst mangel på sådan. Men troen på at man ikke har talent er en ynkelig lettvent utvei.

Ved å lulle oss inn i den fanatiske troen på De Få Utvalgte Medfødte Begavelser, slipper vi smertefritt fra det å stille krav til oss selv. Ideen om medfødt talent, på mystisk vis innkodet i en lykksalig DNA-streng, stammer i hovedsak fra behovet for en unnskyldning. "Det var genene mine sin feil, jeg kunne ikke noe for det." Det dekker også et like rotfestet behov for trygghet. Før fikk vi dekket trygghetsbehovet ved å løfte blikket til himmelen. Da var det Gud som avgjorde om du lyktes eller ikke. Nå som Nietzsche har satt kårdespissen i Guds strupe, er DNA blitt den religiøse brystvorta vi alle falmer etter. Det er den - liker vi å tro - som skjenker oss søt suksess eller bittert nederlag.

Fader DNA, led oss ikke inn i fristelse. For visst pokker er det fristende å slynge et rungende "DNA" mot det mangehodete trollet av krevene muligheter som livet er. Mer fristende enn å forsøke å benytte oss av våre enorme potensialer, og slik utsette oss for eventuelle, beske nederlag. I troen på De Få Utvalgte Medfødte Begavelser, kan en nybakt gitarist lutrygget legge gitarren på hylla og besverge skjebnen som ikke ga ham bedre arvestoff. Det er mye enklere enn å spille låta om og om igjen.

— Jeg hadde ikke talent, er refrenget man hører når noen skal forklare hvorfor de sluttet å tegne. Alle tegnet som barn, du også. Og det var ikke fordi du hadde talent, men fordi hele problemstillingen om talent eller ikke, var deg latterlig fremmed. Du var nemlig *entusiastisk*, og med entusiasme kan man flytte fjell. Entusiasme stammer fra et gammelgresk ord, og betydde opprinnelig "å ha Zevs i seg". En entusiastisk person har altså Gud i seg. Og hvem trenger Fader DNA når man har Gud i seg selv. De gamle grekerne - vår vestlige kulturs arkitekter - visste hva de snakket om. Amen.

Kultur

Gjøglere og magedans

LILLE PUSEKATT: Dramastudentene ved Høgskolen i Tromsø trenger ikke replikker. Her er det kroppene som snakker.

Trommer og utrop lager ekko i gatene, det viftes med fargerike flagg og prinsesser og pirater går på stylder. Dramastudenter ved Høgskolen i Tromsø har gått på gjøglerkurs!

Dramastudentene ved Høgskolen i Tromsø gikk i gjøgler tog fra Mack-kjelleren til Domkirken, fredag 23 mars.

Dans og sjonglering

Gjøgler togets endestasjon er ved Domkirken, og mens noen foretar et turboskift ved trappa, danser de andre på plassen. De lager menneskepyramider og sjonglerer i takt med musikken. Under forestillingen blir det ikke sagt en eneste replikk. Her er det kroppene som snakker. En gutt gjør et alternativt magedansnummer til begeistret klapping og utrop fra publikum og fra de andre i gjøglertruppen. Jaffa, jaffa er navnet på truppen som lager oppstyr på kirketrappe.

Solegget

— Navnet kommer av at vi bruker en jaffa-appelsin i løpet av stykket, sier Rune Utby. Han spiller gutten som mister solegget, spilt av appelsinen. Etter gjøglersekvensen går forestillingen over i et parti med langsomme bevegelser i tre forskjellige tablåer, der masker brukes for å fortelle historien. Gutten finner igjen solegget og gir det til den sure prinsessa i Liv Randi Olsens skikkelse.

— Vi har tatt utgangspunkt i Elsa Beskows barnehistorie som heter "Solegget", men den er forandret nesten til det ugjenkjennelige, forteller Liv Randi Olsen.

Inspirerende studium

Liv Randi og Rune har vært på ukesamling i Drama 2 som er et videreutdanningsstudium ved Høgskolen i Tromsø.

— I løpet av studiet jobbes det med flere uttrykksformer innenfor drama. Denne

uka har vi hatt gjøgler teater som tema og det har vært både gøy og utfordrende, fortsetter de to. Fra før av har de jobbet med monologer, som vil fremføres på Teaterkafeen under Eventyrfestivalen.

Publikumskontakt

Kursleder Helga Aakre poengterer at gjøgling er en øvelse som handler like mye om presentasjon som drama.

— Vi begynte uka med å snurre rundt! Man må nemlig inn i en annen verden når man uttrykker seg gjennom akrobatikk, sier hun.

— Kurset handler om å få publikumskontakt og ha tillit til de man jobber sammen med. Man klatrer jo ikke på andre mennesker til vanlig, fortsetter hun.

Noe for forelesere og jus-studenter?

Tekst ATLE H. ISAKSEN
Foto JON TERJE EITERÅ

ABLEGØYER: Sprelske ablegøyer fikk begeistret applaus.

KAPTEIN SORTEBILL:
Det er ikke hver dag man ser pirater i Storgata.

Dis får pris

Aune Sands film *Dis* er kåret til verdens 4. dårligste film på Internet Movie Database, ifølge VG. Filmdatabasen presenterer en liste over verdens 100 dårligste filmer, stemt fram av databasens brukere. Aune Sands filmkalkun *Dis* fikk katastrofal omtale av norske filmkritikere da den kom i 1995.

Mimas' fantastiske debut

EKSTATISK: Publikum var i ekstase og krevde to ekstranummre før Mimas fikk gå.

Foto JON TERJE EITERÅ

Tenk deg en vakker planet, og så en måne med et vakkert og mystisk navn som svever rundt denne vakre planeten. Vips har du Saturn med månen Mimas. Sistnevnte er også navnet på et nystartet kammerkor.

konsert
Kammerkoret Mimas
Ishavskatedralen
29. mars

Kormusikken fikk nytt innhold etter at Mimas entret Ishavskatedralen. Aldri før har vel et publikum blitt overbevist så til de grader av et kor. En fantastisk konsert!

Lovende

Klokken er halv åtte, fremdeles kommer det folk til kirken, men vi ser ikke snurten av koret. Vi venter i spenning, for vi er lovet et spenstig repertoar. Fra døren hører vi sang, og så kommer koret gående inn på hver sin side av publikum. Vi blir innhyllet i sang, *Ubi caritas* av Maurice Durufle, som koret behersker til fulle. Dette er lovende.

Grove og lyse stemmer

Korets to dirigenter, Ragnar Rasmussen og Pål-Are Bakksjø har gjort en strålende jobb med å få koret svært så samstemt. Her var det ingen falske toner, og ingen som hang igjen på avslutningene. Koristene måtte virkelig arbeide for å synge pent. Her var alle tonegrupper mikset og flettet inn i hverandre. Fra de groveste til de lyseste stemmer ved siden av hverandre gjorde at lydbildet ble veldig helhetlig. Det er helt utrolig at et debuterende kor kan være så fascinerende.

Ny dirigent, nye plasseringer

En fin detalj var den stadige omrokkingen av koret. Ny dirigent, nye plasseringer. Nye stemmer som kom nærmere, mens andre forsvant. Midt i konserten går koret ned på sidene og omkranser oss. Ragnar Rasmussen står i midtgangen og dirigerer. Det er lett å se at han er stolt over å dirigere dette koret, og at han nyter det han hører.

Kraft og selvsikkerhet

Koret forsvinner for en stund, men blir erstattet av en fyldig bass-saksofon med rolige toner. Men vent, der kommer koret tilbake. Vakker sang langt borte fra. Fra Ishavskatedralens våpenrom kommer Mendelssohn i stemmene til damene i koret, som deretter avløses av strupesang fra herrene. Damene kommer inn igjen, og med lyder av vind og uvær, synger Pål-Are "Men går jag över ängarna". For en opplevelse dette koret gir, og for en kraft og selvsikkerhet de har.

Fortjent jubel

Publikum var i ekstase og krevde to ekstranummre før Mimas fikk lov til å gi seg. Når dirigenten stoppet koret i de kraftigste crescendoene, var det bare gjenklagen i veggene igjen. Undertegnede har aldri hørt et kor bli bejublet av publikum etter endt sang før, men jammen fortjente de det.

Tekst JON TERJE EITERÅ

AFRIKANSK DANS: Nerver på dansegulvet forsvant fort da instruktør Tamba Kunda startet lynkurset i afrikansk dans under Internasjonal dag på Driv 24. mars.

Foto JON TERJE EITERÅ

Go before it's too late*

*The KILROY ticket. For young people under 26 and students under 33 only.

2-års jubileum for KILROY travels i Tromsø

Torsdag 26. april

på Barske Glæder fra kl. 20.00

- Inngang på ISIC-kort
- Trekning av reiser
- KILROYpriser på drikke

Praha fra kr 3.062,- Bangkok fra kr 6.509,-
Barcelona fra kr 4.372,- Lima fra kr 10.041,-

Prisene gjelder fra Tromsø inkl. skatter og avgifter per 2. april 2001. Vi tar forbehold om evt. endringer, trykkfeil og ledig kapasitet.

Call Center: 026 33

Tromsø: Strandgt. 36

www.kilroytravels.com

KILROY
travels

iec

VERDEN SOM STUDIEPLASS

INTERNATIONAL
EDUCATION
CENTRE

TROMSØ
Søndre Tollbugt, 3A
9008 TROMSØ
T: 77 63 74 14
F: 77 63 74 15
tromso@iec.no

www.iec.no

Mastergrad eller delstudier i utlandet?

IEC - International Education Centre - representerer statlige godkjente universiteter i flere land, nedenfor finner du et utvalg. IEC hjelper deg med informasjon, veiledning og søknadspapirer kostnadsfritt. Du har mulighet for Delstudier, Bachelor- eller Mastergrad.

University of New Brunswick, Canada

University of New Brunswick ble etablert i 1785 og er det eldste engelskspråklige universitetet i Canada. UNB er et mellomstort universitet med to universitetsområder i byene Fredericton og Saint John. UNB er anerkjent i Canada for **ingeniørfag, fiskerifag, skogbruk** og **økonomi/administrasjon** er også populære studier ved UNB.

University of Leicester, England

University of Leicester er et tradisjonsrikt og prestisjetungt universitet. Det fokuseres mye på forskning og høyt kvalifiserte lærere krefter ved Leicester. Fagtilbudet inkluderer alt fra **økonomi** og **juss** til **historie** og **mediefag**. Universitetet er populært blant både internasjonale og britiske studenter.

Suffolk University, USA

Suffolk University ligger flott til midt i storbyen Boston. Universitetet legger vekt på undervisning i små klasser og det er nær kontakt mellom forelesere og studenter. Universitetet har god kontakt med næringslivet, og studentene har gode muligheter for praksisplasser i store firmaer. **Økonomi/administrasjon, psykologi, media** og **sosiologi** er populære studier ved Suffolk.

IEC representerer 29 statlige godkjente universiteter i Canada, England, Irland, USA, Australia og New Zealand. Vi gir kostnadsfritt informasjon og veiledning om disse.

**KONTAKT IEC FOR Å FÅ TILSENDT
BROSJYRER FRA UNIVERSITETENE!**

Budskapet er musikk

Jonny, Simone og Kim prater prat om Tromsø, Japan og glatte ting.

De tre musikerne i D'Sound slapp sin seneste plate *Talkin' Talk* 19. mars, og etter ett år i studio er de igjen der de trives best. På turné.

Smoothies

– Det er veldig spennende å være på veien igjen, forteller vokalist Simone Larsen.

Hun mener Tromsø er et godt sted å starte.

– Det virka så oppløftende på oss å komme hit. Da vi fløy inn var det nydelig vær. De amerikanske koristene måpte og tok masse bilder.

Det siste året har ikke D'Sound holdt konserter. Bandet isolerte seg i studio for å lage sin tredje plate.

Anmelderne har igjen henta frem den gode siden av terningen, og igjen pirkes det på bandets tungt produserte og glatte lydbilde.

– Vi laga bevisst en glatt skive, det er ikke tilfeldig. Det som for andre høres glatt og snilt ut, kan for oss være røft. Vi lar oss ikke diktere av presse eller plateselskap, slår bassist Jonny Sjo fast.

– Smooth. Glatt, ikke sant? kommer det fra Simone.

Det høres ikke så negativt ut på engelsk.

Damer

Hitlistene har de siste åra flomma over av velprodusert og snill R&B. Hundrevis av én-hits-artister har forlatt redet og blitt plaffa ned maksimalt to måneder senere. Med sitt valg av sjanger er D'Sound strandet på en øde øy i det norske musikkmiljøet. En øde sydhavsøy, vel og merke.

– Det som er det spesielle med D'Sound, er at du får full pakke. Budskapet er musikk, og vi driter i alt annet, sier Jonny og setter seg tilbake i stolen.

Simone er ikke snau i sine uttalelser hun heller.

– Politisk budskap? Jeg er sikker på at et band som U2 bare starta å spille for å få seg damer.

Små i Japan

Bandet har blitt lansert i utlandet, blant annet i Japan. Kjent som Japan er for å resirkulere gamle ideer, er landets musikalske rykte noe belastet. Det vil ikke D'Sound høre snakk om.

– Det skjer så mye bra i Japan, og det som er så kult med landet, er at det er så mange innovatører der, slår Simone fast.

– Nordmenn tror det er enkelt å slå gjennom i Japan, men det stemmer ikke. Det er veldig, vel-

dig vanskelig. Vi har ikke klart det, sier trommis Kim Ofstad.

Japan er annerledes på flere måter. Kim forteller:

– En gang vi var der, ble vi intervjuet av japansk *Elle*. Jeg tror i alle fall det var noe sånt. Journalistene stilte helt andre spørsmål enn de vi får i Norge. De hadde forberedt seg skikkelig godt, og lurte på hvordan jeg fikk til den spesielle trommelyden på spor nummer fire og fem på skiva.

Det norske hus

I denne turneen vil de holde seg innenfor det norske hus. Sist bandet var på turné i Tromsø var i 1999, men Jonny har vært i Nordens Paris før det.

– En gang jeg var her i forbindelse med en TV-greie, gikk jeg ut på byen. Før kvelden var over var jeg alene på fest sammen med bare ukjente mennesker som ville feire den nye regjeringa, forteller han.

Jonny avslutter:

– Det hadde ikke skjedd noe annet sted enn i Tromsø.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto ANNA KLARA MÅSEIDE

GLATT: Kritikerne mener D'Sound spiller glatt R&B. – Smooth, sier vokalist Si

GALLIONSFIGUR: Lise Karlsnes trollbandt et ekstatisk publikum.

Bergta

Med Lise Karlsnes som sin nye flaggskip inn til Tromsø med et arsenal av fengende

konsert

Briskeby
Sub sirkus
22. mars

Briskeby har fått en del skjeve blikk på grunn av sitt velsmurte markedsføringsapparat. Noen kritikere mener springfjær-suksessen deres først og fremst skyldes rutinerne PR-folk, dyktige bakmenn og trendanalytikere.

Ulike ingredienser i utsøkt harmoni

En ting er i alle fall ubestridelig, i Sub sirkus fylte de scenen så selvfølgelig durkedrevent at de fleste kritikere ville ha forstummet. Det er som når du drikker

Kokes i 20 minutter

RUTINERT: En konsert preget av mye improvisasjon og små påfunn, gjorde det til en fornøyelse å være til stede.

Publikum i Tromsø er en treg gryte å varme opp.

konsert

D'Sound
Driv
29. mars

Allerede fra første sekund strømmet det het, massiv og tjukk-flytende R&B fra høyttalerne da D'Sound spilte på Driv 29. mars.

Sin egen musikk

D'Sound er åpenbart et band som elsker å spille musikk. Sin egen musikk. Etter åtte år sammen og tre CD-utgivelser bak seg mangler det ikke på låtmateriale å velge fra.

Med ni svette kropper på sce-

nen er deres opptreden heldigvis ikke noe overfall mot publikum. Snarere en finurlig felle.

Publikum lot seg imidlertid ikke lure så lett. Først et stykke ut i konserten kunne man merke at de var til stede også under låtene.

Albuerom

Besøkstallet var langt under det en kanskje ville forvente. Den gjennomsnittlige Tromsø-publikummer stikker nok heller innom en rockekonsert enn en aften med et band som D'Sound. De rundt 150 menneskene som la igjen penger i døra, tok opp akkurat så mye plass i studenthuset at en

med letthet kunne finne seg en plass å slå ut armene. Om så rett foran scenen, hvis man ville.

Rutinert

Vokalist Simone Larsen er heldigvis rutinert nok til ikke å prate noe særlig mellom låtene, som til tider trakk ut i lange partier. Konserten bar preg av mye improvisasjon, og de mange små påfunnene gjorde det til en fornøyelse å være til stede.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto ANNA KLARA MÅSEIDE

av Briskeby

Herlige gallionsfigur, seilte norsk pops harderte et takknemlig publikum

en perfekt drink - ulike ingredienser blandes i en utsøkt harmoni. En dæsj glamorøs nonchalans, en god porsjon rock and roll-råskap, et blendverk av lys-effekter og rikelige doser med suggererende sceneutstråling. Når de i tillegg tør å gå bittelitt utover de utstuderte studioversjonene og leke litt med kjente hits, er resultatet et publikum som skriker etter mer klokka 01.00 natt til fredag.

Fantastisk publikum

– Dere er et fantastisk publikum, erklærte vokalist Lise Karlsnes mellom låt-bombardementene. Bandet valgte å kvittere for jubelen ved å fremføre en splitter

ny låt for et takknemlig publikum. Karlsnes' vokale trøkk og trollbindende karisma gjorde den gamle Shell-medarbeideren til en naturlig lynavleder for medias fokusering. Gitarist Bjørn "Bulle" Bergene fortjente like fullt en god del av æren for at Briskeby ikke blir statiske på scenen, med sin smittende energi og genuine innlevelse. Det er bare å glede seg til neste gang Briskeby avlegger Tromsø en visitt. Skal man dømme utifra de brede smilene til både publikum og artistene, blir det nok ikke så altfor lenge til.

Tekst ERLEND PAASCHE
Foto TONE EVENSEN

Gode vibber på Pedstock

Det finnes åpenbart musikere på Lærerhøgskolen også.

konsert

Pedstock
Driv
22. mars

I forkant av musikkfestivalen Pedstock, Lærerhøgskolens eget Woodstock, forventet deltakerne kø fra Driv til Burger King. Det til tider glisne lokalet vitnet om en noe mindre folkemasse utenfor studenthusets dører.

Herlige Superzero

Heldigvis ble ikke konserten på noen måte ødelagt av det moderate oppmøtet. Da Superzero entret scenen var det da også ganske så mange mennesker i lokalet. Heldige mennesker.

Med kvalifiserte musikere godt skodd i Tromsøs konsertliv, vartet PELU-studentene opp med

herlig melodios synthpop kjemisk rensert for trommeskinn og cymbaler.

Bandet måtte, som de aller fleste denne kvelden, ty til en coverlåt. I dette tilfellet Morten Abels *Be My Lover*. Hvilken rolle spiller det hvem som synger, når låten er så bra?

Prikkedøden

Dødmetallbandet Children of Carpathia var sinte, men ikke så veldig mye mer. Publikum i Tromsø har for vane å ta alt som er tungt og kjapt til sitt hjerte, men dette bandet trenger noen runder på øvingsrommet før det vil skje. Når man spiller dødmetall skal det ikke handle om prikkedøden. Her trengs det mer tempo og en halspastill eller ti til vokalist.

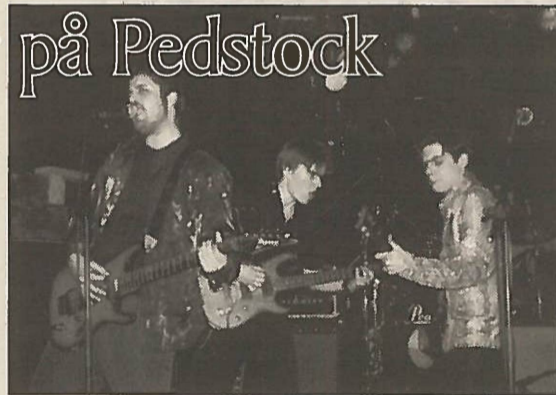
Helvetesrockerne var imidlertid ikke de eneste som burde øve med metronomen på maks.

Boyband

Da bassist Roy Reitan kom hoppende inn på scenen og satte i gang med en beinhard slapbaso solo lovet det godt for Prentice Wood. Det skulle uheldigvis ikke vare lenge. De spilte jentemusikk og lyktes for så vidt med det. Synd, for de er så utrolig mye kulere når de setter opp tempoet og kobler inn monsterfuzzen.

Siste band ut var En blå karamell. Jazz fra toppen av en høyttaler holdt åpenbart lenge for noen. Streit nok, sa resten av publikum og gikk.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto ANNA KLARA MÅSEIDE

PEDSTOCK: Prentice Wood veksler mellom det vanvittig tøffe og det helt vanlige.

Tung turistinfo Sprøyte gal Krøyt

Black Debbaths hardrock-skive, *Welcome to Norway*, er randfull av nyttig turistinformasjon.

musikk
Welcome to Norway
Black Debbath
Duplex Records

Etter en periode med hard politisk rock, føler gutta i Black Debbath at det nå er på tide å opplyse tilreisende turister om norsk kulturlivs knallharde realiteter.

Sjarmerende humor

Musikalsk sett er albumet en fin blanding av TUNG turbomusikk, herlige 80-talls gitarrikk og drivende refreng som setter kloa i hjerterytmene. At Black Debbath i tillegg har masse sjarmerende humor gir dem et stort pluss i boka. Dette er et album som nok vil komme seg gjennom nåløyet til Egon på Feedback, og derfra ut til den gemene hop i Tromsø. I alle fall til dem som er fornuftige nok til å holde seg unna Strøket og andre diskotek. Forhåpentligvis blir Black Debbath også snart å finne på konsertscenen på Driv eller Blå Rock.

Gladsatanistiske turister
Black Debbath raljerer med norsk kultur og slenger satiriske balle-spark i alle retninger. Sjelden har undertegnede hørt en mer tidsriktig gjengivelse av de fire store i norsk litteratur. Martin Schanche får endelig sin rettmessige plass som norsk "rough guy" nummer én, og utelivet i Oslo og tradisjonell norsk mat beskrives på en måte som bare må lokke gladsatanistiske turister til Norge.

Anbefales

Albumet anbefales alle turister som søker kunnskap om Norges langstrakte rike, og rockere som digger feite gitarrikk og seige bassakkorder. I tillegg er den et must for dem som simpelthen liker tung og fengende musikk uten nødvendigvis å måtte informere alle om hvor kule de er fordi de har innlemmet albumet i platesamlinga si. Albumet vil også komme på vinyl, så vet dere det.

Tekst ANDRÉ BRUUN

Fanget i pølsevev

"Sepulturas mest eksperimentelle CD til nå", står det skrevet så sirlig i pressemeldingen som akkompagnerer bandeste nye utgivelse *Nation*. Javel, men det nytter så fint lite å være eksperimentell og kreativ når det ikke låter tøft. Spesielt når det er meningen at man skal spille metal.

musikk
Nation
Sepultura
Roadrunner Records

Det er ikke det at platen ikke har sine lyspunkter, for den er til tider svært bra og grenser noen steder mot det imponerende. Harde, støyende gitarkollisjoner i mørket og en rytmeseksjon som vet hvor skapet skal stå er tøft, det. Uten tvil. Men store deler av disse såkalte kreative krumspringene får lytteren til å sitte igjen med en svært ujevne opplevelse av platen som helhet, og en påfølgende vond følelse i magen. Det virker som

platen er blitt til uten særlig tanker rundt hvilke ideer som faktisk er bra nok til å slippe gjennom nåløyet for å komme med på albumet.

Det mest hårreisende eksemplet på svekket dømmekraft er uten tvil innleingen av den finske strengekvartetten Apolyptica på sistesporer *Valtio*. At metal og strengeinstrumenter aldri har blitt kombinert på en vellykket måte gjennom menneskehetens historie er noe alle burde vite. Å prøve er rett og slett bare å be om bråk, selv for Sepultura. Fysjom!

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN

Krøyt er popmusikkens enfant terrible. Et futuristisk prosjekt som rev popens gjengse konvensjoner i fillebiter ved Driv søndag 25 mars.

konsert

Krøyt
Driv
25. mars

Krøyts elektroniske lydbilde er en paradoksal blanding av lyriske stillheter, primale urskrick og rytmer som er så komplekse at de får drum'n bass til å ligne på vals.

Fiffig xylofon

De egenkomponerte låtene ble improvisatorisk levert på Krøyts egne premisser, og publikum rynket nok først litt på nesen, før applausen økte i volum utover kvelden. Grovkalibret pop med ymse referanser til blant annet hardrock, opera, Bjørk og jazz, er ikke hverdagskost for de fleste. Men det smaker spennende.

Noe av det som gjør Krøyt så særegent, er den fiffige bruken av elektronisk vibrafon. I det ene øyeblikket tryllet vibrafonist Øyvind Brandtsegg frem yndige melodier, for deretter å begi seg ut i galopperende akkompagnement - alltid med teatralisk voldsomhet og musikalsk kreativitet. Vokalist Kristin Asbjørnsen har en rå stemme, er ikke redd for å flekke tenner, og er vidunderlig lite "søt pop-pike". På den andre

siden kunne hun med fordel gått mer inn i dialog med publikum og senket blikket fra horisonten ned til tilhørerne.

Traust lys og bilde

Krøyt balanserer på knivseggen mellom det avantgardistisk stygge og det porselenskjøre skjønnne. Det er originalt, uhørt, provoserende... og for dem som får øresus av musikkindustriens dusinvare-søppel: Befriende. Likevel er det noe uforløst ved Krøyt. De slynger musikken ut til publikum av all kraft, men treffer ofte litt ved siden av blinken. En del av grunnen er kanskje det akk så trauste lys og bildearrangementet. Til å være en ukonvensjonell trio som så til de grader legger opp til en kroppslig og følelsesmessig musikkopplevelse, er det forunderlig at de går på scenen med et så kjedelig lys-show. Og de likegyldige videoklippene som ble projisert på lerretet bak scenen, kunne ha vært gjort mye mer overbevisende. Med et spenstigere lys-show og en dristigere videokunstner bak spakene, ville Krøyt fått et stort løft som konsertband.

Tekst ERLEND PAASCHE
Foto GRY JOHANSEN

Krøyt

RÅ: Kristin Asbjørnsen er et kraftverk av et som hånd i hanske.

Samspill med full tenning

På podiet står ragende og struttende kjønnsorganer i alle former og figurer. Det er et spent publikum som har tatt veien til kveldens forestilling på Mackkjelleren.

teater

Erotikk, takk
Diverse artister
Mack-kjelleren
31. mars

Kammerkoret Ultima Thule og Karl Gustav Gjertsen utgjør kabareten med det hete navnet: *Erotikk, takk*.

Den erotiske besetningen

Kammerkoret Ultima Thule ble startet i 1991 og har et høyt nivå. De har vunnet tre internasjonale korkonkurranser og er kjent for sitt kunstneriske uttrykk med dynamiske, rytmiske og klangmessige kvaliteter.

Karl Gustav Gjertsen, multikunstneren fra Narvik, har

blant annet vært å se i *Du skal høre mye*. Han har nylig gitt ut en bok med erotiske litografier og virker utømmelig av ideer.

Full tenning

Kombinasjonen av koret og Gjertsens sprelske påfunn, gjorde kabareten til et multimediashow av dimensjoner. Koret sang viser om kjærlighetens mangfoldige verden, mens Gjertsen illustrerte og spilte dukketeater på overhead. Dikt, erotisk folkeeventyr, vandrehistorie og stev ble kunstnerisk framført av koredlemmer med glimt i øyet. Dirigent Ivar Solberg bidro med sin erotiske vandrehistorie iført svulmende vannballonger. Med Gjertsens treffende replikker,

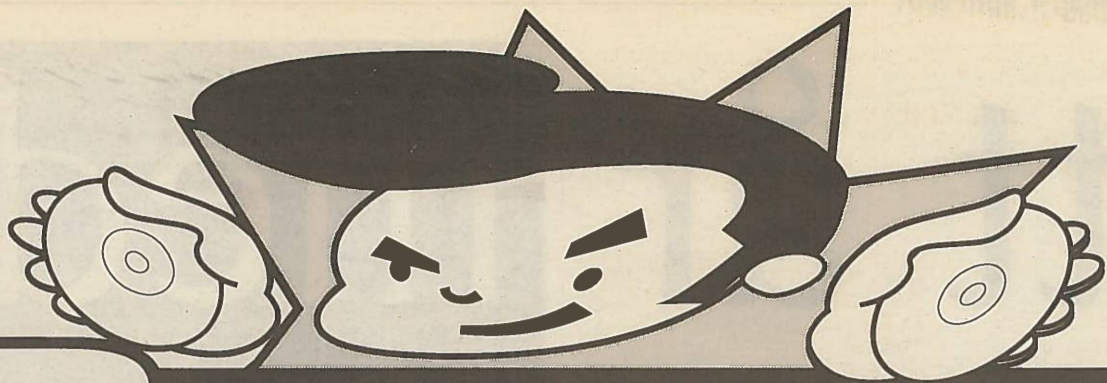
SPRELSK:
Kombinasjonen av koret Ultima Thule og Karl Gustav Gjertsens sprelske påfunn, gjorde kabareten til et multimediashow av dimensjoner.

anekdoter, skuespillerprestasjoner og finurlige, humoristiske oppfinnelser, ga kabareten full kulturell tenning.

- Du med den store...

Erotikk blir ofte sett på som et tabubelagt eller vulgært samtaleemne. I folkediktinga finner man derimot erotikk med et humoristisk skråløkk. De tre frierne blir nøye vurdert av budeia og må kappløpe rundt en stor åker om å få hånda hennes. Budeia roper til den bakerste av dem: "Du med den store kuken; Flyg tvers over!"

PLATETEKOMPANIET

PLATESKRED

Vi rear ut vår sjel! Alt skal bort!!!
Tilbudene gjelder så langt lagrene rekker.

PLATEKOMPANIETS TOPP 15 **149⁵⁰/199⁰⁰** CHEAP THRILLS **59⁵⁰**

1. NICK CAVE AND THE BAD SEEDS / No More Shall We Part (Limited 2CD)	169 ⁰⁰	○ MADRUGADA / Industrial Silence	59 ⁵⁰
2. BRUCE SPRINGSTEEN / Live In New York City (2CD)	199 ⁰⁰	○ BJÖRK / Homogenic	59 ⁵⁰
3. DAFT PUNK / Discovery	149 ⁵⁰	○ BERTINE ZETLITZ / Beautiful So Far	59 ⁵⁰
4. BOB HUND / Stenålderen kan börja	149 ⁵⁰	○ ANNELI DRECKER / Tundra	59 ⁵⁰
5. DIDO / No Angel	149 ⁵⁰	○ BJÖRK / Post	59 ⁵⁰
6. CREED / Human Clay	149 ⁵⁰	○ JAMIROQUAI / Emergency On Planet Earth	59 ⁵⁰
7. BEL CANTO / Retrospect (Limited 2CD)	159 ⁰⁰	○ A PERFECT CIRCLE / Mer De Noms	59 ⁵⁰
8. RAMMSTEIN / Mutter	149 ⁵⁰	○ AT THE DRIVE-IN / Relationship Of Command	59 ⁵⁰
9. COLDPLAY / Parachutes (2CD)	149 ⁵⁰	○ DAVE MATTHEWS BAND / Under The Table And Dreaming ..	59 ⁵⁰
10. ANJA GARBAREK / Smiling & Waving	149 ⁵⁰	○ U2 / Boy	59 ⁵⁰
11. ROXETTE / Room Service	149 ⁵⁰	○ U2 / War	59 ⁵⁰
12. MADRUGADA / The Nightly Disease	149 ⁵⁰	○ DEATH IN VEGAS / The Contino Sessions	59 ⁵⁰
13. MANIC STREET PREACHERS / Know Your Enemy	149 ⁵⁰	○ A TRIBE CALLED QUEST / The Low End Theory	59 ⁵⁰
14. D'SOUND / Talkin' Talk	149 ⁵⁰	○ MARVIN GAYE / Let's Get It On	59 ⁵⁰
15. ABSOLUTE DANCE 2001	149 ⁵⁰	○ IGGY POP / Lust For Life	59 ⁵⁰

MUSIC FOR NOTHING **99⁵⁰**

- ABSOLUTE MUSIC 34
- MC MUSIC 14
- THE BEATLES / 1
- DUMDUM BOYS / Schlågers
- TEXAS / Greatest Hits
- TAMMY WYNETTE / De fineste sangene
- HUEY LEWIS AND THE NEWS / Best Of
- MONKEES / The Definitive Monkees
- HERBORG KRÅKEVIK / Kråkeviks songbok
- SISSEL KYRKJEBØ / All Good Things
- HELLBILLIES / Urban Twang
- POSTGIROBYGGET / 4-4-2
- ROD STEWART / Human
- MARK KNOPFLER / Sailing To Philadelphia

GLITTERING PRICE **99⁵⁰**

- BRISKEBY / Jeans For Onassis
- COLDPLAY / Parachutes
- ROBBIE WILLIAMS / Sing When You're Winning
- EMINEM / The Marshall Mathers LP
- OUTKAST / Stankonia
- U2 / All That You Can't Leave Behind
- HÅKAN HELLSTRÖM / Känn Ingen Sorg För Mig Göteborg
- CADILLAC / Cure
- TWEETERFRIENDLY MUSIC / Enjoy Tweeterfriendly Music Vol. 2
- JAGA JAZZIST / A Livingroom Hush
- WYCLEF JEAN / The Eclectic
- ST. GERMAIN / Tourist
- ADDIS BLACK WIDOW / Addis Black Widow
- AEROSMITH / Just Push Play
- JENNIFER LOPEZ / J.Lo.
- PJ HARVEY / Stories From The City, Stories From The Sea

BEGGARS BANQUET **39⁵⁰/59⁵⁰**

- EUROBOYS / Getting Out Of Nowhere
- WESTLIFE / Coast To Coast
- MORTEN ABEL / Here We Go Then, You And I
- LARS LILLO-STENBERG / Oslo
- CLIFF RICHARD / My Norwegian Collection
- NAT KING COLE / The Ultimate Collection
- SOUNDTRACK / Dirty Dancing
- EURHYTHMICS / Greatest Hits
- BRAND NEW HEAVIES / Trunk Funk - The Best Of
- BILL WITHERS / Lean On Me
- THE CHARLATANS / Melting Pot
- WILLIE NELSON / Stardust
- THE CORRS / Forgiven, Not Forgotten
- THE CORRS / Talk On Corners
- THE BEACH BOYS / Greatest Hits - Norwegian Collection

AFTER THE GOLDRUSH **119⁵⁰**

- XPLODING PLASTIX / Amateur Girlfriends Go Proskirt Agents
- GORILLAZ / Gorillaz
- LIMP BIZKIT / Chocolate Starfish & The Hot Dog Flavoured Water
- DIMMU BORGIR / Puritanical Euphoric Misanthropy
- NELLY FURTADO / Whoa, Nelly!
- BENT / Programmed To Love
- DAVE MATTHEWS BAND / Everyday
- BLACK DEBBATH / Welcome To Norway
- FAITH HILL / Breathe
- ERIC CLAPTON / Reptile
- THE SHADOWS / Kon-Tiki - de beste 1960-1980

OSLO

Bogstadveien 40

Grønland T-bane

OSLO

Byporten Shopping

Stortingsgaten 22

BERGEN

Torgallmenningen 5

STAVANGER

Søregata 9

TROMSØ

Nerstranda Senter

TRONDHEIM

Munkegata 31

ÅPENT ALLE DAGER HELE PÅSKEN!

nes rå urskrik passer til Krøyts musikk

Lun erotikk

Kabarettbesetningen ser erotikken gjennom lune, humoristiske og tidvis alvorlige øyne. Gjertsens spontane og ærlige replikker lagde flyt i overgangene, og kontakten med publikum var upåklagelig.

– Rekk opp handa dem som aldri har onanert! roper Gjertsen.

Fliret gikk over i et varmt smil da koret sang Evert Taubes *Sov på min arm* og ga oss en varm følelse i magen på vei hjem.

Tekst TONE EVENSEN
Foto MARIANN S. KARLSEN

Ett år med Driv

Kulturinstitusjonen Driv feiret lørdag sitt ettårs-jubileum. På tross av mye blandet drops på programmet, kunne man føle gode bursdagsvibrasjoner i luften hele dagen lang.

To adskilte jubileumskavalkader kunne Driv skilte med under sin jubileumsdag. Første del besto av en høytidelig og familievennlig hyllest til kulturhuset Driv, og andre del i en festlig sammenkomst for godlynte studenter ut over kveldens små timer.

Hyllest til variasjon

I første jubileumsovgang ble talen holdt, champagnen sprettet og en nydelig liten bursdags-hymne fremført av det eminente Nordnorsk musikkonservatoriums mannskor av 1. april. Som kulturinstitusjon hyllet Driv seg selv og sine over 300 fivillige medarbeidere som har vært med å løse huset gjennom sitt første år. Det studentede og studentdrevne kulturhuset er uten tvil en viktig institusjon for studentkultur og annen ungdommelig kreativitet i Tromsø. Som påpekt under hyllesttalen, har alt fra billedkunst til film, polka, diskotek og barnedager funnet sted innenfor Drivhusets fire vegger. Dette faktum ble tydelig illustrert av jubileumdagens program, som var særdeles variert både i form og suksess.

Pølsefest

Etter en vel gjennomført åpningsseremoni, var det duket for gratis pølser, brus, is, kake og tomme colaglass til alle som måtte ønske å forlyste seg av slike jordiske goder. Tilstelninger av et slikt kaliber er selvfølgelig alltid en sikker suksess, og de fleste koste seg glugg i hjel. Ikke minst de aller yngste, som ankom bursdagsfestens første del i hopetall. Uten tvil dagens høydepunkt.

Billig øl, lite folk

Driv må få et klapp på skulderen for å være i det spandable hjørnet på sin egen bursdagsfest. For å glede de voksne som ikke fikk nok med pølser og is, ble

det i festens andre del solgt billig øl fram til klokken ti. Tilsynelatende var det ingen studenter eller andre moroklumper som hadde fått snusen i dette fortreffelige tilbudet, så lokalet framsto lenge som en smule slunkent. Ikke bra for en bursdagsfest, med andre ord.

Transvestitter og allsang

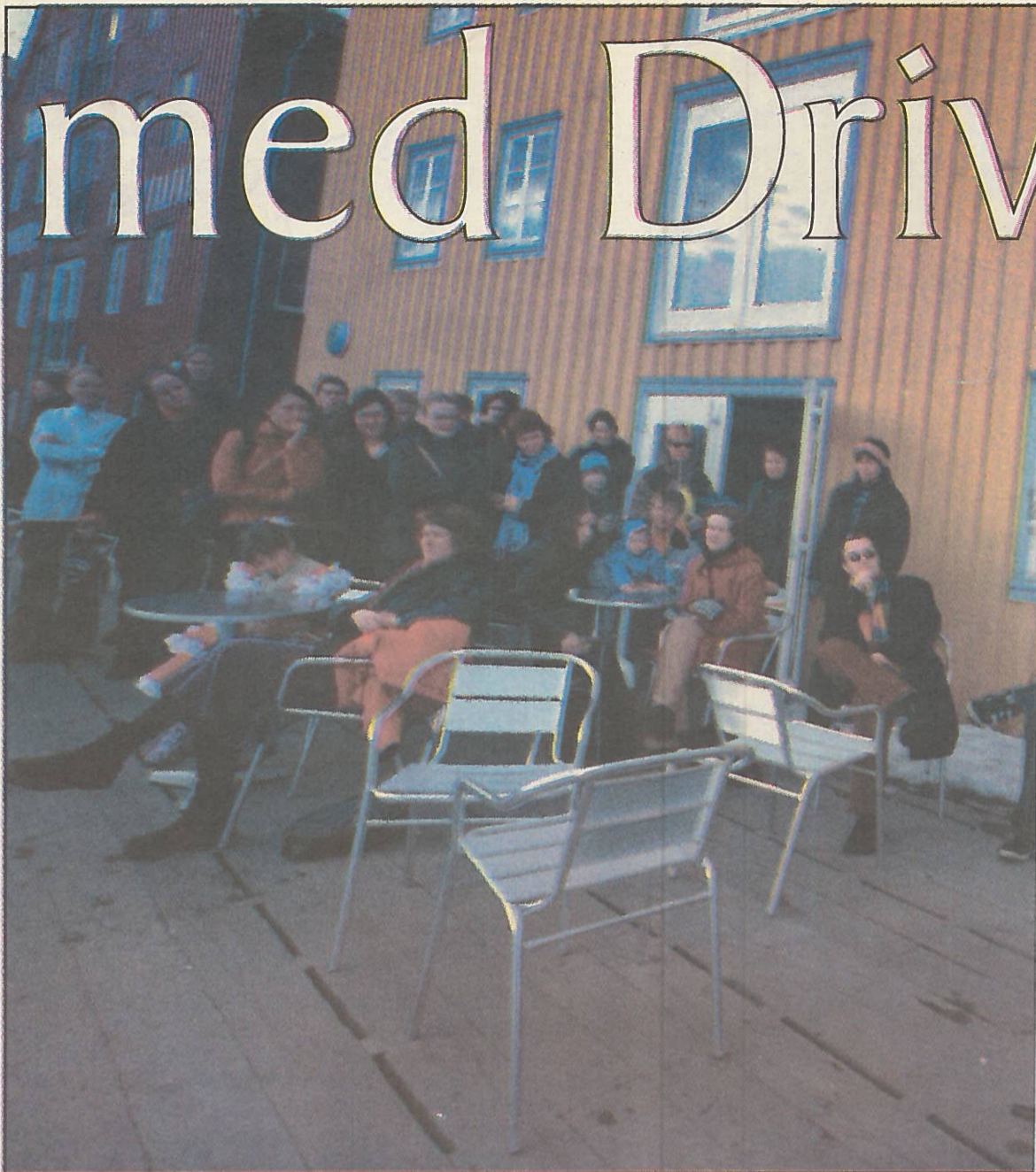
Selv da det famøse transvestitt DJ-teamet Vera Sach Fashion og Lillis Rebecka Frascati spilte opp til festfremkallende dans, gikk ikke stemningen i taket. Mye av grunnen til dette lå nok i at opptredenen av en eller annen uforståelig grunn var lagt til klokken ti. Som kjent er dette en totalt uakseptabel tid for å beine ned til byen for den jevne student en lørdagskveld.

Etter transeparets innsats, spilte de lokale heltene Prentice Wood en rekke coverlåter for å glede massene. Gamle og nye rockeklassikere ble dratt opp fra ermet med høy allsangfaktor, og etter hvert som kvelden lakket på, fyltes dansegulvet opp, og stemningen steg et par store hakk oppover.

Moro som en lørdag

På tross av følelser av bursdagsstemning i luften, ble Drivs kveldsprogram ikke den ekstatiske eksplosjonen av festlig fyrverkeri som en bursdagsfest kanskje bør være. Visst var det moro, men det hele fremsto som en ganske så ordinær lørdagskveld på Driv, riktignok med ballonger i taket. Det store trekkplasteret for å tiltrekke de store horder av festdeltakere, var merkbart fraværende, og kveldsaktivitetene måtte se seg selv blekne i forhold til den eminente pølsefesten tidligere på dagen.

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto GRY JOHANSEN

SELVHYLLEST: Driv hyllet seg selv med tale og champagne.

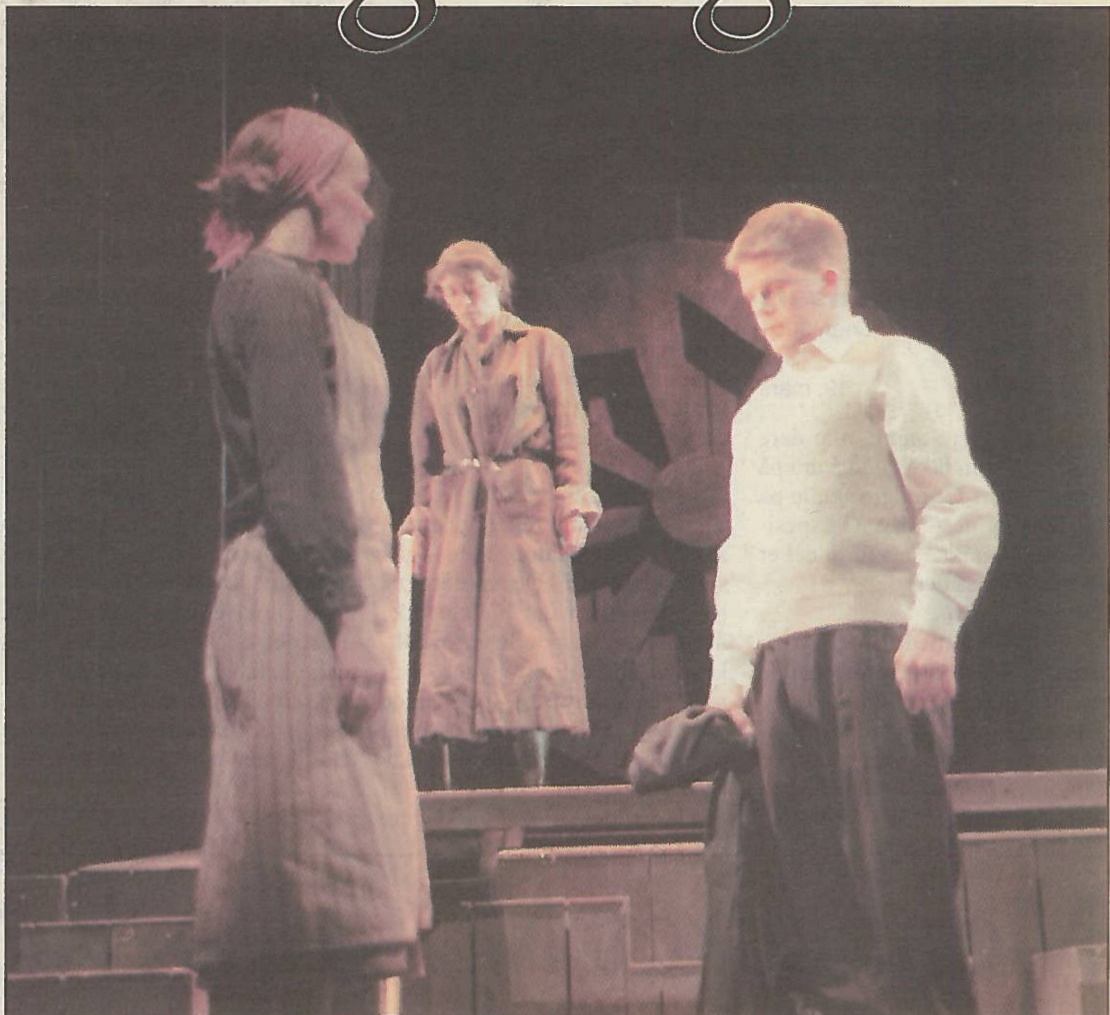
TRANSE: DJ-teamet Vera Sach Fashion og Lillis Rebecka Frascati sørget for å bringe publikum i transe utover kvelden.

TYNT: Prentice Wood spilte for tynne rekker tidlig på kvelden.

Saftig tragedie

HANDLING: Riksteateret kunne by på gode skuespillerprestasjoner og actionspekket handling.

Riksteaterets oppsetning av Olav Duuns *Medmenneske* framsto som en slagkraftig høykulturell såpeopera med fullpakket handlingsforløp, mørk humor, og dramatisk mellommenneskelig samspill.

VIL DU VÆRE MED Å KASTE LYS OVER SPERMIEPRODUKSJONEN?

Deltakere til medisinsk prosjekt søkes og honoreres med kr. 1000.

VI VET: At sør for polarsirklen produserer menn 20-30% flere spermier om vinteren enn om sommeren!

VI VET IKKE: Hvorfor det er slik? Det er foreslått at det har noe med mengden av dagslys å gjøre.

VI VIL GJERNE VITE HVORFOR: Fordi det er viktig å forstå hvordan spermieproduksjonen reguleres. Dette er en forutsetning for, på sikt, bedre å kunne hjelpe barnløse par.

HVORDAN FÅR VI SVARET: Vi vil studere årstidsbestemte endringer i hormonproduksjonen og i spermieproduksjonen hos 100 menn som bor nord for polarsirklen (Tromsø), og 100 menn som bor sør for (Oslo).

VI TRENGER: 100 frivillige menn i Tromsø og 100 frivillige i Oslo i alderen 18-40 år.

HVA SKAL MAN GJØRE?

- Avlevere en sædprøve 2 ganger (sommer og vinter).
- Avlevere en blodprøve 4 ganger (sommer-høst-vinter-vår).
- Besvare et spørreskjema.
- Gjennomgå en enkel legeundersøkelse.

HVA FÅR MAN FOR DETTE?: Deltakelse i undersøkelsen honoreres med 1000 kroner.

HVA SKAL JEG GJØRE FOR Å BLI MED? Kom til informasjonsmøte i **Store Auditorium i MH-bygget, UiTø, tirsdag 24. april kl. 15.00**, eller kontakt prosjektleder:

Trine B. Haugen, Rikshospitalet, Tlf.: 23 07 26 31. E-post: lysprosjekt@hotmail.com

teater
Medmenneske
Riksteateret
Kulturhuset
27. mars

Teateroppsetninger av klassisk norsk litteratur er kanskje ikke den delen av Tromsøs kulturelle fauna som blir flittigst frekventert av byens studentmiljø. Ved Riksteaterets dramatiserte versjon av Olav Duuns hovedverk, var den yngre garde stort sett representert av medbrakte barnebarn. Dette må utvilsomt skyldes ubegrunnet skepsis og/eller ren uvitenhet. For tematikken i stykket er tidløs som vinden, og handlingen er actionspekket nok til å underholde enhver med interesse for en saftig saga. Og dét har enhver student med respekt for seg selv.

Seiglivet humor

For dem som ikke er kjent med Olav Duuns trilogi, omhandler stykket de dramatiske handlinger som finner sted ved en middels stor gård i Norge rundt århundreskiftet. Gjennom livsløpet til en utvidet storfamilie i dette lille bygdesamfunnet gis det rom for at maktkamp, stolthet, grådighet, mord, egoisme, forsoning, sex og død skal få lov å figurere i tematikken. Stykket er tragisk og mørkt, men ikke uten en god dose mørk og seiglivet humor. Karakterene overlever det evige regnet av tragedier ved å se det hele fra en humoristisk synsvinkel.

Litt redd

Gode skuespillerprestasjoner kunne Riksteaterets oppsetning også by på. Spesielt Ståle

Bjørnhaug imponerte i rollen som den slu og manipulerende Didrik. Bjørnhaug fanger inn karakterens desperasjon og egoisme på en fasinende og ganske så skummel måte. Man kan faktisk bli litt redd.

Actionspekket

Det faktum at handlingsforløpet fra tre mursteinromaner var stappet inn i en tre timer lang forestilling, følte til tider en smule krampeaktig og masete. På den annen side ble det slik sørget for at det aldri var et kjedelig øyeblikk, og at det konstant skjedde noe på scenen.

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto TONE EVENSEN

INTERNATIONAL
EDUCATION
CENTRE

www.iec.no

Studere i Australia eller på New Zealand?

Det er fortsatt mulig å søke for inntak i juli 2001.

Kutt i gebyrstipend:

15. august kutter Lånekassen gebyrstipend til Bachelor-grad i mediefag og samfunnsøkonomi. Universiteter i Australia og New Zealand har studiestart i juli, dermed er det fortsatt mulig å få støtte til en Bachelor grad i disse fagene.

KONTAKT IEC FOR MER INFORMASJON!

TROMSØ Søndre Tollbug 3A, 9008 Tromsø TEL 77 63 74 14 E-POST tromso@iec.no

IEC representerer 29 statlige godkjente universiteter i Canada, England, Irland, USA, Australia og New Zealand. Vi gir kostnadsfri informasjon og veiledning om disse.

iec

VERDEN SOM STUDIEPLASS

Russeaksjon med futt

Det ble en knallbra kveld med russeaksjon på Driv mandag 19. mars.

konsert

Russeaksjonen 2001
Driv
19. mars

Ja, nå kan dere angre, alle dere studenter som ikke gadd å dra på russekonsert fordi dere skulle på forelesning neste dag. Og spesielt dere som ikke dro fordi det er så mange russ der.

Svidd motorsag

Etter at The Carburators hadde varmet opp publikum med pønken sin, satte Turdus Musicus som vanlig i gang noe med samme fart som motorsaga til bestefar hadde like før den

sprengtes. De er gale! De lager syk musikk! Men som en av de frivillige på Driv nevnte, var det liksom noe som manglet. Hvor var Lawra? Turdus er ikke helt det samme uten joik.

Middelmådig

The Nihilist var rett og slett en smule middelmådig. De manglet simpelthen stil. De spiller OK hardrock, men det hjelper ikke når de bare står og lener musikken på mikrofonstativene. Litt mer sceneshow, og det hadde vært helt knall. Det ble for trekt og traust i forhold til resten av showene.

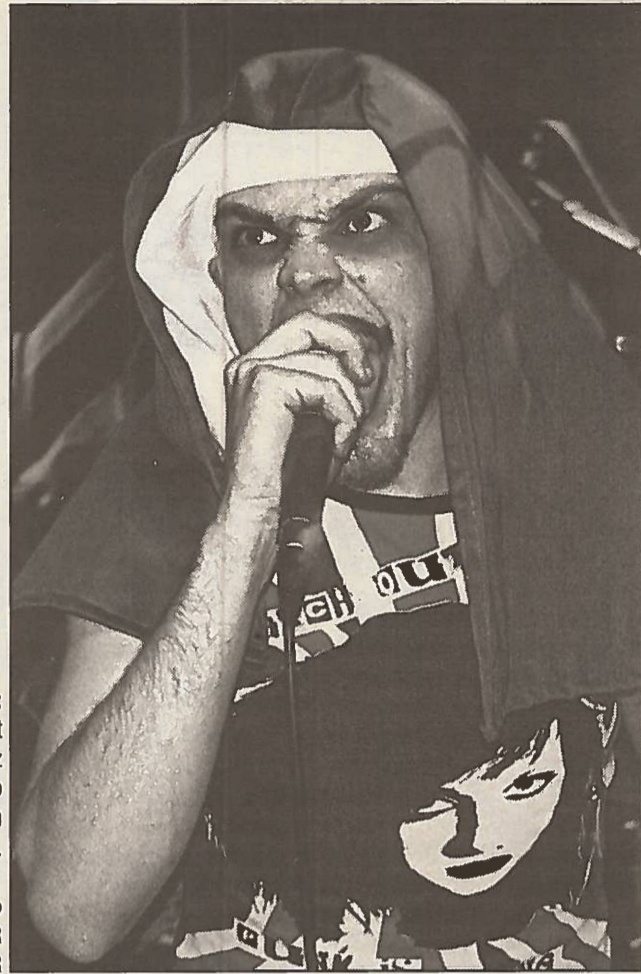
Da var det straks hyggeligere

å se Bad Boys Club troppe opp. Ikke riktig så slemme som navnet antyder, men med et Bad Ass Club lysshows og en slags tilbaketrukket grønskefønke, eller noe sånt, gikk det kjempebra.

Syk i hodet

Men til slutt kom disse hedske nonnene fra The Carmelitz klosteret. De er galere enn Turdus. De er enda sykere i hodet. Har det noe med at trommisen er vokalist i Turdus? En forbi-passerende mente de minnet ham om det legendariske pønkebandet Bodil, men bare nesten.

Tekst KRISTER BRANDSER

RÅTT:
Pønkebandet
The Carmelitz
varmet opp
publikum på en
lang kveld.

Foto
KRISTER
BRANDSER

Mennesket M

Du som er student har neppe tenkt over alderdommen din ennå. Kanskje denne boka til Männikkö ikke gir et rett bilde av hvordan det er å være senil dement, men teksten om det senile mennesket Ms sjeleliv er et godt forsøk.

bok

Mennesket M
Lise Männikkö
Aschehoug

Hva var det egentlig som skjedde? Hva gjør jeg egentlig her er et stadig tilbakevendende spørsmål i hovedpersonen M sin verden. Øyeblikk med fullstendig klarhet i tanke blir alt for ofte forkastet for fullstendig forvirring og en tilbakevendende redsel for hverdagen. Har M mistet all verdighet, eller kanskje M aldri hadde noen verdighet?

Mellom drøm og virkelighet

Historien tar oss til et typisk sykehjem i Oslo og beskriver livet til et menneske der. Männikkö gir en innsiktsfull skildring av et menneske som ser verden med helt egne øyne. Teknisk sett er boka litt uryddig, med forvirrende hopp i tid og sted. Akkurat slik fortøner verden seg for M. Leseren blir kastet mellom fortid, nåtid, drømmer og virkelighet. Virkelige og uvirkelige karakterer skyves frem i rampløst i et jag bare tida selv kan rettferdiggjøre. Eneste holddepunkt i Männikkös fabel, er livet. Mennesket M vet at hun er en del av livet, at hun har en historie, og M er overbevist om at hun også har en nåtid, selv om den bare oppfattes i korte glimt.

Redd for å bli gammel

Samfunnet kritiseres for sin ekskluderende holdning til "de" som velger å leve livet litt annerledes enn "oss" andre. Mennesket M har alltid vært en særing. Nå blir all verdighet fratatt M. Men det er ikke bare M som blir tingfiseret. Bestemora di ligger kanskje akkurat nå og lurer på hvorfor hun i svarte ligger i ei fremmed seng og stinker urin og spy. Velger velferdssamfunnet å glemme fornødenheten det kan være å bli gammel? Det kan virke som om Männikkö er redd for å bli gammel. Det har hun sansynligvis all grunn til. I vårt overskuddssamfunn er det bare plass til søte og verdige gamle kaller og kjerringer som baker lefser og tar barnebarna med på fisketur.

Når døden ikke kommer

Mennesket M er en glimrende skildring av dem vi skulle ønske mannen med låen kunne ha tatt seg av. Dessverre er det ikke alltid Døden møter opp på avtalt tidspunkt, og da er ikke "ho mor" lenger god å ha med å gjøre. Anbefalt litteratur til alle smugittere av Big brother, og oss som tror vi er evige unge. Tror du tattisen på rumpa di alltid vil være like kul?

Tekst ANDRÉ BRUUN

Fra Roma til Paris via

Filmfaglig lærer Rossella Ragazzi ved Universitetet i Tromsø fikk nylig vist sin film *La memoire dure* ved filmfestival Cinema du reel i Paris.

Cinema du reel på Pompidou Senteret i Paris, er en kjent årlig dokumentarfilmfestival, og en viktig møteplass for dokumentarfilmskapere fra hele verden. Filmen *La memoire dure* var en av 27 filmer som ble valgt ut til visning av hele 970 innsendte filmer. Den er laget av italienskfødte Rossella Ragazzi ved visuell antropologi, Universitetet i Tromsø.

Kamera som verktøy

Siden 1997 har norske og utenlandske studenter lært å lage film som en del av sine studier i antropologi. Visuell antropologi er et studietilbud for hovedfags- og mastergradstudenter ved Samfunnsvitenskapelige Fakultet.

Sosialantropologen forsker på menneskers kulturelle mangfold, samt de sosiale prosesser som finner sted innenfor de ulike kulturene. Ved visuell antropologi tar studentene i bruk kamera som verktøy for å formidle denne kunnskapen. Studentene produserer i snitt tolv filmer i året, og består i dag av 26 studenter fra Norge, Finland, Russland, Kamerun, Etiopia, Nigeria, Mali, Botsvana og Bulgaria. Dette er

RASISME: – Hjernen er grå, uansett hva slags hudfarge man har. Koigi Wa Wamwere angriper hverdagsrasismen.

studenter som helt tydelig trives sammen, og spøk og latter sitter løst.

Eksamensfilm

Cinema du reel går over ti dager og avløses av Bilan du Filmethnographique, en antropologisk filmfestival. Her fikk også tidligere student Solveig Joks nylig vist en film. Det var Joks eksamensfilm og handler om den samiske kvinnen Inga, som har sluttet med reinsdyrhold og begynt på "tilpasnings" programmet til den norske staten.

Ragazzis film *La memoire dure* handler om fremmedspråklige barn i franske skoler. Den lagde hun fordi hun ville

belyse hvordan Frankrike forherliger seg selv i det franske skolesystemet. Filmen vant også juryens spesialpris under den antropologiske filmfestivalen Nouro, i Italia i oktober. Filmen er på 80 minutter og tok tre år å lage.

– Jeg tror suksessen skyldes at dette er et aktuelt tema som vi har over hele Europa i dag. Dessuten er dette en veldig emosjonell film hvor elevene blottet sin sjel og læreren viser en sterk karakter, sier Rossella Ragazzi. Hun har siden 1996 undervist ved Universitetet i Tromsø.

Nytt perspektiv

– Når studentene i Tromsø det første året skal lage film blir

Rasisme på dagsordenen

Koigi Wa Wamwere har med sitt foredrag om rasisme turnert videregående skoler i Tromsø i tre dager. Mack-kjelleren og internasjonalt seminar var arena for det alltid like engasjerende temaet: Er vi nordmenn virkelig rasister?

Hva er det egentlig som er så galt i å kalle negere for negere eller svarte, når vi alle er vant til det? En spennig problemstilling.

– Se på flere generasjons nordmenn. Dere er ikke hvite, og jeg tror neppe å bli kalt rosa hadde vært OK, var et av hovedpoengene til Wamwere.

Hjernen er grå

Seminalet konkluderte med at rasisme er farlig uansett om den er voldelig eller hverdagslig.

– Signalene unge får om at det er OK å kalle afrikanere svarte, skaper illusjoner om forskjeller. Man tenker og føler ikke med hudfargen, og hjernen er grå for alle, slo Wa Wamwere fast en gang for alle. Foredraget bestod ellers av møtet med hverdagsrasismen, som foredragsholder

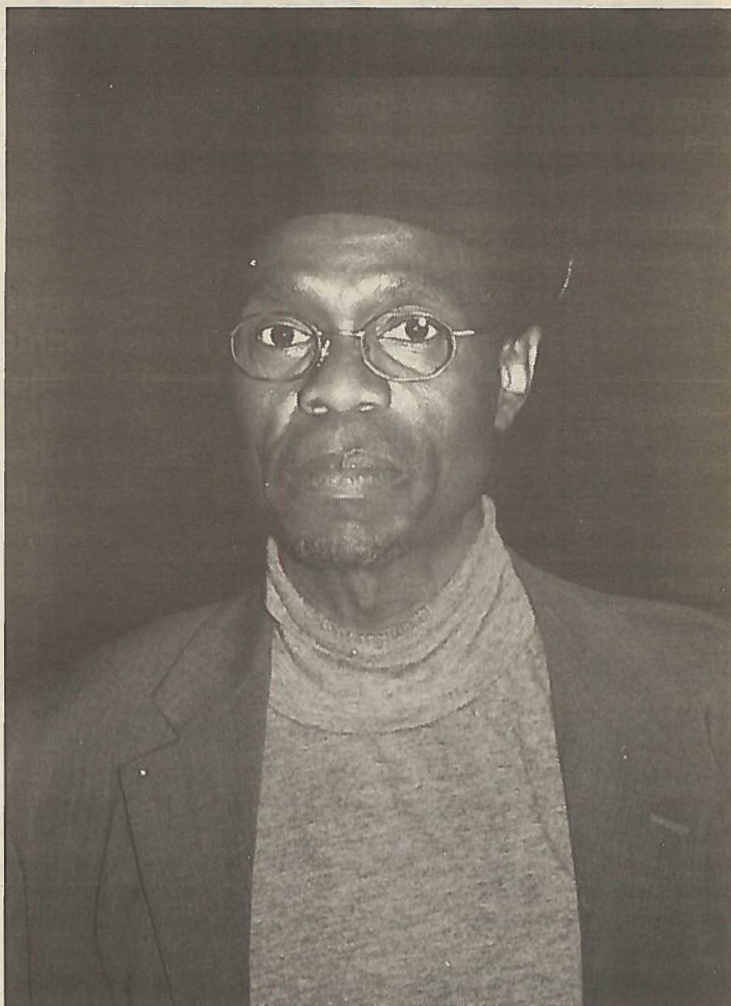
Wa Wamwere hevdet er mer utbredt enn vi nordmenn kan være bekjent med.

Stikk til bladsmørjere

Nå kan det kanskje være vanskelig å vite hva som faktisk må regnes som rasisme i tale og praktisering.

– Eksempler fra norske massemedier viser en snodig trang til å poengtere geografisk opphav til enten offeret eller overgriper. Britiske massemedier står i sterk kontrast, der religion eller geografisk tilhørighet bare blir spesifisert der det har helt klar tilknytning til sakens hovedpoeng, kommenterer han til slutt, og gir med det et velfortjent stikk til landets bladsmørjere.

Tekst ANDRÉ BRUUN

RASISME: – Hjernen er grå, uansett hva slags hudfarge man har. Koigi Wa Wamwere angriper hverdagsrasismen. Foto ANDRÉ BRUUN

Tromsø

Foto GRY JOHANSEN

som regel norske og utenlandske studenter satt sammen i par. Vi prøver å gi dem nye perspektiver ved å sette dem sammen, for slik kan den norske studenten se sin egen kultur med nye øyne og den utenlandske kan få innblikk i en annen kultur med den innfødtes øyne. Det er snakk om å kommunisere, understreker Ragazzi.

Hun forteller videre at filmene lages for et bredt publikum. Det skal ikke være nødvendig med mange års studier for å finne meningen med dem, for som Ragazzi poengterer:

– Antropologisk film er først og fremst film om mennesker.

Tekst GRY JOHANSEN

Studenthuset Driv har etter ombygningen fått rykte på seg for å ha byens beste konsertscene. Studentbandene må imidlertid endevende krona for å kunne underholde byens studenter.

Per i dag må band som opptrer på Driv betale 3.500 kroner kvelden. Denne summen dekker lys, Norgesnett og lydmann, der sistnevnte samt utstyr leies inn.

Et stort paradoks

Poporkesteret Badger, som blant annet var med på å få Tromsøs konsertpublikum til å boble over under by:Larm, anser Drivs tak-tikk som heller paradoksal.

– Det absurde er jo at de med dette tar sjansen til å spille fra dem som Driv og dets muligheter ble til for, sier trommis Sindre Helmersen.

Kommersiell

– Mesteparten av nyskapinga på bandfronten skjer per i dag på Universitetet og Høgskolen. Med dette som utgangspunkt, er det rart ikke Driv legger forholdene bedre til rette for videre utvikling, kommenterer de urbane grevlingene.

De undrer seg også over at Driv har gått bort fra idealismen

FORSLAG: Poporkesteret Badger foreslår at overskuddet fra de store konsertene kan dekke utgiftene for små band.

Foto ANNA KLARA MÅSEIDE

som lå i statuttene, og med det blitt kommersiell.

– Vi har full sympati med at også Driv må operere kommersielt for å oppnå en viss økonomisk suksess, opplyser låtskriver og bassist, Isak Måseide, men spør:

– Hva med å la overskuddet ved store arrangementer gå med til å betale avgiften for de bandene som ikke klarer å trekke fulle hus?

Idealisten Driv?

Også Thomas Johansen ved Bandkonsulatet anser situasjonen som paradoksal og veldig uheldig.

– Har idealisten Driv druknet i jaget på det kommersielle? spør Johansen, men legger likevel til: – Driv har fra sin side vist villighet til å finne en løsning på det hele.

Egen lydmann = mindre utgifter

Asbjørn Moe ved Driv opplyser om at de har som mål å fra høsten av stille med egen lydmann. Dette vil kutte dagens kostnader med 2.000 kroner. Han påpeker for øvrig at Driv ikke går i overskudd av å leie inn lydmann og kreve penger fra stu-

dentbanda, heller tvert i mot.

– Utgiftene er på 2.000 kroner, mens vi tar inn 1.000 kroner, beretter Moe.

– Blir ikke mye overskudd av det. Men som sagt, planen er å gjøre situasjonen enda mer overkommelig for studentbanda, og vi er i ferd med å forbedre situasjonen.

Kaos, derimot, lokker med både gratis lydanlegg, så vel som inntekter fra billettsalg.

Tekst ANNA KLARA MÅSEIDE

Leken lunsikonserter

ETNISK: Vi henter inspirasjon fra folkemusikk.

Foto TONE EVENSEN

En mosaikk av gamle salmer, norske og svenske folketoner, afrikanske trommer, jazztrompet, joik og søramerikanske rytmer, utgjorde Lunsjkonserteren i Teaterkafeen, fredag 30. mars.

Med klar, trillende og overbevisende røst lokker og suller vokalistene oss med inn i et landskap av drivende rytmer, bomullsmysk sang og jazzimprovisasjon. Føttene tramper takten under samtlige kafebord, og tidvis setter folk kaffekoppene ned og legger hodet lyttende på skakke. Uvante rytmer leker med øregangene til publikummet i en fullsatt Teaterkafé.

Hvem er "VI"?

"VI" kaller de seg, de fem elevene ved Musikkonservatoriet som spiller på den ukentlige Lunsjkonserteren denne vårfredagen i mars; Berit N. Solset, sopran, Martin Markvoll, trompet, Christian Wasserfall, gitar, Mats Kjelling, tuba og Nasra Ali Omar, percussion.

Medlemmene har spilt sammen i ett og et halvt år, og har fra ett til tre år på samvittigheten fra Musikkonservatoriet

Arrangert alt selv

– Det er mye fint å hente i folkemusikken. Bandet har også en spesiell besetning som gjør det spennende å velge akkurat denne musikkjangeren, forklarer bandets vokalist, Berit N. Solset.

Gitarist Christian Wasserfall påpeker at de har arrangert alt selv.

– Det har vært en stor utfordring. Ellers har gruppen fått inspirasjon fra et folkemusikkseminar som Høgskolen har arrangert.

Touch av etnisk

VI er tro mot landsdelen og framfører med musikalsk sikkerhet "Finnmarksjoiken", et mystisk stykke med touch av etnisk musikk. Et vekselspill mellom stille, sår sang med vokal og trompet og en drivende fest av tuba og afrikanske trommer, gjør denne til et av konsertens høydepunkt. Foruten noen små ujevnheter, gjorde VI en musikalsk sikker og spennende konsert.

Tekst TONE EVENSEN

GRATIS

bringing til våre kunder i sentrum (mellom Sydspissen, Prestvannet Stud.hjem, Tromsdalen og UiTø) ÷ **15% rabatt** ved bestilling, (fri bringing ved minst 2 retter). Se menyen på:

www.cuisineorientale.com el. siste side i Lokal Veiviseren.

Det orientalske kjøkken, Sjøgata 25.
Tlf. 77 65 65 66

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG

4

TORSDAG

5

Film

Lurer du på hvordan verden ser ut i infrarødt? Workshop i infrarød fotografering i kjelleren til Hovedgården kl 17.00. Meld deg på til Marianne Nyegaard via mail: mariannen@stud.nfh.uit.no.

Konsert

Sigurd Ulveseth Kvartett spiller på Kulturhuset kl 21.00. Billetter fås kjøpt på Kulturhuset.

Tegning

Åpen aktegning kl 20.00 i annekset ved Steinerskolen. Kr 50 i inngangsbillett dekker leie av lokale og honorar til modellen.

Utstilling

Studenter ved forfatterstudiet ved Universitet i Tromsø stiller ut tekster på Mirage. I tillegg kan du se tre av studentenes utstilling *Fraksjon* på Arthur.

Forelesning

Tora Hultgren foreleser om *Hvem kom først?* i kulturhistorisk forskning. En diskusjon blant annet omkring vitenskapelig motivasjon, argumentasjon, og politiske undertoner. Kl 13.15 i Tromsø Museum.

Seminar

Internasjonalt seminar om musikkens politiske rolle, innledes ved musiker Ragnar Olsen og Kirsten Johannessen. Blant annet vil de ta eksempler fra nordnorsk visesang. Etter seminaret vil det bli konsert. Sted: Mackkjelleren.

Teater

Flygelet Jack, en familieforestilling med Ann Sofie Godø, KulturHuset kl 12.00, eller *Eventyrlitteraten* i teaterkaféen kl 20.00 med Norsk Forfattersentrum Nord.

Konsert

Bandkonsulatets egne studentband Mind the Gap og Grål, spiller på Driv i kveld. Arrangør: Studentsamfundet.

Teater

Eskimohistorier fortelles i Kulturhuset kl 20.00 til kr 80/50.

ONSDAG

11

TORSDAG

12

TSI-idrett

Fekting på NFH fra 16.30 til 19.30.

TSI-idrett

Trulle havpadlegruppe lærer deg å padle kajakk hvis du møter opp ved Sjølund kl 18.00.

Tegning

Åpen akt-tegning kl 20.00 i annekset ved Steinerskolen. Kr 50 i inngangsbillett dekker leie av lokale og honorar til modellen.

Utliv

Napp foregår på Barske Glæder i kveld. Scenen er åpen for publikum, og nye og gamle artister og kunstnere får utfolde seg. En av Tromsøs kulturelle undergrunns-scener.

Dans

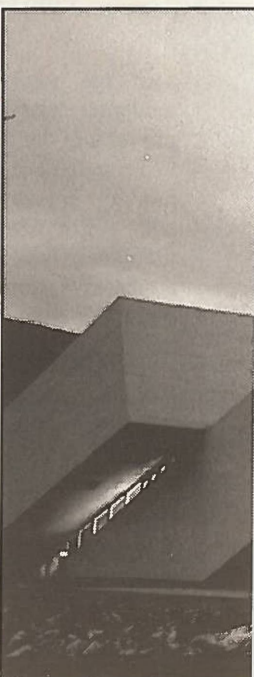
Kom & Dans i Tromsø inviterer til dansekveld kl 20.00 ved LHL-huset, Storgt. 132.

Utstilling

Wenche Kildal stiller ut originaler og litografier i Speilhjørnet Galleri.

Utstilling

Studenter ved forfatterstudiet ved Universitet i Tromsø stiller ut tekster på Mirage. I tillegg kan du se tre av studentenes utstilling *Fraksjon* på Arthur.

Teater

Kos deg med en *Eventyrstund* i Tromsø Bibliotek, kl. 11.00

Konsert

Herborgs songbok, er navnet på et samarbeid mellom Spellemannsvinner Herborg Kråkevik, Trondheimssolistene og Helge Lilletvedt. Hør resultatet kl 19.00 og 21.15.

Uteliv

Alternadriv. DJ Freddy spiller salsa-beats som får studentblod i kok, og dansegulvet til å fylles. Bra kur for the Norwegian Stiffness Syndrom.

TSI-idrett

Fjellgruppa vender nesa mot Lyngen, og akter å befinne seg blant Norges fornemste fjell frem til 9. april. Interessert? Kontakt Marthe 95247466.

Konsert

Bel Canto spiller særegen pop på Subsirkus. Billetten koster 160 kr.

Litteratur

Som en del av Eventyrfestivalen, vil Hans Sandes fortellerkunst nytes i Teaterkaféen, kl 20.00. Sande vil lese egne "fabel-aktige" fortellinger.

Konsert

Etnisk musikkafé med *Son Entero*, i Teaterkaféen kl 21.30. Billetter kr 80.

Konsert

DJ Bactus og DJ Tösch presenterer *Children of Production* på Driv.

Film

Tromsø Filmklubb viser Abbas Kiarostamis *A taste of cherry* på Verdensteateret, kl 14.30. En historie om en mann som ønsker å ta sitt eget liv. Han kontakter folk på gaten, og hevder at han er villig til å betale dem en stor sum penger for å begrave ham. Denne filmen vant gullpalmen i Cannes i 1997, og er definitivt noe for den som er lei av Hollywood.

Konsert

Maria - en påskekonsert med fremførelse av Giovanni Pergolesis "Stabat Mater" og Dagfinn Rosnes' "de Virgo Maria", fremføres i Ishavskatedralen kl 19.30. Åse Helén Krystad; sopran, Siv Oda Hagerupsen; mezzosopran, Bjørn-Andor Drage; orgel, og lokalt kor sammensatt av Ragnar Rasmussen.

Utstilling

Siste dag for Are Andreassens grafikkutstilling i Galleri Embla. Andreassen er utdannet billedkunstner fra Cardiff og Kunstakademiet i Trondheim.

Utstilling

Studenter ved forfatterstudiet ved Universitet i Tromsø stiller ut tekster på Mirage. I tillegg kan du se tre av studentenes utstilling *Fraksjon* på Arthur.

Utstilling

Titt på tropeskisk. Nordnorges største vandreutstilling med tropeskisk kan beskues i Tromsø Museum. Hele 15 akvarier med nærmere 40 ulike arter av tropiske ferskvannsfisker. Akvariene er laget som miniatyrer av fiskenes naturlige miljø.

Seminar

Kvinnforsk arrangerer seminar i feministisk teori, Aldrende kvinner, kropp og helse. Et kulturpsykologisk/gerontologisk alternativ til sosiobiologien av Kirsten Thorsen, forsker ved NOVA. Hiet, Hovedgården, kl. 14.15-1600.

Dans

Dansekveld kl. 20.00 på Swingeriet (Storgata 104, 2. etg. ved Veita i regi av Tromsø Swingklubb. Medlemmer kr. 20, ikke-medl. Kr. 30.

Konsert

Midnight Music Meditation er navnet på kveldens program i Ishavskatedralen. Musikken til konserten er hentet fra Edvard Grieg, Brazz Bros, Abdullah Ibrahim og Joseph Shabalala, og skal fremføres av Brazz Bros og Tromsø Symfoniorkester. Konsertproduksjonen ble laget til den Europeiske Ungdomsmusikkfestivalen i Trondheim i fjor.

Film

Filmkveld på Blå Rock Café, med visning av *Three Kings*.

TSI-idrett

Boksing på NFH fra 18.00 til 20.00.

Konsert

Lunskonsert på Teaterkaféen fra 11.30 til 12.00. Billetter koster beskjedne kroner 35.

TSI-idrett

Interessert i undervannsrugby? Da kan du møte opp kl 20.00 i Alfheim svømmehall.

Utstilling

Avlegg Polaria en visitt mellom 12.00 og 17.00, til 70 kr for voksne og 40 kr for barn. Etter en opplysende vandring forbi polarakvariet til visning av arktisk film, og deretter gjennom den originale souvenirbutikken, har du et kulturelt alibi for resten av dagen.

Utstilling

Tre separate utstillinger kan Kunstforeningen friste med. Malerier i år 2000- med fire nordnorske kunstnere, *Charles Bonnet syndrom - Malerier* ved fem unge malere, og kunsthåndverk laget av gullsmed Lars Sture. Sted: Tromsø Kunstforening.

Utstilling

Titt på tropeskisk. Nordnorges største vandreutstilling med tropeskisk kan beskues i Tromsø Museum. Hele 15 akvarier med nærmere 40 ulike arter av tropiske ferskvannsfisker. Akvariene er laget som miniatyrer av fiskenes naturlige miljø.

TSI-idrett

Karate på NFH fra 19.30 til 21.00.

TSI-idrett

Volleyball fra kl 20.30 til kl 22.00 på Kraft.

Utstilling

Studenter ved forfatterstudiet ved Universitet i Tromsø stiller ut tekster på Mirage. I tillegg kan du se tre av studentenes utstilling *Fraksjon* på Arthur.

TSI-Idrett

Basket spilles fra 20.00 til 22.00 på Kraft.

Dans

Dansekveld i regi av Tromsø Swingklubb på Kysten fra 20.30 til 22.30. Pris kr. 20 for medlemmer og 30 kroner for ikke medlemmer.

Film

Filmkveld på Blå Rock Kafé, med *Hellraiser 2*.

Friluftsliv

Gammekveld med TSI's egen Fjellgruppe, i Gammen ved universitetsområdet utover kvelden.

Fargerik fiskebolle

FARGERIKE: Malawiciklidene fra Malawisjøen i Afrika er mange og fargerike.

På Tromsø museum kan du titte på 180 tropfisker. Sånn omtrent.

Det er ikke lett å holde 42 forskjellige arter i live på tur fra Trondarnes Distriktsmuseum i Harstad til Tromsø. Da er det bra at våre våte venner blir tatt godt vare på.

– Vi sendte dem med hurtigruta. Så holder de seg nær sitt vanlige element, forteller informasjonsleder Per Kyrre Reymert ved Tromsø museum.

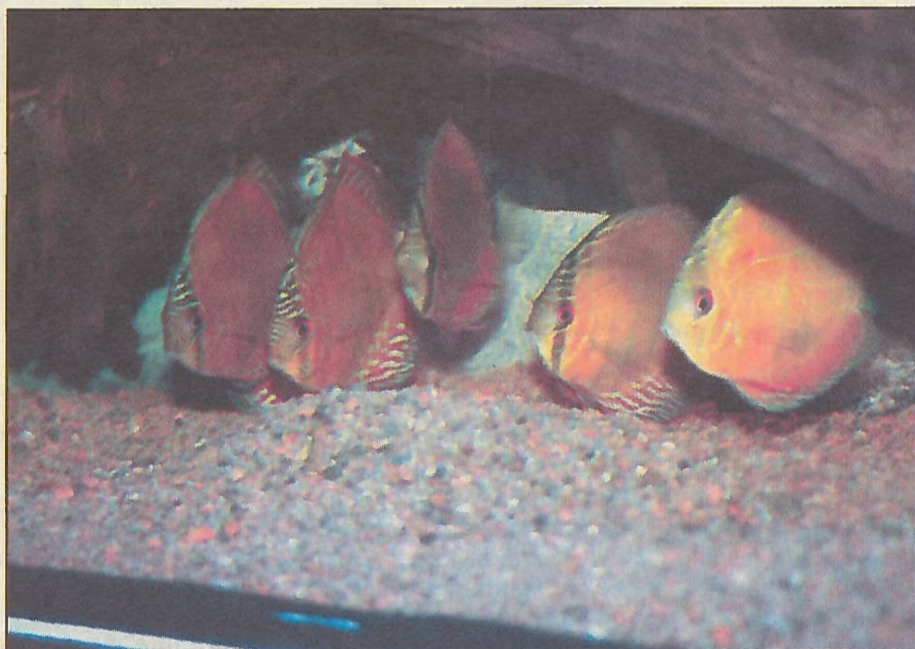
Hardfør liten rakker

For de interesserte finnes det både fisker som er enkle å holde i live og fisker som nesten dør bare du ser på dem. Utstillingsleder Per Helge Nylund forteller entusiastisk om hvert eneste lille kryp som befinner seg innenfor akvariets fire vegger.

– Paradisfisker var den første akvariefisken og kom med båt fra Kina til Frankrike på 1800-tallet. Den er ekstremt hardfør og taklet derfor den flere måneder lange reisen over havet fint.

Titter ut

Slamkryperen trives best gjemt bak luftfilteret og er på ingen måte noen god utstillingsfisk. De blå discusene er litt mindre sjenerte og tør såvidt å stille seg opp for å

PÅ RAD: De blå discusene titter ut på alle som titter inn.

titte ut på de som måtte titte inn.

– Man kan av og til lure på hvem som er publikum og hvem som er stilt ut, sier Per Kyrre Reymert muntert.

Av raritetene finner vi den afrikanske lungefisken, som kan overleve måneder gravd nede i slammet, og de rødhodede jordspiserciklidene. Disse raringene plukker opp steiner med munnen og smatter i vei på jakt etter småkryp.

Små og søte, store og stygge

Blant mange søte, små finnes også noen store, stygge. Rødbukpirajaen kommer

fra Amazonasbekkenet i Sør-Amerika, og er lett gjenkjennelig med sin fremskutte underkjeve og sine sylkvasse tenner.

Til tross for sitt dårlige rykte er de imidlertid ikke alltid like farlige.

– De har en gjengmentalitet, og siden det bare er tre her, er de ganske redde alle sammen. Vi slapp oppi noen døde reker for å mate dem. Da flykta de og gjemte seg i et hjørne, forteller Nylund.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto JON TERJE EITERÅ

...og søkte skogens ro?

Det finnes ting som forsvinner fordi de erstattes av noe nytt. Og så er det noe som simpelthen bare blir borte.

Mangt har forsvunnet fra hverdagen de siste femti åra, ingen tvil om det. Vaskebrettet, trekkpapiret, femøringen, Tromsøysundferga, korsettet, grammofonen, hestekjerra, skrivemaskinen, stoppenåla og opptreksuret. For å nevne noe.

Side-
blikk

Forsvunnet, javel, men helt klart erstattet. Av henholdsvis vaske-maskinen, kulepenna, tjukekroningen, Tromsøbrua, Levisbuksa, CD-spilleren, bilen, PC-en, Hennes & Mauritz og digitalklokka. Blant annet.

Fremskrittet har banet seg vei, skjøvet utgått skrap i grøfta og gitt rom for teknologiske underverker med det formål å gjøre verden og oss selv like smidige, effektive og knirkefrie som ei god gammeldags kjøttkvern. Minst.

Og visst er vi effektive. For ikke å snakke om knirkefrie. Selv oppvaskmaskinen har sluttet å bråke, og med den nye ultramegasuperlyddempende motoren lager ikke bilen mer lyd enn en gjennomsnittlig malende katt.

Det er her det er grunn til å stusse litt. For det er jo slett ikke blitt noe stillere. Stillheten har sneket seg ut bakdøra i alt oppstusset, uten å levne noen annen etterkommer enn støyen. Stillheten har rett og slett bare blitt borte, og det uten at en sjel har meldt den savnet offentlig. Noen burde kanskje sette en annonse mellom tabloidoverskriftene...

”Stillhet mistet. Antagelig rømt grunnet stress. Godt lynne. Sist observert på høyfjellet. Ønskes returnert snarest.”

Tekst SILJE HAUKLAND RYVOLD

EINSTØING: Slamkryperen er sjenert, og trives best oppå luftfilteret.